

فەرھادىكى تر

دۇمان

غەفور سالّح عەبدوللا

چاپى يەكەم

لەبلاڭىراوەكانى چاپخانەي شەھىد نازاد ھەورامى / كەركوك

ناوی کتیب : فەرھادىکى تر

باپەت: رۆمان

نووسىنى : غەفور سالىح عەبدوللا

كارى كۆمپيوتهر: نوسەر خۆى كردويەتى.

دېزايىنى بەرگ: ھەریم عوسمان

ژمارەي سپاردن لە كتىبخانەي گشتى

سلئىمانى(2315) سالى 2008

*پیشکه شه به دایکم ...

*پیشکه شه به و تیکوشه رانه‌ی که گهنده‌لی چوکی پی دانه دان.

*پیشکه شه به شه هید(مسته‌فا که رمیانی) که لته قینه وه کانی

رئىزى 16/7/2007 له که رکوك شه هید بۇو....

(بويه رومان دنوسن پييم وايد به گومانم وچونكه لاوازيشم..

ریگایه کیشہ و هکو هم ریگایه کی دیکه بو مردن ، بکوژی تارمایی وئندیشہ کانه) ..

-خاپیر گارسیا سانجن-

بەشدار بیو وانی ئەم رۆمانە

1- فەرھاد: فەرھادیکی دیکەی رەنج بە خەسار ...

2- شازەمان: کچى حەمە شىت دەنگى فەرھاد بیو ..

3- حەمە شىت: باوکى شازەمانە و كرييکاري كۆمپانىيى نەوتى كەركوك بیو.

- 4- سالار: شاعیر و دهرباده و برادری فرهاده
- 5- فرزند: پوورزای فرهاده و هاویی پیشمه رگایه‌تی بود.
- 6- پهرویز: نه‌ویش برادری پیشمه رگایه‌تی فرهاده
- 7- ناسکول: ثنی فرهاد بود له بوئر دومانی کوردستان کوزرا
- 8- هنار: دهنکی فرهاد بود.
- 9- شهزاده‌نکی پهرویز بود له کولیج له به‌غدا
- 10- خله زله: به‌یتالچی خاوه‌نی هیسترو میردی زلیخا
- 11- عه‌تیه: ثنی کله پوچی خاوه‌نی نیره‌کار
- 12- خاوه‌ر: ثنی حمه شیته، دایکی شازه‌مانه
- 13- حاجی مهراجان: کونه سوزانی
- 14- خرامان: کچی خاوهن خانووه‌که‌ی فرزند بود.
- 15- نامه: کچی خاوهن خانووه‌که‌ی قادر رؤسته بود، به‌مندالی موماره‌سه‌ی سیکسی له‌گله‌دا کردبو.
- 16- ریزان: کچه هاویی فرهاد بود له کولیج له به‌غدا.
- 17- شهزاده، کچیکی عه‌بی شیوعی بود له کولیج پهرویز حمزی لی کردبو...

مهندیک له باره‌ی ئەم رۆمانه‌وە

(شۆرشكىران و بانگەشەخوازان و سەركىدە و هونەرەندو بىرىيارەكان، خەلکانىيلىكى نەخوش و ماندوون، بەتىماركىرىدىنى كەسانى دىكە چارەسەرى ئازارەكانى خۆيان دەكەن) ..
-عەبدۇل ئەلقوصىمى-

*

ديارە ئەم فەرھادە، فەرھادىكى ھاوجەرخە و كەركوكىيە و تىكۈشەر بۇوە، بەلام زۆرىيەى بەشەكانى ئەم رۆمانەم تەواو كردىبوو، دەشبوو كە فەرھاد لە ھەندەران كەپابايەوە بۆ شارەكەي، دەبۇوايە بکۈزۈبابايە، ئەگىنا (فەرھاد) نىيە، بەراسىتى بەنيازبۇوم لە رووداۋىكى تەقىنەوە بە كوشتى بىدەم بۆ دەرىزىن لەو دۆخە سەختە پېرىسىيەى كە كەركوك تىيا دەژىيا، ئەوهبۇو خەرىكى تايىب كردىنى بۇوم، تەقىنەوە كانى كەركوك لە بەردەم قەلاؤ سەرپىرە كۆنەكە روویدا، ئەو پىرەيى كە زۆر لە رۆمانەكەدا، لەگەل قەلاڭە ناويان ھاتووە و، جۆرە پالەوانىكى رۆمانەكەش، تەقىنەوە كانى 2007\10\16 تەواو چارەنۇوسى فەرھادى دىاري كرد و، كە ھاوجەرەنۇوس بۇو تا رادەيەك لەگەل چارەنۇوسى شەھىد (مستەفا گەرمىيانى) رۆژنامەنۇوس بۇيە بەوم پېشىكەش كرد .

گەمۇزىي و بىدكارىي و گۈناھ و كەمنمۇدىي
ناخى داگىركردىين و جەستەشى شەكەت كردىين
پەشيمانىي ناخى خۆمان تىئىر دەكەين
وەكۆ چۆن گەداپەك پىشك و ئەسپىكەن خۆى تىزىدەكەت، كەخويىنەكەي دەمەن
گۈناھەكەنمان چاوقايىن و پەشيمايەكەن يىشىمان ترسنۇكەن
نەخىتكى گرانبای دانپىانەكەنمان دەدەين
بەدلخۆشىيەوە بە نىئۇ قورپاودا رىيەكەين
پىمانوایە بە فرمىسىك نەخى هەلەكەنمان دەدەين و
لە سەر سەرينى بەدكارىي ئەمەريمەن رۆحى ئەفسۇون لېكراومان رادەزەننى
لە ناخماندا كانزايى گرانبای ئىرادەمان رىشەكىش دەكەت....

ئەم چىزىكى پىاوىيلىكى كلۇلە، بەقەد خودى كلۇلى كلۇلە، كە سەرجمەن كلۇلىي و خەمى وولاتىكى بەدنادو و كومناوى لە خۆ گرتۇوە، خەمىتەنگى كەرمىانى گرتۇوە، يان لە ھەموو رەنگەكانى ئەم وولاتە، وەكۆ رەنگى تارىكى، وەكۆ رەنگى شاخ و رەنگى گولەبەرقۇزە، وەكۆ رەنگى ئەنفال، وەكۆ رەنگى كەندەلى دواى راپەرىنى لە بارىراو، وەكۆ رەنگى تالانكىرىنى خويىنى شەھىدەكان، وەكۆ رەنگى داگىرىكىرىنى كېتىنى وئابىرووئى زەكان بە دەستى(شۇرەسوارەكانى دواى راپەرىن و وولات بەدەستان) . تەنانەت سەربوردە سىيكسىيەكانىيىشى بەدبەختى و عەزابن.. ئەم پىاوه بەدبەختە كە ئەم ھەموو چىزوكە دلدارىي و سىيكسىيە ژياوه، چۈن تواني بېتىت بە تىكۈشەرىيکى گەورە، خاوهنى ئەم ھەستە جىاوازە ناكۆكانە بېت . دەشى ئەم جۆرە چىزىكانە كۆتايىيەكى بەدو خراپىيان بەچاوه و بېت ..

دواى رووداوى تەقىنەوە كانى ناو شار، دواى ئەوهى كۈزلاوو بىرىندارەكان كەيەنرانە خەستەخانەي شارەكە، پىزىشىكى دادوهرى. هەندى لە كۈزلاوەكان ناسرانەوە، هەندىكىش بەناسنامەكان ناسرانەوە. يەكتىك لە كۈزلاوەكان بە پاسپۇرتكەي ناسرايەوە، پاسپۇرتكە سويدى بۇو، بەلام ناوهكە بەكورد دەچوو، تىا نۇوسرا بۇو (فەرھاد) بەلام ناوى باوکى وسىييانىيەكەي سووتا بۇون، يان خويىن سېرىپۇونىيەوە، بەلام سالى لە دايىكبۇونى وشويىنى لە دايىكبۇونى مابۇون: 1956، كەركوك ...

سالانىك بۇ چەشىنى جالجالۇكە بە ليكى بىرە وەرييەكانى تان وپۇي خۆى دەدا، زۆربەي شەوەكانىيىش بە بەدمەستى شارەكان دەرورۇزان، ئەم گەردونە چەتۈونە مەلۇدەوەشايەوە دەبۈيارە دەبۈۋازىيەوە، دەبۇو بە مندالى سەر بىشىكە خەيال، دەمى دەنایە گۆى مەمكى ھەزاران كىژولەي سەر و عوززەشۇرۇ قەيرە كچەوە، كەچى ھەرتىنۇ بۇو، مىزى دەنایە لېتى بىرە وەرييەكانىيەوە، لە جاران سوئىتر بۇون، فۇوى دەكىد بە ملىتونەها شىمىشان و دووردىكى نوييەوە، خاموشى شارە تەپپىوەكانى دەشەلەقادن، كەچى كاتى بە ئاكا دەھاتەوە شارەكان لە چىپاوهدا خنكا بۇون، خەلکەكەشيان لە سالى دەقنانووسەوە مەلەيان لە بىر چوو بۇوەوە. ئەو مندالىي خۆى بىرنايەتەوە، تازە كى ئەم بۇونە پې سارد و سۆلە و تەننایەي گەرم دەكاتەوە؟. لە ئاگىردانى چ نۇمىدىكىدا سالا كەمەكانى تەمەنى تۆقرە دەگىن و تۆقرە دەگىتى؟ . گەرجى ھەميشە تۆقرە نەگرتۇو بۇو، زۇو بە زۇو لە شەتكان جاپس دەبۇو، بەدواى شىتى نويىدا ھەلبەي دەكىد، تەمەن چى تىامماوه؟ زۇر كەمتى ماوه لەوهى كە بەسەر چوو. بۇون لە لاي ئەو لە دەمەو بەيانىيەكاندا پىيناسەي خۆى دەكىدو، سەقامگىر دەبۇو .. ھەنۇوكە دەمەوبەيانىيەكانىيىش وەكۆ ھەموو دەمەكانى دىكە لە گەل يەكترى

چاوشارکی دهکنه و پیشی راده بوبین، هستی پی دهکنه و هستیان پی ناکات. تهنجاییش مرؤف دهکاته کوت و زنجیری له بیر چونه وه، ئاوه دانیه کانیش دهبنه بیابانیکی کاکی به کاکی. حجزی دهکرد ژنیکی هبی بیدوینی، به سه ریا بقیئینیت، لی ای توپه بیت و لی ای بتوریت و به پارانه وه ئاشتی کاته وه، ئی کی وه کو (ئاسکول) سارد وسپی شهوانی خاموشی گرم دهکاته وه، کوچانی تومید بدانه دهستی و، دهربیهینی له کوپه ویرانه؟. تهناهت توانای یادکردن وهی ئه ویشی نه ماوه، سات له دوای سات ئه و مه رگیکی ناهه لبزارده دهستیان کرد وه ته کردنی ته مه نی سوزانیه کی ئه وروپی چاو به ئاشقال و له خواترس، ئیستا هست ده کا ته مه نی بزنه پیریکی ماوه، مووه پهش وسپیه کانی سره کاسه کهی له گوپه پانی شه وه دریزه کاندا ده کونه بوریپینیکی سروشتیه وه، بیده نگیکه کهی له ته رازووی غله لبه غله لبی شاره چاو چتوکه کاندا لاسنه نگه، له کوتایی شه وی سه ماخانه کانی ئه وروپادا له پهل و په ده که ویت. وه کو گیسکه کهی - هیاس - ترس وروژاوه ته کو لیه وه و، چاوه رانی بپیاری قره قوشیکی دیکه يه، وه کو کویکی نه خوش و لات له قه فه زه کهی به په لایکات. زورجار له گوزه ره کانی ئه و شاره کهی له سوید، (یوتوبوری) که لیی نشته جی يه، له ناکاو ئاپ ده دانه وه، په پ راده وهستی، پشت له دیواریک توند دهکات، نه با سه رخوشیک، یان سه ر لی شیواویکی پیست رهش چه قویه ک بکات به گازه رای پشتیدا، همندی جاریش له دیده هستی ره شکراوی سوزانیه کان سلی ده کرده وه ...

هه میشه فه رهادیکی دووای هه رسه يه که کان بuum، به تفه نگیکی ژنه نگاری وجوتی کلاشی دپاوه وه رووبه رووی هه موو سوپا موڈینه کان ده بuum وه، له وه تهی هم لام کورستان کومه لیک ره مز وهیما و سروودی پر ئه فسوون بuuو، بو هر لایک هلمروانیا یه په و زه چیا کانی که ده بیان لی گرتبوو ریگه یان له ته ماشام ده بسته وه، هر به قه ده دوو سی لاكتیشی گوره شینایی ئاسمان لیوو دیار بuuو، دلدانه وه کامن بهو خه نجربالا و په په سیلکانه ده بuuو، که ده مهوبه هاران به خوشنوودیه وه ئاسمانه که یان ده ته نی. ئه ده مهی مندالیش بuum ماموستا له وانه ی وینه کیشاندا لیی ده خواستین سه رو و وینه يه ک بکیشین، منیش ده سبجه جی قله لمه ره نگاوه نگه کامن ده گرته دهسته وه وخیرا زنجیره چیا یه و برووباریک و چهند دار سنه و برو داریه روویه ک و چهند بالندیه کی سه بیرو، کومه له خانوویه کی له قور در رووستکراوی بی گیان وکز و داماوم ده نه خشاند، ماموستا هر که چاوی به و وینه یه که وت و پیی و تم (تو چاره نووسیکی نادیار چاوه روانته)، دیاریو پیی سه بیرو مندالیکی کورد، له نیستاوه ئاوها بیر بکاته وه، دیاریو له داخانه ئاوهای پی ده ووت، منیش ترسم لی ده نیشت. کومه لیک چل و چیوو خۆزگه و حه سرهت و هنasse سارديکی موزمین بuum، خهونی سه بیرو سه ماره ده بینی، جاری واشه بuuو ده بuum رؤسته می زال و ،

نهندی جاریش ده بومه خوله پیزه ! ، نه ویش نه چیای ، نه دولی ، نه خاکی ، نه کانیاوی ، له وتهی هم لیم ناپرسن بو ئاوها دهسته وسانی ئهوم ، عمریکم له دوئن وره و زه سه ختنه به سر بردوه ، نه مده زانی له که یوه وا له و که ئانه ، شهوانه له گل که ئه کیتوی و بزنه کیویه کان جیگای نووستنمان له ره و زه سه ختنه کانی (چه می ره زان) و (حاجی نومه ران) و (زه لی) و (ناوزه نگ) ده گورپیوه ، شوین پی و بزنه ری ئی که ئ و بزنه کیویه کان ، و هکو ناو له پی خوم ده ناسی ، له مهربنی قاچا خچیه کاندا گوش کرام . عمریکه گویم ئاشنای (کوجا میری و کوجا رفتی) یه . سه رده میکش له گل چریکه های (ساواک) و سه رده میکش له گل پاسدارانی ئیتیلاعات .. (ئی به بنه چه پیشمه رگه بوبین) . باوکم له دوای شهپری براکوژیه کهی (1964) ، چه کی دان او گزگده ری شاره وانی پی به شه ره ف تر بوبو ، له و شهپری خوکوژیه . باوکم ده بیوت باوکی نه ویش ، و اتا با پیره م پیشمه رگه شیخ مه حمود بوبو ، به پیشمه رگه بی له دایک ده بین و به پیشمه رگه بی ده زین و به پیشمه رگه بیش ده مرین . تازه موم لیهات بوبو پینجتیر ئینگلیزیه کم کرده شان و ، به هله مووت و تاته به رده کاندا هله زنام ، (ئاسکول) م له گل کوئه لیک ماچی په مه بی له رزوکدا به جیهیشت ، کوله پشتیک خوژگه و حه سرهت و مالویرانیم له کول نا ، هر له ویوه وه یه کم داوی ئه شق و خوش ویستی و به مه قسیکی به دبه ختی و پیر سیاست قرتیزدرا ، هر چهندی دوای ئه وش (ئاسکول) قیروسیای کرد و دوام که وت ، دوای تیاچوونی نه ویش ، ئیدی هاو سه رو هاوده مم تفه نگیکی ژه نگاوه و وکوله پشتیکی حه سرهت و بی تویش بوبو ، به ووشکه جاوی نانی ماله گوندیه کی هه ژار تان و پوئی میژوویکی سه خت و دهست لی شوژ دراوم ده دا ، مه میشه له دیوی سنوری ولات فروشی و وخیانه و ماست او سار دکردن و ده ئینتیها زیه کانه وه که ئه کیویه کی خله تانی خوین بوبوم ، به دلپه خوینی خوم لیوم ته پده کرد ، هیشتا پیشمه رگه بوبوم ، (ببورن ده رویش بوبوم) ، خوش ویست و سیاست له ماچه په مه بیه کانی (ئاسکول) فیری بوم .. بو ئا ؟ ده زان چون (ئاسکول) م ناسی ؟ .. دوای ئه وهی له قه لا گواستمانه وه بؤ گه ره کیکی دیکه ، له مالی خاله (شه ریف) بوبین به کریچی ، زیانی ئه و حوشیه ش زور شتی گورپیم ، ئه وندی دیکه تووشی به دخووی کردم ، له ته مه نیکی کور تدا گر و بلیسیه چاوبازی دلداری له ده روونم ته شه نهی کرد ، گه رچی گه ره که تازه که مان هیچ جیاوازیه کی نه بوبو له که ئ گوندیکی کورد واری گه رمیان . ته نانه ت زور بی خله لکی ئه و گه ره که ش له بی کاره بایی هیشتا قوتیله و چرای نه و تیان به کار ده هینا ، ته نهایه بوبو ببوبه چمکی شاریک . دوو رئڈی پی نه چو له و حوشیه دا جیگیر بوبین . زور بی شه وه کان مالی خاله (شه ریف) لیمان کزده بوبونه وه ، به تایبیت کچه که یان که ناوی (ئاسکول) بوبو . هاتوو چوی گه رمتر بوبو ، هه روه ها له گل (پوره ره عنای) کریچیان به تاقی ته نیا ، که به پاره هی ته قاویتی کوره جوانه مه رگه کهی ده زیا . شه وانیش تا خه لک خه و تنان مه ته لکانی دیوی سپی و دیویه

رەشى و كچى پاشا و كوره كەچەلەي بق دەكىرىابىنەوە. زۇرجارىش لە مەتەل گىپرانوھ دەھەستا و، دەكەوتە باسکىدىنى قەدو بالا و جوانى و كەلەمېرىدى كوره جوانەمەرگەكەى و دەيدايە پېرمەى گريان ..

(ئاسكۆل) هاتۇو چۆى گارمىت بۇو، ھەموو جارىك بەرامبەرم دادەنىشت و چاوى تى دەپرىم و نەيدەتروووكاند، سەبارەتم ئەو رەفتارەيم بە كارىتكى ئاسايى دەھاتە پېش چاوم . زىاتر ھەستم دەكىد و بقى دەچۈم كە بەزەيى پېمدا بىتتەوە، لە ترووسكايى چاوه پې خەمەكانىدا دىيار بۇو، دەمېكە دەستى نىزىنەي پى نەكەيشتۇوه ، يان جەك لە باوكى نىزىنەي غەربىيە لە گەلەيدا قىسى نەكىدوھ. چاوتىپەنەكەى تامەزىنەي كچىتكى خىر نەدىوی دەكەياند. ئاسكۆل كچىتكى هيىندى بالا بىز بۇو، گەنەمۇوي بازووھكاني ئارەزۇويەكى بەتامى دەخستە دلەوە. كە شىعەرەكەى (گۇران)ى خستەوە يادم:

(ئەى كچە مەنكەكەى بەرەنگى چىپەلۇو،
كەنەمۇوي دەم و چاوا مەچەك مەلنى گرتۇو.
ئەى ئەنام ووردىلەي نەرمۇلەي ئىسىك سوووك،
ئەى بەرگى ساكارت دلگىزىرلە مى بۇوك)

منىش لاۋازو و بى وزە و كەمزاڭ دەرىبارەي دل و و زۇرزانى ئەم جۇرە كچانە ، بەلام ھەر وەكى ئەو دەبىووت قۆز بۇوم . ھەركە بە تەنبا لە مالۇوھ بۇومايمە ، دەھات بە تەننېشتمەوھ كروشكەي دەكىدو، چاوى لېم نەدەگواستەوە. جارىكىان بەخويىندەوەوە خەرەيك بۇوم ، نازانم شتىك لە بابەتە بۇو، كەسىش لە حوشەكەدا نەماپۇو، زۇرىش سەرم لى سووپما بۇو، چۇن ئاگاى ئەوھم نەبۇو كەس لە حوشەكەدا نەماوە! بەلام دواجار بىرم كەوتەوە رۆزى پىنچىشەممە بۇو ، زۇر لە دانىشتowanى گەرەك دەچن بق سەرقەبران، دايىكىش چووبۇو بق سەر گۇپى خالە جوانەمەرگەكەم. (پۇرە رەعنە) بق سەر گۇپى كوره جوانەمەرگەكەى . مالى (ئاسكۆل) يىش ھەر بق شتىكى لە وجورە چووبۇون بق سەرقەبران. ئاگاى ئەوھم نەبۇو لە بەر ئاوىنەي ژۇورەكەماندا يەكە يەكە جل و بەرگەكەى بەرەي بەدەم تەماشاكرىنى خۆيەوە دادەكەنى ، حەپەسام، پىشەكى رەنگ لە سەرچاومدا نەما، دواجارىش سوورەلەكەرا، بە تامەزىزىيەكى بى ئاگاوه تەماشاي مەمكە رووتە تۈوند و دەستت لى نەدراوهكەيم دەكىد. پېچە قەترانىيەكەى بەسەر شانە سېيەكەى و، گۇشتە خەپنەكەيدا پەشىۋ بۇو. دەتۈوت كۆمەلە تۈولەمارىتكى رەشن و، بەسەر سمت و پاشۇوى جوانووه يەكى سېپى و پەرداخ و تۈوند و پېدا شۇرىبۇونەتەوە.. ئالۇشىكى بى ئەزىمار لە چاوه پەشە مەستەكانىدا دەچرىيىسكايىھە. منىش خۆشەويىستىيەكى بى واتا لە دلەمدا سەرى ھەلدا . حەزم نەدەكىد، يەك سات چىھەلىي جودا بىمەوە. هيىندە ئاگام لە خۆم بۇو، خۆم لە جەستە تۈوند و تۆلەكەى ئالاندۇوە . ئەویش

بے نازیکی پېر تامەز زوقییه وە، بە پەلە لە سەر نوینە کەم دریئە بۇوه وە، ھەناسەی چەند سالەی پېر حەسرەتى مەلۇدە كېشىا. ئەم جۆرە رەفتارانەش واتاي ياخى بۇون نېھ لە زقد نەريتى كۆمەلەتكى دواكەوتۇو. بگەھ مىچ ياساپىيەكى كۆمەل ، ناتوانى ئارەزۇوه راستەقىنە كانى مرۇف سەركوت بىكەن، ھەر ئۇ و نەريتانىش دەبىنە ھۆى ئەم لە رى لادانانە و زقد كەدە وە ناشازى ئادەمیزاز . زۇرجار پاكانەم بۇ كەدە وە كەمان دەكىد. ئەويش بۇيە گۆيى نەدەدا و شەرمى نەدەكىد . چەشنى جۆرە تۈلەسەندىنە وە يەك بۇو لە ژيانە سەختە كەى.. فەرمادى كۆكەن نەبۇوم وەلى فەرھادىتكى ھەمېشە كۆل لە كۆل بۇوم، تىشۇوم لە ھەموو بىستۇونە كان گىركردو ئاوېش بۇ گۈندە تىنۇوه كان ھەرنەھات، شەوانە بەدەم خەۋە وە دەمبىيى كەل وېزىنە كىيى دەوريان داوم ، لە ژۇور سەرم فرمىسىك بۇ چارەنۇوس و بەدېختىم دەرىيىن. پېشىمەرگە بۇوم ، وەلى خيانەت ووولاتفروشىيە كان پېش مەركەم دەكەوتىن ، سەنگەرە كامن لى تىكەل دەبۇون ، كەچى بىزەررىيى كەل و بىزەكىيىيە كان رېنومام بۇون، رېكەيان بۇ ھەنگاوه كامن دەدۆزىيە وە، دەيانۇوت: (ئى كۆپى باش رىي تۆ لېرە وە يە، ئەي ھەر خۇت بېروات بە فەلسەفەي پەرسىلەكە نېي)؟ . بەدەم خەۋەنۇوت كىيى وە رادەپەپىم، تەنگە كەم وە كۆپەيە كى ئازىز لە ئامىز دەگرت و رامدەمۆسى : (تەنگ دەردت بە جوونەم ، تەنگ بى تۆ نەمونەم). فەلسەفەي پەرسىلەكەش ئەوەيە ھەموو سالىڭ دەمەو بەھاران ، لە ھەر كۆيىكى دنیا بىت دەگەرىتە وە بۇ ئۇ و ھىللانەيە كە سەرى تىا لە ھىللىكە جووقا، بۇنى قورەلىتەي مالۇچەكە كەى لە دوورى سەدان كىلۇ مەترە وە دەبىتە رېنوماي .. سال نېھ دەيان كۆپ وکچ بۇنى ژيانى بەرەلائى و بەنكىشانى ئەورۇپا وەندەران نابىتە رېنوماييان ، لە دىويى سنورە كانىشە وە زىدى خۇيان تف باران ئەكەن : (مالنانا ولاتى پېر لە شەپو ئاشوب ، ھەموو سرۇودە كان درۇ بۇون) . من دايىكە كۆلە كەم فيرى كەدم بىمە دارقەلە متۈزىتكى وەرزە كانى شار، رەقە بە رايەتى تۆف و زىيانە كان بىكەم ، نەك بىكەمە تەكى پەھوھ پېباۋى بىن وورە و شوال پلىتە كان و، كىيىھ سەتىيچ وپانتۇل لە پېيىھە كان .. لووت بەرزى كەلە كىيى و كۆچى پەرسىلەكە كان فيرىيان كەدبۇوم ، بۇ خاكىك خۆم بە كوشت بەدەم، كە بىستى زەۋىيم تىا نېبى ، تا مالۇچەيە كى لە سەر رۇنىم. باوكم كريكارىكى نەفام نەبۇو ، بەلام لەو سەنگە رانە خۆى بە كوشت نەدا ، كە خيانەت وە كوشكە كۆيىرە خۆى تىا مەلاس دابۇو ، لە مەنفاكانيش ھەگبەي خۆزگە و حەسرەتى كىيىھ بى ئەنواو زەنە مېرىد كۈژراوه كان بۇوم ، ھەموو بىرە وەيە كىشىم دەست لە ملانى ئى - ئاسكۇل - بۇو، لەگەل بىرە وەرى كچە قەيرە كاندا بە جىئەمىشىت و رىيگاھات و نەھاتم گىرتە بەر..

ئائى فەرھاد تۆچ نەعلەتىكت لە دواي خوتە وە بە جىئەمىشىت، كى پى ئى زانى و ئاوېتكى لە دايىكت

دايە وە ؟ دايىكت ھەر لە سەرەتاي گەنجىيە وە كۆل بۇو، ھىننە جوان بۇو لە دىدا كەس نەبۇو، گەنج نەبۇو

حه سرهتى بۇ ھەلنىكىشى، چەند كورە شىيخ و ئاغا چاويان تى بېرىپوو، دلوايان كرد و يابىيرەت قاييل نەبۇو.
تو تاوانە كانت زۇرنى وېي تاوانىشى، ھەموو تاوانە كان خرانە ئەستوت، شىكستە كانىيان، پىياوکۈزىيە كانىيان،
ولاتفروشىيە كانىيان، درېنەدەيە كانىيان، بەلام يەك شتىيان نەخستە ئەستوتەت، ئەويش سەرگەوتىنە كانىيان
بۇو! ئەمەيان بۇخويان هيشىتە، وتيان (با ئەم تاوانە بۇ ئىيمە بىت).. فەرھاد تو چىت بە جىئەيىشت؟ هىچ،
دەشى ئىستا خۆيىشت هىچ بىت و، لە هيچخانە كاندا دەست لە ولاتفروشە كان پان كەيتە، يان دەمىكە
سەرت ناوهتە وە سەرەحت، ئىيە بە تايەفە تىياچۇن وئاوه و ئاوجۇن.. ئائى دەرويىش (فەرھاد)، چەند
دەرويىش بۇوى؟ يان دىيارە تو مارەت لە تەھنگ وپىشىمەرگا يەتى بىراپوو؟ تامى خۆشىت نەكىد ھەى
بەدبەخت، دەشى ساتە خۆشەكانى ئەو تەمنەي ماوته ئىستا بە دەستى شەوانى مەنفاكان بى؟
ئائى فەرھاد ، دايىكە پىرەكت لە چاوهپوانى تودا سەرى نايەوە، ھەميشە وپىنەي بە ھاتنەوەي توۋە
دەكىد ، دەيىوت :

- فەرھادى كۆكەن دېتەوە وئاوه لە بىستۇونەوە دەھىتى بۇ ئاوايىيە تىينووه كان ، فەرھادىم ھەر دېتەوە ،
ئەوهتا شىرين بىك وکەزى چاوهپوانى بۇ دەھۆنەتەوە ..
كەچى فەرھاد ھەر نە هاتى، دايىكت بەر لەوهى بىرىت لە سوئى تودا ئەقلېشى لە دەستدا . چەند كلۇڭ بۇو
ئەو پىريزىنە بەدبەختە، وەكۇ خەلليلە شىت كەوتە جادەو كولانە كانى كەركوك و، چىرۇكى شىرين وفەرھادى
زەمانەي بۇ گەپەكە لى قەوماوه كان دەكىرایەوە ..

ئاگاى سىياسەتم نەبۇو، بەلام ماقە پەمەيى وئالەكانى تو لە خىشتەيان بىرمىم ، ئەوهندەش

دەرويىش بۇوى ماقىشىت بە سىياسەت دەزانى ، لە نىوان ماقچىك و ماقچىكدا و شەي سەپروسىمەرەت لە دەم
دەھاتە دەرى، ھېشىتا سەرۇعۇزىنەشۇر بۇوم، يان نەبىبۇوم، بە ماقە پەمەيى وئالەكانى فەرھەنگىكى
سىياسەت ئاخنېي گۈيىمەوە ، زاراوهى سەپروسىمەرەت سىياسەت بۇ ھەموو ئەندامە كانى لەشم دانابۇو، دوا
ماچىش ئەو ماقى مالتاوايىيە بۇو ، كە دەمەوعەسىرىك لە ژۇورى موبەقە بچۈلەنەكە پېت وتم:
- ئاسكۇل، ئىدى چاوهرىم مەبە ، دەنگىكى دۈور بانگم دەكەت ، نەخەلەتىي لە مەنفاكانىش بۇم بگەرىي ..
ديار بۇو پېشىبىنى گەلى كارەساتت كردىبوو، ئەم پېشىبىنى كردىنەشت لە باوكتەوە بۇت بە میراتى بە جى
مابۇو. دىلت بە فرمىسىك وپاپانەوەي من دايىكە كلۇلەكت نەسۇوتا ، ئەوه بۇو تازە مۇوت لى ھاتبۇو دوا
مالتاوايىت كردو بى سەرۇشۇين بۇوى، دواي چەند مانگىك نامەيەكت كردىبووه ئاغزە جەركەرە و بۇت رەوانە
كرىم، نامەكەيش لە سەرەوە وينەي كەلەكىتىيەكى تەھنگ لە شانت لە سەرى نەخشەكىشىبابۇو، لە سەر
دوندىك راوهستاوه، بەرەو ئاستىكى نادىيار گەردىنى ھەلبىرى بۇو، ھەلېيدەرۇانى و لە خوارىشەوە

نوسرابوو: ((ئاسکول، ئەتوانى بىكەويىتە دوام ، ئەگەريش بىتەرى ئەمدۇزىتە وە)). ئىدى ئەوه بۇو كەوتە دووات و، بۇوم بە هاوسەرت وتا چەند مانگىك منىش لە تەكت چەكم كرده شان ، تا جارىكىيان لە شاخ بەربۇومە وە قاچىك شكا و يەكەم مەندالىشىم لەبار چوو، ئىدى لە گوندىك لە ژۇور مالە گوندىك جىتكىيان كىرمە وە، وازم لە پېشىمەرگايەتى هىتىا. دايىكى خۆم نەمابۇو (جەمین) باوهڙىم بۇو، نۇر دەردەسەرى و زۇخاوى تفاندېبۇوە گەرۈمىمە وە، نۇر وەپىزى كىرىبۇوم بەرامبەر ژياني خۆم ، ئەگەر مالى ئىيە نەھاتبايە بۇ حەوشەمان و، تۆم نەناسىيایە ، بەتەماي خۆكۈشتەن بۇوم ، بۇ ئەوهى خۆم لەو چارەنۇوسە كلۇلە دەربازكەم ، ھەر لە بەر ئەوهش بۇو خەرەيك بۇو ئىدى دەبۇومە گەورەكچ، باوکم بۇ پېشخزمەتى ژنەكەي دايىنابۇوم. بەشۇرى نەددەدام، دىياربۇو ئەمەيش بەخىر بۆم شەكايە وە تۆم ناسى و دوات كەوتەم بۇ ئەو شاخ و كەۋانە. تۆ مەنت رىزكاركىد و ، نەتهىشت باوکم پەرچى رەش و سېپىم پى بەھۆنیتە وە، چونكە دايىمە پېنى دەووتە: ((ھەتا بەيىنم دەبى پەرچى رەش و سېپى بەھۆنیتە وە)). بۇ نا؟ ئەگەر كەسىك ئەوهندە چاوقىنۇك و خۆپەرسىت بى ، بۇ لەزەتىكى تايىھەتى ھەموو بەماكانى مەرقىايەتى پېشىيل دەكەت! . جارىكىيان بۆم كىرىايەتە وە ، كە ئەم باوهڙىم بەتەماي پارەو مالەوە شۇرى بە باوکم كىرىبۇو ، باوکىشىم ھەر خاوهنى ئەو خانووه كەلاوهىيە بۇو ، كەپىكەوە تىيا ژىايىن. چەند رۆز جارىك پىاوىيەك سەردىنى دەكەدىن ، خۆى دەبۈوت ئامۇزامە، ئىتىر نازانم! بەلام ھەركە دەچۈونە ژۇورەكەي ئەودىيۇ ، دەرگايىان لەسەر خۆيان دادەخست و، زۇرىيان پى دەچوو. منىش خۆت دەتزانى خۆتىيەل قۇولتىنەر نىيم تا سۆسەى ئەوه بکەم تابزانم چى دەكەن وچى ناكەن. نەشىمەۋىرا بۇ باوکمى بىكىرمە وە ، ئەكىنا باوکم زۇو تەلەسمەكەي دەنۇزىيە وە، لە ئەنجامەكەي دەترسام . زۇرىش بەھاتنى مالى ئىيە قەلس بۇو، بەلام من نۇدم پى خۇش بۇو ، ھەركە زانىم كۈزىكى چاو بە ئاشقاڭى وەكى توشىيان مەيە.

زۆر شىتى تىريش لەگەلەيدا ساتەكانيان يەكىدى سەردىھېپىن و، دەست دەكەنە گەردىنى تەننیايى دەریاكان، بۇوهتە ئاۋىتە دوو دىزايەتى ، يەكەم، كلۇلىي بۇوهتە سەر پېشكى ھەموو بېركىدە وەتىكى ، تروسکەي رووناڭى شتە ووردىكان تىشكى شتە گەورەكان دەمژىن . دووھم ، دەيکاتە بۇوكە شۇوشەي دەستى مەندالى خواپىداوىيەك . بە ئارزو وپەزامەندى خۆى دەيانجار ووردىخاش دەكىرىت، لېكدانە وە سوقىيانە كىرىۋىيەتى دېوانە يەكى تەمەلى ئەم جىيانە كۆسکە و تۈوه، كە بەدواي پارويەكى بى ماندوویدا وېل و سەرگەردا بىت.. تا ئىستا خۆى بە خاوهنى هېچ نازانى، جىكە ئەوه نەبى ئەم بارە قورسەى بەكۆلە وەيە و بە ئىخە ئىخە ئەنجامى دەدات..

هارچهندی ماندوویی سه‌فهار توشی هندی سه‌ره‌گیزه‌ی کردبوو، بیرکردن و یشی ماندوو بwoo، ئا ئوا بو
نزيکه‌ی سی سال ده‌چیت یه‌که‌مجاره پرده کونه‌که‌ی شاره‌که به شهکه‌تیه‌وه چاوه‌ریی نزیک بونه‌وهی
ده‌کردو، نزيکه‌ی سی ساله تامه‌زروی په‌پینه‌وهی به سه‌ر ئم پرده‌دا. ئه نه‌یده‌زانی هه‌موو شتی لەم
ولات‌دا گوپاوه، به‌رهو باشه نا، بگره به‌رهو ویرانه، جگه ئوه نه‌بی ئم رووباره ووشکه ئزه‌لیه که پیش
سی سال وانه‌بwoo، زور و‌ها به‌رین نه‌بwoo، دیاره بو مه‌بستیکی تایبه‌تى ته‌نها بايیخ به‌و چه‌مه زستانیه
درابوو، گه‌رجی شوینه‌کانی دیکه به‌ری نزيکه‌ی سی سال باشترا بون، شهقامه‌کان، خانووه
داته‌پیوه‌کان.. ده‌ستیکی برد بو ناوچه‌وانی، له‌به‌ر ماندوویی سه‌ری گه‌رم داهاتبوو، به ده‌ستی راستی
توند ناوچه‌وانی خۆی گوشی:(ئاه) ..

هرکه له جامی ئوتومبیله‌کوه نیگای ده‌گرتە ده‌ره‌وه، واقی ووپدهما، ته‌نانه‌ت ده‌مه‌تەقیشی له گەل
شو菲یره‌که له بیرچووه‌وه، چاوی بپوای نه‌هات، که ئه‌مه ئه شار بیت به‌ر له نزيکه‌ی سی سال گه‌رەك و
شهقامی نه‌مابوو تیا ته‌راتین نه‌کات.. ئه ده‌مه‌ی له گەل (شاذه‌مان) په‌یونه‌ندی باش بwoo. هه‌موو هېنیه‌ک
بې‌بیانوی مالی_نه‌سرین_ی هاورييیه‌وه، (خاوه‌ر)ی دايکی ده‌خەلەتاد، خۆی له دوزه‌خى حوشە‌که
ده‌رباز ده‌کرد، له بىت و بوللە‌ی دايکی په‌ها ده‌بwoo، (فرهاد)یش له‌مه‌وبه‌ر له‌گەلی رېکه‌وتبوو تاپیکرا
پیاسه‌یه‌کی ناو گه‌رەکه‌کانی شاره‌که بکەن، به کامی دل‌لە‌وه تىر تىر له گەل يه‌کتر قسە بکەن و كفت و كۆي
دلی خۆيان بمرىئن، چەند سه‌عاتیکيش ده‌بنه خاوه‌نى خۆيان ودىنيا له پى ده‌کەن. هر ده‌ست و
برد(شاذه‌مان) ده‌چوو عه‌با په‌شە تازه‌کە‌ی (عاتیه‌ی) ده‌خواست و، ده‌يکرده جووتى شابالى په‌ش و خۆى
ده‌دايە ده‌م كلپه‌ی ئاره‌زنوویه‌کی ساف و بىنگەردە‌وه، (فرهاد) يش هه‌موو جاريک له خواره‌وهی قەلاڭه‌که له
ده‌رگای بازابى حەلواچىه‌کانه‌وه، هه‌موو جەستى ده‌بwoo چاوه‌پوانى، هرکه پىيى ده‌گېشىت
بە خۆشىنۇوې‌وه سه‌ری دنیايانلى ده‌هاته‌وه يەك، ئه‌وه‌ندەيان ناگا لەخۆ بwoo كە قاچه‌کانيان خۆرسك
زىرى لى سه‌ندون و، به‌رهو گه‌پەتىكى شار ملى پىتگایان گرتووه، به‌وه پازى ده‌بۈون تاۋىك به كولانه‌كانىدا
بسوورپىنلە‌وه، بەسەدان دلە‌کوتىي بە‌تامه‌وه، بەيادى شەوانى بەيىگەيشتنى سەربىان و سوق و قۇزىنى
حوشە‌ی هەردووكىيانه‌وه، چەندىن كۈلانىيان تەی ده‌کرد، زىرىيە خەلکى گه‌رەکە‌کەش به چاوی سه‌ر
سووپىمانه‌وه، چاویان لييان زل و بل ده‌کرده‌وه، كەين ويه‌ينه‌کەيىش له گه‌پەتىكى نىمچە لادىي ئاشكرا بwoo،
مندالە ووردكەو هەرزە‌كاره‌كانيان توانچ و تەشەرەيان تى ده‌گرتىن..

چەند به تاسه‌وه بwoo كە ئه‌وه‌ى بە‌رچاوى ده‌کە‌ويت خەون بىت و نەك پاستى بى، زىاتر هر بۆ ئه‌وه
ماتبوه‌وه، ده‌شى هەوالى مەركى باوکى مىننە بۆ گەرانه‌وه هانى نه‌دابىت، چونكە باوکى ئەگارىش مىدبىت

ئىستا خەلک و خوا بەخاکىيان سپاردوه، زور ئەركىيان لە كۆلى نەو كردوهتەوە. ناتوانى لە (مېرسق) زياتر
ھەلۋىستى ھەبىت بەرامبەر بە مەركى باوکى، (مېرسق) پالەوانى رۇمانى (نامق)ى (ئەلبىز كامق)، كاتى دايىكى
دەمرىيەت دەچىت بۆ گەپان و سينەما، مردى دايىكى بەلايەوه هىچ بايەخىكى نابىت.. بىرەوەرييەكان ھىندى
كۈپ دەدەنە وورەو ھيوای خۆپاڭرى بەرامبەر بە ژيانى غوربەت وېي كەسى و تەنياىي، بىرەوەرييەكان يەكە
بېيەكە لە مىشكى دا جىيڭىر بۇون، بەلام كوا شويىنەكانىيان؟ ئەوهشيان لە نەخشە بىرەوەرييەكانىاندا
سېرىيەوه، ھەموو بۇنىكى راپىدوويان لە خاك و خۆلى بىرەوەرييەكانىاندا تەكىن، بە ئايەتىكى قورئانەكەيان
لەگەل زەویدا خاپۇر بۇون، چەند دېنە بۇون ئەوانەي ئەم كارەيان ئەنجامدا؟ بىنگومان خۆيان نەبوونى
بىرەوەرييەكانىان ھەبۇو، بۆيە پقىان لە خاك و بۇنى بۇوه، ئەوانەي كە ھەموو بۇنىكىيان لە بۇنى مىزى
حوشترەوە سەرچاوهى گرتىبووه، ئەوانەي لە بۇنى لمى بىبابانەوە داستانى كاولكردن فيرپۇون. تازە مۇوى
لىھاتبۇو ئەم شارەي بەجىھىشت و خۆى كرد بە پىشىمەرگە، مىشتا خويىندكار بۇو لە كۆلچى ياسا و،
سەربازى ھەلە تۈويش نەبۇو، تا بەناچارى بېيتە پىشىمەرگە، كەچى لە ھەندەرانەوە دەبىيىست چەندىن لەو
سەربازە ھەلاتۇوه (شۇرۇشكىتىزانە) بۇونەتە بەرپىس و وەزىرى ئىستا لە حكومەتەكە باشورى كوردىستان.
(فەرەاد) لە دلى خۆيدا وتى: (ئەم خاكە لە ئاسمانەوە سەيرى بىكەيت جوانە، كاتى لە ناو فروڭە بۇوم
دەتۈوت تابلوىكى خەيالىيە، كەچى ھەركە دېيتە سەر واقىع بەرەيىكى شىپوچلەن وقىزەوهەنە). لە گەل دەردى
دلى خۆى دواي نزىكەي سى سال ئاوارە بۇون و، دەردى سەرى وئىستا هاتۇوهتە سەر مالى وىران و،
شوقىرەكە دەردى بى بەنزىنى و تەقىنەوە كوشتن وېرىن وېرسىيەتى و، سەرەرای گەندەلى نىدارەي
شارەكە:

-ولاتى نەوت بە دەستى بى نەوتى و بەنزىن و سووتەمەنیوه دەنالىنى، وەكۇ ئەوه وايە كابرايمەك پەزىكى
تىرى ئى ھەبى و، دەنكە ترىيەكى لى تام نەكىد بىت.. !

ئەوهى بە بەرچاويدا دەھات شرىتىكى سەيرى راپىدوو بۇو، سالانى دەردىسەرلى وەندەران وپىشىمەرگا يەتى
ئەو ھەمووهى لە بىربرىبۇوه، ئەوا ئىستا بەرە بەرە بە دەم رىڭاوه بەرجەستە دەبن. بۆ بىرەوەرييىكى زۇد
بۆ زىدى خۆى هاتۇوهتەوە، بەلام دلىيا نىيە كە ھەموو ئەوهى بە چاودەبىننى، كە ھى بەر لە سى سال
بېيت و، پەيوهندى بەم خاكەوە مابى، تەنانەت كەس وكارىشى نەياندەزانى پەيوهندى تەلەفونىيىشى
پىوهبىكەن، گەرچى كەسوڭارى راستەقىنەي تەنها باوکە تەقاویتەكەي بۇو، تەنانەت دەرفەتى ئەوهېيشى
نەبۇو كە لە دوورەوە يارمەتى بىدات، دايىكىشى چەند سالىكە لە سوئى ئەودا مىدبۇو، دەمېكىش بۇو لە
مېچ كەسىكەوە سۈزاخى نەمابۇو، بۆيە دەترسە ئەوهى لە پىتاویدا هاتۇوهتەوە نەيىېنىن و مايە پۇچ

بگه ریته وه . یان هر نه گه ریته وه . ئیستا تەمەنی لە پەنجا سال تىپەریوھ ، وارسى عىسايىھ وىئى ژن ومال وىئى كورپ و بىئى مەئوايە ، شىعرەكەی حاجى قادرى كۆپىي هاتەۋە ياد:

مەر منم ئیستا وارسى عىسا

بىئى ژن وىئى مآل و بىئى كورپ و مەئوا ..

تازە مۇوى لى ئاتبوو ، بۇو بە پېشىمەرگە . ئیستاش لە خۆى دەپرسى ، ئایا لە سەرھق بۇو يان ھەلە بۇو؟ . ھەركە وەزىيىش دەبۇو ھەندەران و تاراواگە خوت بىگرە هاتم ، يان ھىچ ئومىدىك نەما و ولات كاول بۇو ، تاراواگاش دوا پەنابۇو ، داواى كرد لە شوقىرەكە توزىك ھىۋاشى كاتەوه ، بۆيە شوقىرەكە لى ئى پرسى:

- چىيە ئەللى ئى ھەندەرانىت؟

بە تەوسىتكەوھ ئەمەي وەت:

نەخىر ئىرەيى بۇوم ودەردى كورد كەدوومى بە ھەندەرانى .. بەللى خەلکى ئەم شارەم ، بەلام پېم بلى ئەرا ئەم شارەي ئىمە بۆ واي لىيەن تووه؟

شوقىرەكە ھەناسەيەكى ھەلکىشاو وەتى:

- برا كى ئەيکا وکى ئەيخوا ! !

- مەبەستت گا ئەيکا وکەر ئەيخوا ? !

- بۆ ھەر وانە بۇوه ? !

- بۆ جەنابىت لەمەوبار چى بۇويت؟

- وەلأ برا جەنابىم گەۋادىم بىرىدايە لەوەي من كەدم باشتىر بۇو ..

ديار بۇو (فەرهاد) نەيوىسەت زىاتر درىيىزە بە دەمەتە قىيىكەي نىوان خۆى وشوقىرەكە بىدات ، بۆيە لە دلى خۆيىدا وەتى:

((باش بۇو سەرى خوم ھەلگرت ، ئەگىنا لەم خراپىتر دەبۇوم))

چونكە شوقىرەكە پىنى وتبۇو:

- بەللى پېيش... پېشىمەرگە بۇوم ، بىسەت سال شەقىم لەبەردى ھەلدا بۆ كورىد ، لە ھەر دۇو شۆر شەش كەنگەرلىكەي ، ئیستاش حاڭىم دەبىنى ! !

دەمەتە بۇو وۇزاي لە جىڭەرە كىشان ھېتىباپۇو ، بەلام بەشەرمىكەوھ بەشوقىرەكەي ووت:

- زەحمەت نەبىئى جىڭەرەت پىئىھ؟

شوقیزه که ش ده سبجی دهستی برد بۆ گیرفانی شهروالله کهی و پاکه تیکی جگه رهی دهرهینا، دواى ئوهی جگه ره کهی داگیرساند و مژیکی دا لیتی: "دواى نزیکه سی سال ئوه بەکم جگه ره یە ئەیکیشیم، چیپکەم خۆم پی ناگیزت". ئو دەمهی نەچوو بۇ بۆ هەندەران وزای لە جگه ره کیشان میتابوو، دواى ئوهی تووشی نەخۆشیه کی سەخت بۇو، ئیدی لە برچاوی کەوت:

-ئەمە ئو شاره نیه کە من بەری نزیکە سی سال ئەبى بە جیئمھیشتۇووه!

-منیش بەناخیزی گیانم کە هاتمه وە وام ووت..

(فرهاد) دەتۈوت گوئیه کانی پەموویان تیا ئاخىنراوە، خىرا خىرا مىنى لە جگه ره کەی دەستى دەداو، تەماشاي دىمەنە سەيرە کانى دەرەوهى دەكىد، لوو بەرەوه دىمەنە سەيرى قەلا سەر رووتاوه کەی بەرچاوه کەوت، دەستى بە ناو چاكسازى قەلائى شاره کەی كاول وويىان كردۇ، تا بلىي دىمەنیکى رەزا قورسى بە خشيوهتە شاره کە، عەشتە باي بە سەرەوه نەماوه، تەنها منارە کەی (دانیال) پىغەمبەر نەبى، ئو پىغەمبەرە باپلىيە کان بە دىل گرتىيان و بىدىيان، ئیدى نازانىن بۆ ئارامگاي لە ويىھ؟ تۆ بلىي باپلىيە کان بەرەلایان كردىي و لەۋى مەرىبىت؟! ئەمە يىش وەكى نەپتى دەيان ئارامگاي دىكە كە خەلکى سەدان سالە بەپىرۇزى دەزانىن و زيارەتى دەكەن. وەك مەزارى ئو كەرەي كە كابرايەكى ساختەچى لە قەرەاخ گوندىك ناشتبووی و، كردىبووی بە مەزارى پىاوا چاكىك، لە ماوهى يەك دوو مانگا كۆللى پارەي پى خېرىدەوه و، تىي تەقاند و، دواجار سەگى ئاوايى كە لاکى كەرە كەيان لە زىئر خۆلەوه دەرەتىنـا..

كاتى (فرهاد) لەكەن دايىكىدا بچووبىا يە بۆ ئو مەرقەدە، دەبىبىنى چەندان ژنه كوردى پەش و پووت خۆيان بە مەرقەدە كەوه دەساوى و دووعا و لۇوشە يان دەكىد، يان چەند ژنتىك قفليان لە چەپەرە ئاسنېيە کانى دەدا. جارييکيان دايىكى پىيى وتبوو ئوهى قفل بىدات لە مەرقەدە كەی دانىال پىغەمبەر، بۆ يەك دوو رۆزى تر دەچى سەر لە قفلە كە دەدات، ئەگەر قفلە كە كرابىتەوه ئەوا مەرازى حاسلى دەبىت. ژنان ئوهى نيازىكى لە دل بۇوايە، دەچوو قفلەكى لى دەدا، زوربەي ئو ژنانە ھەركە دواى يەك دوو پۇذ دەھاتنەوه، قفلە ھەندىكىيان كرابىوه و، بە خۆشى و بىشىۋە قفلە كەيان دەرکرده و و پارەيەكى چاكىشيان دەخستە مشتى مجيۇرە كە. دەيانووت مجيۇرە كە كۆمەلە كلىلىتىكى ھەبۇوه، بە شەو ھەندى لەو قفلانەي دەكردەوه، تا ژنە كان خەلاتىكى باشى بکەن. پاش ئوهى دەولەمەند بۇو دوكانىكى بازىگانى لە ناوه راستى شاركىرىدۇوه و كالتەي بە ئەقلە ھەمۇ ئو ژنانە دەھات..

دەرگا عوسمانىيە كەي قەلاكە هيىشتا بەرامبەر چومى (ئەدەھەم) ماوه، ئو ھەموو مال و خانووانەي كە بە چوار دەورى سەرتۇپكى قەلاكە بۇون، بەپەنجەرە دىرىنە كانىانە وە، دىمەنە دلگىريان دەبەخشىي

شەقامەکانی دهورویه‌ری، بەپقۇز و شەو دەیان كچى جوانى كورد و توركمان لەو پەنجەرانەوە ھەناسەی ساردى حەزو ئاروهنۇھە كې كراوهكانيان دەبەخشىيە، ئەو گەنجانەي لەسەر شەقامەکانى خوارەوە پىاسەيان دەكىد .

جارىكىيان (سالار) لە رىكەي قوتاپخانەدا لە پېرىكا لە بەردەم كۆنە دەركايىكى دارىنى بە بزمارى سەر كۆپكەي كەورە داپېژداوى يەكىك لەو مالانەي سەرقەلەكە وەستا وېسى ووت:

-ئاي فەرھاد ئەزانى ئەمە مالى كى يە؟

-چۈزىنم..!

ئەويش ئەو كۆتە چىروكە دلتەزىنەي بۆ گىزرايەوە:

-ئەمە مالى (نورهان) بۇو، ئەو كچە توركمانە جوانەي كە زۇر بە خەستى خۆشم ويست..

فەرھاد بە سەرسوپمانەوە لىتى پرسى:

-چۆن بە خەستى خۆشت ويست؟!

ئەويش ئەنجامى يادەوەرييەكان بە تۈۋەھىي وەلەمە دايەوە:

-نازانم!، بەلام بە خەستى خۆشمويست وېبرىتىۋە، كچە قەسابىك بۇو مەركە لىيم تۈۋە بۇوايە بە چەققۇ كەورەكەي باوکى ھەرەشەيلى ئەكرىم، يان ئەۋەتا بەباوکى ئەلىنى سەرم بېرىت. ھەركە باوکى بەم كەين وېھىنەي زانى لە قوتاپخانە دەرىكىد و، پۇللى دووی ناوەندى بۇو، چونكە باوکى زۇر پقى لە كورد بۇو، ھەموو سالىتكىش ئەچوو بۆ سەردانى ئەستەمۈول، بە زۇر بەشۈرۈدا بە خزمىكى توركمانى خۆى . ھەر سالىك لەلای مىئىد بۇو، بە سەر مناللەوە روېيشت ومرد...

ئەيانووت ئەم باوکى (نورهان) ھۆمۆسيكىس بۇوە، واتا(دوودەكى) بۇو، كورە لاۋىتكى كوردى دراوسى ئى دوكانەكەي بە خۆى فيئر كردىبوو، ھەتىيوو لە دىوارى نېوان ھەر دوو دوكانەكە كونىتكى كەورەي كردىبوو، لە وېۋە قىنگى خۆى ئەكىدە ئەو دىيەوە بۆ مناللە كوردەكە و ئەويش بۆى ئەكىد. كەچى دواى ئەۋەش ھەر جىنچى بە كورد ئەدا ورپقى لە كورد بۇو..

فەرھادىش ھەللىدىايى:

- ھەتىيوو بەس نەبۇو (نورهان) نەبۇو بە ژىنت، ئەگەر بېبوايە بە ژىنت و مناللەن بۇوايە، ئەيانووت باپىرەمى مناللەكان حىزىھ!

فەرھاد دايە قاقاىي پېيكەننىن و ووتى:

- كورە بە خوا لەمەياندا راست ئەكەي..

-وەلە لەتىن لەم شارەمى خۆمان ئەفسىھەرىكى دەرەجەدارى عەرەب ھەبۇو، فەرماندەسى سەربازى بۇوه، ھەر رقىزىك حەزى لىنى بۇوايە سەربازەكانى رىز ئەكىدو، سەربازىكى كوردى ھەلئەبىزارد وئەپىردى مالەوە بەزىزى ئەيختە سەرخۆى، كەچى ھەربەو داخەوە مىد كە بۆچى كوردى تەواو نابېت...! مەتىيۇ كوردى لە بە كارمەننانى مەترەقە كەيدا زۇرلىيھاتووه! .

-بەلام لەشتى تردا لىيھاتوو نىيە..

- وەكى ئەۋەدى نۇو دۈزمنەكانى خۆى لەبىر دەكەت ، تاچزەى لى ئەدەن..

لە يەكىك لەو مالائىنى جارانى قەلاكە چەند سالىڭ خىزانەكەى كىرىچى بۇو، كچە دراوسيتىكى چاوجەشيان ھەبۇو، ناوى (شاژەمان) بۇو، خىپن وچاورەش وگەورەو قەلاج بۇو، تا نەبۇو بە دۆستى بپواي نەدەھات كە حەزى لە پياو بىي، جارىكىيان ھەركە ئەم سەيرى كرد تىئە جىنۇيى كرد ، بەلام رۇذىكىيان خۆى كرد بە مالىاندا وله پې داواي لېبۈوردىنى لى كرد و خىپرا چاوى لى داگرت . ھەركە بۇو بە دلدارى ھەموو بۆچۈونەكانى لىنكەو قوچ بۇونەوە، تەنانەت زۇزىبىي شەوهەكان لەسەربانەكەيانوھ خۆى ھەلەدەدا ئارەزۇھەكانى خۆى تىيا تىرنىجاند. جارىكىيان (شاژەمان) خۆى كرد بە ئاودەستەكەدا ويانگى فەرھادى كرد، ئەويش تا ناوقەدى بە رووتى خۆى پىتوەنۇوساند، تا (خاوهر) ئايىكى هات بەسەرا وکىشاي بە روومەتى خۆيدا و وتى: - ئەيەپۇ (شاژەمان) ئەۋە چى ئەكەن؟ خۇ حەمە شىتى باوكت بىزەنیت ھەردووكتان سەر ئەبىيەت و منىش سى بە سى تەلاق ئەدا...!

لىيداۋ زۇيىشت وېجىي ھېشتن ، ئەوانىش لەتسا لە دواي ئەو ھاتنەدەرەوە. (خاوهر) لە دلى خۆيدا وتى: (راستە گىيا لە سەربنجى خۆى ئەروى، تا شۇوم نەكىد بۇو بەم حەمەشىتە دەيان شىتى وام كردۇ.. بەلام ئەو سالى ئەھەنەن لە كۆلچەن وەرگىرا لە بەغدا ، حەمە شىتى باوکى بە زۇر داي بەشۇو بە خزمىتى خۆيان، بۇ ئەۋەدى لەدەستى كلپەي ئارەزۇوھەكانى شاژەمان قوتارى بىت. ئەويش بۇو بە يەكىك لە يادگارىيە تالا وشىرىنەكانى.. جارىكىيان خاوهر بە دايىكى فەرھادى و تبۇو:

- بۇ شاژەمان مارە ناكەيت بۇ فەرھاد؟ ھەركە خۇينىنى تەواو كىد بىگۈزىتىۋە..

گەرچى دايىكى فەرھاد لە ناخەوە بەم قىسىمە كېرى گىرتىبو، بەلام نەتكەن بۇو، تا جارىكىيان سەرزەنلىقى فەرھادى كىدو وتى:

- كۈرم، ئېمە لە كۈرى وئەوان لە كۈرى؟ ئەلئى دۆم وقەرەجن ، تۆ كۈپى كېتىت پى ئەلئى؟ .. مەست ئەكەم ئەو قەھپىي ئەيەۋى خۆى بە سەرتا ساغ كاتەوە، ئاكاشم لىنى يە شەوانە لە سەربانى خۆيانەوە خۆى ئەكا بەم دىيوا، بەلام لە بەر باوكت ناۋىيم نەتكەم!

خاوه‌ریش، زنیکی جوانکیله و سور و سپی و چاو به ئاشقال بیو، دایکی فەرھاد حەزى لەچاره‌ی نەبیو،
چونکە قسەکانی بۇنى شەوال پلیتیان لى دەھات..

جاریکیان بەسەرھاتى ھىستەر مىيەكەی (خله زله) و نىرەكارەكەی (كەله پۆخچى) بۇ دایکى فەرھاد
كىپابوھوھ، كە نىرەكارەكە فىرى ھىستەر مىيەكە بیو، بە برچاوى خەلکى كەپەكەوھ سوارى ھىستەر كە
دەبیو، ولېي دەپەپى. ھەركە نىرەكارەكە لەدۇرۇ دەيان مەترەوھ بزەپىبىا ھىستەر كە دەۋەستاۋ
قەوچەي دەكىد، تا خۆي پېتى دەگەياند ولېي دەپەپى، ئەنجايىش ھەرييەكەيان بە ئاسۇودەيى دەچۈن
بەلائى ئالىكى خوييەوھ، تاجاریکیان (خله زله) ھەلىكوتايى سەرمالى كەله پۆخچى ويستى كارەساتى
بىقەومىئى پېيى وت:

-ئەگەر ئاو نىرەكارەت نەبەستىتەوھ، بە شەرەفم منىش (عەتىيە) ئى ژنت ئەكەم ھىستەر كەو خوشم ئەبم بە
نىرەكارەكە..

بەلام (كەله پۆخچى) كابرايەكى رىيەلە و ترسنۇك بیو و، ھىچى پى نەدەوترا لەبەرامبەر كەتەيەكى
روزەمەلاتى وەكى (خله زله). ئىدى لەوھ بەدو اوھ نىرەكارەكە لە مالەوھ قايم دەبەستەوھ ، بۇ ئەوھى
(عەتىيە) ئى ژنى لە بەلائى (خله زله) بپارىزىت، دایكى (شاژەمان) يىشى لەو دىمەنە ئالۇشاۋىيانە بى بەش
كىرىچى ھەموو جارىكىش ھەركە ھىستەر كە لەگەل (خله)دا بەبەرەم مالى كەله پۆخچى پەت بۇونايە،
بۇنى دەنا بە دەرگاكەيانە وە دەستى دەكىد بە قەوچەكردن و، كەللى فش دەكىدەوھو ئاوى دەھاتەوھ.
بەمەيش (خله زله) ئەوەندەي دى دەھرى دەبیو ، چەندىن جىنۇي سىكىسى دەدايى (عەتىيە) ئى ژنى
(كەله پۆخچى) وەپۈر دەبۇھوھ. تا ھەندى كۆپى ھەرزەكارى كەپەك پېيى فىرىبۇون، شەوانە بەذىيەوھ جىڭاي
نىرەكارەكەيان دەگرتەوھ.. بەلام نىرەكارەكەش لە حەزمەتان لە حەوشە دەزەپى و پازۇ تامەزدۇيى خۆي
دەگەيانە گۆئى ئى ھىستەر كە. (عەتىيە) ش لەو دىوھوھ ھەناسەيىكى ساردى بۇ بەختى خۆي وەھىستەر كە
ھەلّدەكىشىا.. (خله زله) كاتى خۆي پوليس بۇو تەقاوىت كرابۇو، ئەو ھىستەر ھەبىو ، كەو يىشى بەخىو
دەكىد، شەوانە ھەركە بىخواردايەتەوھ ئارەقى دەدايى كەوەكانىش ، بەشەو بە(قاپىپە قاسپ) خەلکىيان
ھەراسان دەكىد . ژنەكە ئاوى زائىخا بیو، لەدەوروبىرە خانەقىن خواستبووی پېيان دەھوت (ژنە
رافزىيەكە)، چونكە شىعە مەزەب بیو، كۆپىكى لەو سالاندا جاش بیو، بەدەستى پىشىمەرگە كۆزىابۇو،
كەچى ھەر دەھىوت (كۆپەكەم لەسەر كوردىيەت شەھيد بۇوھ). ئەمەيش وەكى ئەو مەسەلەيەي (نورە شەل)
وابۇو، لە سالى بەعسييەكان، سالى 1963 لە سەر كەرگاين گرتىبۈيان و، بىرىيان بۇ ثۇورى بەندىيە

سیاسیه کان، هارکه لییان پرسی بوو ، نوری له سه رچی گیراوی ؟ ئه ویش بی ئه وهی خوی تیک بذات و
موپه یه کی لئی کردبون:

- بۆ کورد له سه رچی ئه گیریت ئه گه کوردا یه تى نه بیت !

(خله زله) دواي ته قاویت بونی له بەيتالخانه کەی نزیکی خویان به روژانه داده مەززیت، ئیشی زۆر سەیری دەکرد ، ماينى له نیزه کەر چات دەکرد بونه وهی هیسترى ببى. زیاتر لادییە کانیش ئەمەيان دەکرد، چونکە هیستەر بۆ ناوجە شاخاویه کان به سەبر و جیرە دریزە. بەيتالخانه کە نیزه کەر چکى سپى لئی بوو، ماينیان دەھینا ولتى دەپەری، زورجار خله زله يارمهتى نیزه کەر کەی دەدا تا سوارى ئەو ماينه بەرزە بیت، روزئیکیان (حاجى مەرجان) هەندى بە تەمن بوو، وەختى خویشى جوان بوو، چوو بۇوه سەر یەکیك لە دەمەنانه وە، ئیدى خوی بە ژوورا دەكا و ، له دەستى خله زله دەگرى و دەبیاتە ژوورىکى بەيتالله کەوە و دەبیخاتە سەر خوی، (خله) شەھیج لاریە کى له و جۆرە ئیشانە نەبۇو. (حاجى مەرجان) چوار حەجى كردىبوو، كەچى دواي ئەوهى له سوزاننیتى دا بە سالا چوو بوو، ئیدى ببۇوه گەواد..

زیاتر ئەوهى هانى دا ئەم سەفەرى گەرانە وەيە بکات، دكتۆر (ئازاد) ئى برادەرى بۇوكە لە شورشىش هەر پىكەوە بۇون . ھەموو جارى دەھاتە وە داد و بىدادى بۇو لە سەر بارودۇخى ئېستا كوردىستان ، ھەموو جارىك دەھاتە وە بى تاقەت و نەخوش دەكەوت. دەيىوت چىتە ھەموو جارىك لە كوردىستان دەگەریتە وە نەخوش دەكەويت ، ئەویش دەيىوت لە تاوى بارى خراپ و ، نالەبارى ئەو خەلکە بە دەستى دەسەلاتى تازە كوردىستان وە، خەلکى زۇد بى وەزعن ، دواي پانزه سالە كاروبىارى ئەو مىيلەتەيان بە دەستە ، كەچى نەيانتوانىيە ئاسانلىرىن كىشە چارە سەر بکەن. بۇ نموونە كىشە كارە با كىشە بى كارى كىشە كان مىنە زۇدىن باس ناكىرىن ، سەبارى گەندەلى و دىزوفزى كارىبە دەستانى دەسەلات ...

نەيزانى چى رىكەوتىكى نەعلەتى بۇو، روو بە رووی ئەو وىنەي نىيۇ چوارچىيە كى بچووكى برونى
كرده وە، كە شوقىرە كە لە سەر دەشپۇلى لاي راستى خوی وە داینابۇو. ژنیك بە سەرپۇشىكى تەنك وە كو
بالى مىشى، نيوھى قژە زەردە كەي ، لە پىشتە وە داپوشىوھ، بە دەستى چەپى مندالىكى ژىكەلەي بە¹
خوی وە نووساندۇھ، ھەموو سوزىكى دايکايەتى تىدا بەرجەستە بۇوه، بە جووتە پە بەرزە فېرىيە وە چاۋىيان
بەرھو ئاستىكى نادىيار بەرز ھەلدى روانىن، خەمىكى تەنك ، گەلى تەنكتر لە سەرپۇشە كەي سەر ژنە كە،
لە سەرچاوه خېپنە كەيان ئالاوه . جوانىكى خوداوهندى پى رەوابىنۇن، كوت و مت دەتتۇت ئاسكولە،
وەلى ئەو سەرپۇشى نەدەپوشى. وېرائى ئەوهىش چاوى ئىنى نىيۇ تابلووکە كال بۇو، بەلام چاوى ئەو دەنکە
تىرى پەشكە ئاشىز بۇو. چ سۇزو مىھرىتكى گپاوى دايگرت بۇو، چى كەرم و گۈورپىك لە بەندىخانە ئى

سنگیدا که وته په له قازی. چاوی بعونه دوو بزمار وله سه ر وینه که چه قین ، ئه ونه نده چاوی بپیه سه روچاوی زنه که ، بويه هستي ده کرد ده جوليت وه ، سه ری بو ده له قينه ، جاريه جاريش ئاوريکي پر ته وسى لى ده داييه وه ، مندالله که يش ناوه ناوه ده مه خونچه که ئاساكه که ده پشكويت **وده لیت** (باوه) وکويي لى نيه ، ياده وره يه کي شيرينه و له دهريایي دهيان ياده وره تفت وتالدا خنكاوه و ، وه ک فريماپه سېك ناوه ناوه له ژير ناوه وه سه ر ده ردېنيت..ئه گه ر (ئاسکول) توشى ئه روداوه نه بعوايي و مندالکه کي له بار نه چووبايي ، ئىستا زه لام بعو..

هه رکه که وته هاوشناني گورستانى سه ر گردوکه که کي ناو شار ، ميشکي چه خماخه يه کي دا: شهويك بعو ئه نگوسته چاو ، له گه ل مه فره زه يكى پيشمه رگه شهويكى دره نگ خويان کرد به شاردا ، به لام بي ئه وه هيچ كاريک ئه نجام بدهن ، که وته بوسه خوقروشانه وه ، تنه نه ئم وکه سېكى ديكه يان که ناوی بيرنايي ته وه رزگاريان بعو. (په روئين) و (شىرزاد) و (جه مال) کوزدان و تەرمە كانيان دهستي دوژمن که وته وشويئن بزگران...خوي و (په روئيز) پيکه وه بعون به پيشمه رگه وهىچيشيان سهريازى هه لاتوو نه بعون ، پر به دل حه زى ده کرد هه والى مال و مندالله كانى (په روئين) بزانيت ، به لام نزيكه سى سال ده بى ونابى ، له وانه يه زنه که کي مردبيت و ، مندالله كانىشى گه وره بعون و ، هيچ له باره قاره مانىه تى باوكيانه وه نه زان و ، ئه وانىش گه نده لى پيسىتى گوپى بن ! .

ئه و سالانه لى له کوليج له بعضا پيکه وه بعون . په روئين ، حه زى له کچيکي شيوى کرديبوو ، گه رچى ئه ونه نده يش جوان نه بعو ، ناوی (شهزا) بعو ، زقدجار پىي ده ووت :
-په روئيز ، حه زت لى کويي کردوه ؟ راسته چاوی جوانه ، گه ل وگوانىشى خراپ نيه ؟!
ئه ويش ووتى :

-قسە كانى خوشن وله ماركسىزىمدا زور شاره زايي ..

گه رچى (شهزا) ، هيىنده بايە خى پىي نه ده دا ، (فەرھاد) يش ده يزاني که په يوهندى لى گه ل کورىكى ديكه کي عاره ب هه بعو لى ده ره وه هى کوليج . ده شيانووت کوره که (بەعسيه) ، لى دلى نه ده هات راستي پىي بلېت ، که چى رۇشىكىيان (په روئين) هاته وه بو کوليج دواي ئه وه ماوه يه ک ديار نه ما ، ئه و رۆزه فەرھاد زور سۈراخى کرديبوو ، که چى که هاته وه رەنگى پىي نه مابعو ، ده تووت بېپيارى گىتنى ده رچووه ، وەها نىگەران و خەفە تبار بعو ، بويه چووه ژير كلىشە يه وه ، وەك بلېتى دركى بە حالە تە كەي کردىي و بە ووريايىي وه لىتى پرسى :
-په روئيز ، چى روويداوه ، وامات ومه لىوولى ؟ خۆ هىچ شتىكى ناخوش رووينه داوه ؟

بە چاویکی زیتی هەندی بە گلەبی ئامیزه وە تەماشای فەرھادی كرد، وەك بلىّى ئى گومانى ئاوهى كربپى كە شتىكى لەو راستىيە دەزانى وپىتى نەووتۇوە. جارىكىيان(شەزا) پىتى ووتبوو: تو چەپەۋىكى تۈوندېرەۋى، منىش كچە چەپەۋىكى مىانرۇ، ئەگەر بۇ يەك بىبىن (ستالىن) يېكى سەقەت دەخەينەوە.

دواجار كچىكى عەرەبى براەدرى سەرىبىدەكەي بۇ كىرتابوھو. كە زانىويەتى پەيوەندى لە كەل كورپىكى عەرەب ھەبۇوە لە دەرەوەدى كۆلىچ. ھەر ئەوەندەي پى نەچۇو(پەروىز) پەيوەندى لەگەل كچىكى عەرەبى شىوعى دېكەي خەلگى (كەرىيەلا) بەست بۇو، بپواي بەو خۆشەۋىستىيە ئەفلاتۇنیيەي جاران نەما بۇو، بۆيە زۆرجار دەپىرد بۇ سەر كۆرنىشى (ئەعزمىيە)و، دواجارىش دەھاتەوە باسى ئەو ھەموو دەسپارى وەمەك گوشىن وماچ و رابواردىنانەي دەكىد كە لەگەل (ھەنا) كردىبۇوى، ئەم شىعەرە يېشى بۇ نۇوسىبىبوو:

شەھەزازادەكەم، بە بېرت لىتى

ئىيوازەيەك سىيەرلى دەخت

لە ھەموو جىيىك خۆى دەدۇزىيەوە

ئاوى دېجەلە لە رۆخى بەردىنا دەنگى دەشكە

ھەموو شىتى خوناوكەي بۇنى ئەو شەوهى

لى دەبارى

كە من وتو پېكىرا لە يەك سەريندا

دەنۇوين پېكەوە ..

بزەى مرلۇوئى سەرلىتىوانم

بانگت دەكەن

چۆن ھەموو جارىك دادەنىشىن

ھەرئەم دوولىتىوانەي منن، دەيەما جار

لە ناولۇزى كلېپەي لەتىوانت دەخنكتىن

دەبۈرىنەوە

كەرچى پەروىز لە حىزبى شىوعى نەبۇو، بەلام ماركسىيەكى تۈوندېرەو بۇو. فەرھادىش زانى بۇوى كە ماويەك بۇو پەيوەندى بە رېكخراۋىكى نەھىنى كوردى ماركسىيەمىلىنىزىمىيەوە كردىبۇو، بۆيە بەرە لە ڈالدارى كردىن لە كەل كچە شىوعىيەكان دووركەوتەوە، دواجارىش دەبىنرا لەگەل كچە كوردىكى نىمچە بۇۋىڭىدا

پیاسه‌ی دهکرد، که ناوی (رئیزان) بیو، کچیکی مامناوه‌ندی چاو جوانی قسه خوش و دهنگ ناسک بیو، نه و چند وینه‌یه ش لهو سالانه، که له گله‌لیدا گرتبوونی، ته نانه‌ت ماوه‌یه کیش له پیشمه رگایه‌تیدا پیی مابیو، به لام خویشی نه‌یزانی نه و جانتا بچوکه‌ی که تیدا بیو، له کوئی به جتی میشتبیو، هرچه‌نی ژنیشی هینا بیو دوای نه و، به لام نقد بیوی به داخ بیو، تاقه یادگاری نه و روزانه بیو و دلی پیی خوش بیو..

دیسان چاوی چه قیه‌و سه رن و منداله‌که‌ی نیو چوارچیوه گچکه‌که‌ی به رده‌می، قسه‌که‌ی (هه‌نار)‌ای بیرهاته‌و (نهای که سه رسه‌ختی)!!. ساله‌ها بیو له و که زانه له ببر به فرو سه رما و توفدا، هرکه چاوه‌کانی (ئاسکول)‌ی یادهاته‌و، خوی ده‌دایه به رگه‌رم و گوری نیگاکانی و، بیو خوچه‌لخه‌لته‌تاندن خوی پییان گه‌رم ده‌کرده‌و. جاریکیان دوای نه‌وهی له (حله) که بیو نه‌ف کرابیو، هاته‌و به سه‌ردا بیو که رکون، بیو نه‌وهی سه‌ریک له دایک و باوکه به دبه‌خته‌که‌ی برات، له به‌غدا سواری پاسیک بیو، هرکه چووه ناو پاسه‌که‌و، کورسیه‌کی به‌تالی دوزیه‌و و له سه‌ری دانیشت، رووخساری چرج ولوجی خله‌لکه‌که‌ی به سه‌رکرده‌و، هریه‌که‌و له دووتقی پالتقی گه‌رم و گوپدا خویان مردوو پیچ کریبیو، ده‌ستیکی جادوبازانه لالی ده‌شیلا، ئیلنجی ده‌دایه‌و، سوئیز زمانی په‌لاس ده‌کرد، ده‌ستی به‌زاریه‌و ده‌گرت، نهک لیشاوی خوین بیت فیچه بکات. هه‌ستی به سه‌رما نه‌ده‌کرد، رووخساری ژنه‌که‌ی سه‌ر کورسیه‌که‌ی به رده‌می، ژنه‌که‌ی لای ته‌نیشتی لئی ئاشکرا کرد، هرکه به‌دهم پیکه‌نینه‌و روویان له‌یه‌کتر ده‌کرد و قسه‌یان ده‌کرد، له گهان رووخساری نه و مناله‌ی که هاته ناو پاسه‌که‌و له ده‌ستی ژنیکی ره‌شنه‌سمه‌ری گرتبوو، دوو هنیلی هاوته‌ریبیان به ده‌روونیدا ده‌کتیشا.. هه‌ندی جار هه‌ردو چاوی ده‌بیونه دوو مه‌لی ماندوو برسی ریگایه‌کی دوور، روومه‌تی ژنه‌که‌ی به رده‌می و مناله‌که‌ی نه‌وبه‌ریان ده‌کرد ویستگه‌ی حه‌سانه‌و، میشکی به‌دهم حه‌سره‌تکیشانه‌و و نجر ونجر ده‌بیو . منداله‌که خیرا خیرا ئاواری لئی ده‌دایه‌و، هه‌ندی جاریش به‌بزه‌یه‌کی هه‌لیزیکاوه‌و چاویکی لئی لاده‌گرت . ژنه‌که‌یش به چاوی چه‌پی خیسیه‌یه‌کی به‌تمامی لئی ده‌کرد. نه‌ویش وه‌کو ئاشنایه‌ک زیزی کریبی، بیو پاکانه‌کردن سه‌یزیکی کرد... نه‌وه‌تا ئیستایش هه‌مان شت رووده‌دات ، به لام نه‌م جاره له و وینه‌ی ناو چوارچیوه‌که‌ی سر ده‌شپوله‌که ، هنینه به خه‌ستی چاوی بپیه وینه‌که‌ی نه و منداله‌که، واى هاته پیش چاو ژنه‌که‌یه‌که بهک دووجار چاوی هه‌لیاناو هه‌لیبری، له پیکا دوو ڈلوقه فرمیسک له چاوانیدا بازقه‌یان کرد و، به سه‌ر گونا گوشتنه‌که‌یدا غلبونه‌و، راجه‌نی ته‌زیکی سارد به جه‌سته‌یدا فریکه‌ی کرد، نیمچه لرزیکی لتهات، هرکه ئاواری دایه‌و، هیشتا شوقیره‌که له خاموشیه‌که‌ی خویدا نووقم بیو، پاشان که‌وته جنیودان ، پیشی ده‌خوارده‌و، ئوتومبیله‌که‌ش وه‌کو سه‌رخوشیکی دره‌نگه شه و له‌تری ده‌دا، لاره‌لاره‌ی بیو. شه قامه‌کان جمه‌یان ده‌هات، خه‌لکتیکی گئی‌ویز رژونه‌تاه سه‌ریان ، چند جاریکیش

ئازه‌لیکی بەرەل، سەگىك، چىلىك، بېبى باكى بە بەردەم ئۆتۆمبىلە كان وختەكە كەوه رەت دەبۇون..زەلەو ژاۋەزار بۇو، وەكى مىكەلە ئازه‌لیکى ترسنۇك دەرەنەن ونىگەران بېيەكا دەھاتن، لۇتىيان دەتەقى بە لۇتىيە كەدەيەوە، زۆرىيەيان لە تۈورەمىي ورپىدا رەنگىيان رەش داگىرىسابۇو، لېيىيان دەبىزۇوت، لەنارەزايىدا دەتەقىيەوە، قىرىي جادەكانىيان دەقەلەشاند، شوقىرەكە بەسەرچاۋىدا دىياربىو لە بىيەنگە كەمى ئەم كەيشتىبوو، بە خىيىسى بېكى بىي تامەوە رووخسارى ئەمى دەپشىكى، بىزەيەكى بىي دلى بۆ كرد، وەك بلىڭى دەبىيىت دىسان بەقسەسى بېئىنى، بېبەسەر كەنەوەي يەكە بېيەكە ئاپۇراكەمى سەر جادەكە، خۆى لە دەستى سەرنجە كانى شوقىرەكە قوتاركىد، بىرى لەو دەكىدەوە، ئەم عەشاماتەمى شارە لە بىركرابو دېرىنە كەيان چەند بەكماوه خۆ وېبى ئاگا ئىستاش زۇرى ئەركە كانىيان ئەنجام دەدەن، بە دەنلىيى ملىيان بۆ كەچ دەكەن، تەنانەت رەفتارى سېكىس و شەو باخەلىشىيان. ئەمېش تەمەن ئىكى درېزە زەلەو بولەمى شارە نامۆكان دەيىكەنە مەرپەزانەي راپواردى خۆيان، بە پېرىڭىز شۇرى وقاپ شۇرى چىشتىخانە كان ملىيونە ماجار دەبىتىه پېكى مەناسەساردى دەلەكتى، ئېقى دەكەنەوە سەر جادەكان . ئالگوشىراوېكى موزمىنى لە كەن خۆيدا مەلگەرتۈوە، خىرا جامى ئۆتۆمبىلەكە داخست، جىنپۇدانى شوقىرەكە لەكەن پلۇورەمى مەناسەساردى ئەودا دەبۇونە شەلتىن، نەيزانى لە وچىركەساتەدا چ ئامازەيەك چەرخى مەلگۇونى دا لە بىرەوەرەيەكى كۇن، دەشىن بىكەرەتىنە بۇ سالىتكە بەرلەوەي دايىك وباوکى وکولىج بە جى بېھىلىٰ و، رابكەت و بېپاتە شاخ و، دواجاپىش بەرەو مەندەران.

رۇزىك بۇ لە پېيىكا لە بەردەمى كىتىپخانە تاقانە كەمى شەقامى كۆمارى، بىبۇ دىوارىيەكى تلىساوە، رىبوارەكان بەشان لىدان لارە لارەيان پېيى دەكىد، بە خاوخىلىچىكە وە خۆى دەگرتەوە، ئەوەي لە دېر زەمانەوە بەمېشىكى مەرقىدا ماتبۇو نوسراپۇوە، بىبۇ كىتىپ و لە جامخانەو سەرزەوى كىتىپخانە كەدا كەلەكە كرابۇون، بۇ خەلکى زەنگىيانلى دەدا، ئەوېش بە دېتنى رۇمانە كەمى (مەمنىگوای)، نەيدەزانى وەكۇ زۆرىيە ئەو خەلکە بۇ كىن زەنگ لى دەدات؟. بۇ خۆى ئەوە مەرهىج، ماوەيەكە تەنبا زەنگىكە لەناوارەوەيلى دەدرېت، ئەوېش ئەوەي تەمەن ئىكى پېلە كۈولە مەركى بە دوايى خۆيەوە بە جىتىپەشت، ئا لەم بىركرانەوانە دا بۇو، لەپېر دەستىكى سووکەلە بە ئەسپاپى كەوتە سەرشانى، بەوەپزىيەكە وە ئاپىرىلىي دايىوە، (سالار) بۇو، وەك بلىڭى شەو ورۇز لە كەلى بۇوە، ئەوېش نەبۇوكە چەند سالىتكە نەيدىبۇو، بەلام خۆى مېنەدە لەو دۆخە تىنە كەياند، دەستى كىد بە سۇراخ كەن لە ماورىكەنلىكى كەرەكە كەيان وچايخانە كەمى (حەمەنازەنین). دوايى ئەوەي سۇراخى نەمابۇو، ئەوەبۇولەم سالانەي دوايىي دا لە يەكىكە لە شارە ساردو تەزىوه كەنلىكى (نەروىز) كېرسابۇوە، وەكۇ خۆى مەمۇ جارىك تەلەفونى بۇ دەكىد، دەبىيۇت، ئەوەندە لە

وعدد چه سپیه کانی قوتی باکوره و دودر نیه و، زور جاریش گوئی له مریانه. هه مورو شه و یکیش ئه و شه و خوشانه بی به بیرده هات و که پیکه و له شه قامی (52) و، له بعده له مالی (نه جات خان) بی سه ریان ده بربو، کرد بیویان بی پوری خویان. بی تاییه تی له گهان ئه و کچه کریستیانه بی ناوی (تیمان) ببو، شوروی کرد بیو بی ئه فسه ریکی سیخوری عه رب، بی ئاگاداری متیرد هکه بی ده هات له وئی له شفروشی ده کرد، زور جار (سالار) سوئندی ده خوراد که له و کچه ئه کته ره عیراقیه ده چیت که ناوی (ئیلیتیفات عه زین) ببو، چونکه کوت و مت بیو ده چوو، خرین و گه نم ره نگ و گهندی لیو کوشتن ببو، فرهادیش پیی ده ووت (وانیه)، که چی هه رسورو ببو ئه و کچه ئه کته ره عیراقیه بی.. ئه و شه و (تیمان) چیروکی ئه وه بی گوئیانه و گوایه سالیکیان له (عنه نکاوه) ببوه، وورچه نیزه بیک رفاندویه تی و بربیوی بی ئه شکه و تیک، که لیان پرسی وورچه که چی لئی کرد بیو، ئه ویش ووتی (سوارم ببو).. وورچه متیه پیاوی ده رفاند تا سیکسی له گهان بکات و، وورچه نیزه ش کج وژنی رفاندوه بی هه مان مه بست.. جاریکیان (حهمه نازه نین) بی گیرا بیو، کاتی خوی سه ریاز ده بیت له ناوچه بی ره واندز، بیستبیوی وورچ له گوندیک کچیکی دوانزه سالانی رفاند بیو، ناوی (فاتمه) ده بیت، چهند سالیک بیندی ده کات و له گهانی راده بیویت، ته نانه ت خه لکی موشهی ئه وه شیان ده کرد، گوایه کاتی خه لکی ئاوایی دوای چهند سالیک بی شوئینی ئه شکه و ته که ده زانن و ده یدیزنه وه، وورچه که راوده نین وفاتمه رزگار ده کهن، به لام دووسی مند آیشی له گهان ده بیت، نیوه بیان بنیاده ده بیت و نیوه که بیکه بیان وورچ ده بیت، بیویه له وئی ده سبه جی ده بیان کوشن وفاته ش ده هیننه وه بی ئاوایی و قفره سه ری که بیستبیو بی پیی.. دوای ئه وه هه مورو بیانیه کیش وورچه که ده هاته سه رکتیکی ئاوایی وهاواری ده کرد (فاما ات)، وه کو ئه ده بیکتیاریه وه..

بی ته واوی ئه و سه رد همه ره شبینی ژیانی (سالار) ای داگرت بیو، هه مورو روزه کانی بی بی ده مهستی بی سه ره برد، هه رکه زور مهستیش بیوایه، بی سوزه خوشکه بی گورانیه کانی (ره فیق چالاک) و (سالیح دیلان) بی ده ووت.. بی ره لوهی فرهاد بیتیه وه هه والی سه رنگ کووم بیونی سالاری پی که بیستبیو. که رچی هوئی سه رنگ کووم بیونه که بی زور ئالوز بیو: هه بیو ده بیان ووت هر ئه و کاته بی سه ریاز بیو له ریگاوبیان له ئوتومبیل وه رکه پابو، مرد بیو، ته رمه که بیشی دهستی دایکی نه که وتبیو، بیان ده بیان ووت له لایه ن رژیمه وه دهستگیر کراوه و سه رنگ کووم کراوه، ههندیکیش ده بیان ووت دوای کچه سه ماکه ریکی قه ره ج که و تووه و خواستوویه تی، له ترسی که س و کاری نه بیویراوه بیتیه وه. یه کتیک له نامه کانی له لای فرهاد مابیو که ئه مه ده قه که بیه تی:

من ئاشقم

ئاشقیش نه سره وته

سەرچەم تەمەنم بۇوهتە كەپان و

سەركەردانىي،

كەپان گوزه رانە

كىچە خوئىم دەمىزى

كەولۇم دەگرويت

شەۋو رۆژخەوى لىنى حەرام كىرىوم

بۇوم بە شارى مەراسان

من ژيانم سەختە ولە كەپاندا دەمەرم

نامەكەى بەو كۆپلە شىعرە دەستى پى كىرىبوو، ئىنجا نۇوسىبۇوى:

(فەرھارى ئازىز، سەردىھەمەتكە ھاودەم و ھاوسەرم دەربىدەرىي، شەوگاران بەدەم تاولەرنى مەميشەيىمەوە بۇوهتە مەتوانى خوتىن بەربونەكانم، ئەكەر وانەبۇوماپە چىدىم دەكىد لەم دەورانە سەرەتكۆپنە، لەم رۈزەلەتە نەعلەتىيە، يان چەندىن ملىيون وشەى نوسراو، دەتوانىتىت رېڭايى بەمەشتى سەرزەويىمان بۇ فەراھەم كات و، مەررۆزە نەبىنە دەسکەلای دەستى بىرسىيەتى و فەرمىسىك و خەم و وشكەزان ! ! ئىدىي چۈن قەلەم و كاغەزمان دەكىد تۈشۈرى بىن نەوابىيم، (ئەويش لاوازىتىن بىرواپايدى؟)، مەرۇھە ما خوتىنە كەشم دەكىد مەرەكەبى تۆماركىرىنى قورىپەسەرىيەكان؟! مەسەلە كەش ئەوهندە ئاسان نىيە، تۆزى كەلەكە كىرىوی سەر بىرەوەرىيە دەلتۈزىنە پى موجىپەكاوىيەكانم بىتكىن، سەر لەنۇئى دەستى پىن بىكەينەوە! يان بەفرى كەلىخانى دەررۇونە سەپبۇوهكەم بەنۇوچىپ رامالىم، ئى باشە ئەوە من وئەوانى دېكە، قەلەم و كاغەزمان كىدە ئامراز بۇ مەلېشتنى زۇخاوى خەمە بە كەس نەكەيشتۇوه كانمان، زۇرىبەى خەلکمان تىنە كەيىند قورىپەسەر و بېكەس و تەننیا و رووت ورەجەلىن، لارەخوارىن، ئەى ئەو چەند ملىيون رەش و پۇوتەى مىللەتكەمان كە سورەتى (ئەلەمدە) يىش لە نوئىزەكانىياندا بەسەقەتى دەلتۈزىنەوە و نازانىن واتايى چىيە، تەنها بە لايائەوە عادەتىكە لە باوباپىرانىيانەوە وەكى مىرات بۇيان بەجى ماوهەتەوە، مەرۇھەمايش رېزى لىنى دەگىن، دەزانى لەم رۈزەلەتە نەگىرسەى ئىمەدا ، تەنانەت (يەسۈوع) ئاساكانىش خۆيان وەكى وورىدەوەلەيەك دەفرۇشىن خۆيان دەگۈزىنەوە، دەبنە پەرقى بىن نوئىز، پىشت لە گشت مەبدەئىكىيان دەكەن!، ئەو ئاڭرەى دەيانەوى بىذىن و، رېڭايى خەلکى مەشبەسەرى پى رۇوناڭ بىكەنەوە ، دەيىكەنە بىلىسەى دەستى پىاوخۇرەكانىيان، تا كون و كەلە بەركانىيان رۇوناڭ بىكەنەوە، بۇ دۆزىنەوەي ياخى و سەركىشەكان و، لە كۈونى تارىكىيان راپىچى كەن، ئى

بۇ نا مەموو شىتى لەم رۈزىھەلاتە ، وەكى شىرىي بەر دايىك حەلآل و زۇولالە، دىيارە بىرادەر ئەم رۈزىھەلاتە نايەۋىت دەسپەردارى قەدەرى گىلى خۆى بېيت!؟ يەكتىك بۇوم لەو مەسىح ئاساپىيانە، مەموو بىركىدىنەوە يەكم بەو جۆرە بۇو، ئى بۇ نا ؟ دەستەمۇ بۇوم، بەدەستى خۆم نەبۇو، بىرسىيەتى نىدى ئەشكەنچە دابۇوم، وشەى شىعىرە كانم نەدەبۇونە پاروه نان وجىل وېرگ، دان بەوهدا دەنتىم كە ئىستا مەست بە مەرسەتىنان دەكەم، خۆم لەبەر ئازار رانەگرت ، سەرجەم ژيانم مەناسە ساردى و خوتىن بەربۇنىيەكى مەمىشەيى بۇو، چۈرۈك چې خوتىن وابزانم لە دەمارە كاندا نەمابۇو، دواى چەند رۈزىك دەستەمۇيان كەرم، شەش حەوت سالان بەر لە ئىستا ، شەۋىك لە ئوتتىلەكانى پايتەخت ، كە بە ئاوارەيى لە ئامىزى نابۇوم ، من لە سۆزانىيەكان و ماورى كچە كۆتەكانى كۆلچىڭ كەسى دىكە ماورىم نەبۇون، بەشەۋىش زۇرجار لەگەل بۇيەكاندا دەركاى مەيخانە كانمان پېكىوە دادەخست، زۇرجارىش رېدەكەوت لە ژۇورى يەكتىك لە دۆستە سۆزانىيەكانم خۆم دەبىنېوە. ئەوشەوە ، سىّ وچوار زىرتهى دەسەلات لە شىرىين خەودا راييانپەرەندم، تەنانەت نەيانھېشت خۆشم بىقىم ، منيان خستە پېش خۇيان ، زۇر كاتىش لە شەقامە كاندا لە سەر زەھى رايياندەكىشام ، پاشان وەكى پېياسكە يەك بە تۈونىدى توورپىان دامە ناو ئۆتۈم بىلىتىكى خېرى قەپاتەوە، مەركە دىيار بۇو كە منيان گەياند بۇوە شۇئىنى مەبەست ، چوار زىرته زەلەمە كە دەستىيان كرد بە پىّ راپۇوارىنم ، بە پىيالاوه كانىيان لەسەر سكم مەلەدەپەرین ، لەۋىش بېرە زىرته زەلەمەكى دىكە منيان قۆستەوە، ئىستاش پاشكۆم ئەنجامى ئەوشەوانە خەوملى ئەراسان دەكات، ئەوشەوە چەند بوتلىكى بەتالىيان بە پاشكۆم تاقى كىرىدەوە، دواى ئەوهېش نەمزانى چىيانلى كىرىم ، تەنها لەبەر ئەوهى دەيانۇوت شىعىرە كانت دار بە كونى زەردەوالەوە دەكەن ، خەلکى دەورۇزىتىن، مېشىكىيان پېدەكەن، ياخىان دەكەن، لاوه كان دەكەنە (موخەرېپ)! زۇرىيان مەولدا بەئەشكەنچەدان ، بە ئابپۇيرىن ، بەپارەو پايدە لە خىشتم بەرن، ئەسپېكى سەركىش بۇوم ، بۇيان كەوى نەدەكرام و، نەياندە توانى جلەوم كەن، دواى ئەوهى سىّ مانگ ئەشكەنچەيان تفاندە گەرۇومەوە، دەمارى پىاوه تىيمىيان دەرهەتىنا، بە نىوه مەلۇوئى فەتىيان دامە كەرەكى شارىكى نامۇوە، دەمەو بەيان ئەو كەسانەتى كە چەند سالىك پېشتم لەتىيان كىرىبۇو، رېانە سەرم ، بە سۇزو خۆشەویستىيەوە پېچامىيانەوە، بۆماوهى مانگىكەن مەركە چاكىش بۇومەوە دىيسان بۇومە كەرېدەي شاروگۇندان، شىعىرە كانم بۇونەوە بە ووزەى كارەبا، چوكلىت، گۇرانى دەمى وردو درشت..پېت ئالىتىم مەموو شىتى لەم رۇزىھەلاتە دەعجانىي بە زىيادە رۇقىي ئەنجام دەرىتىت).

ئىدى سالار دواى ئەو نامە يەھەلات و بەر لەوهى بى سەروشۇئىن بىي ، ئەم نامە ناتەواوهى بۇ نارد بۇو جارىكىيان پىيى وەت:

- فه رهار ، که سانی و هکو تو له دلداری به خته و هر نابن و ، هست به تام و له زهتی ناکه ن ، چونکه تو دلداری به جوره بنج وتلیاکتیک ده زانی ، ده ته وی خوتی پی سرپکه بیت ، چونکه ده رونت له بردهم مندا کتیبیکی کراوه یه و دیگر به دیر ، وشه به وشهی ده خوینمه و ...

نه ویش و هک بلیکی ده بیویست پتر له سه ری نه پرو او ، هیندی دیکه بینه کانی نه کولتیتی و ه ، هر که بینه کانیشی سه ریان هله دایه و به زه حمه قه تماغه ده گرن ، بؤیه گوتی :

- سالار ، نه لئی چی ، و پینه نه کهی؟ که ر له کوئی که و توه و وکونه له کوئی در او؟ ! راسته کهی من خوشی ویستی مینه به جوره تلیاکتیک نه زانم ، و هلی ئاما ده بیش نیم به ئاسانی دهست به رداری کبریایی خوم بیم ..

سالار قاقا به پیکه نین چوو به پشتا ، تاسه ری نه ته قی به دیواری ثوره که له پشت و بیده نگ نه بیو ، سووکه ئوقتیکی له زار هاته ده ری ، دوای نه وهی به ناوله پ هیندی پشتی سه ری خوی هه لکراند ، تا ئازاره کهی سه ری کپ کات ..

فه رهاریش به بی بایه خی چاوی بپیه و دهست و په نجه کانی خوی و ، له سه ره قه ره ویله کهی به رانبه ر پالی لئی دایه و ه ، هیندی جاریش چاوی هله ده بپی و ، دنیایه کی سه بیر و پر بیزه اتنه و ه و قیزه و ه نی له میچی ثوری به شی ناوخویی که ده هاته به رچاوی و ته راتینیان ده گرد ، ده بیان وینه جیا جیا و په شیوو پر نه گبه تی و نائومنی دی و ، پر زه بپاوی به یه کا ده هاتن و ، تابلویکی سووریالیان ده نه خشاند . خه م و خه فهت و ئاواتی په بیده ر پهی مرؤف ، (به تایبیتی مرؤفی کوری) تیا سه ره تاتکتیان بیو . له دیوی وینه کانی و ه بهلیوبه باری له گه ان هیله کانی تیشکی چاوی تیکه ل ده بیوون ، له په نجه رهی رقیکاریکی ساخته چیه و ه ناوه دیو ده بیوون ، له گه ان که لآ نیو ه په زموور ده کانی چیمه نی حاوشهی به شی ناوخویی ، و هکو تو زو که ردی شوئین پی کاروان و کاروانچیه کان ده نیشته و سه ریان ، به راستی نه بیده زانی (سالار) چی بیر که و ته و ه که و تی :

- ده زانی چیم بیر که و ته و ه !

مه رچیه کی بیر که و تبیتی و ه میند به لایه و ه گرنگ نه بیو ، هر که نه وه شی و ه بیر هاته و ه بچپچر در کاندنی ، بگره نه خه نده یه ک و نه شیوه هی سووکه خه میکیش به رلیوانی نه که و ت ، (سالار) گوتی :

- تو کابرا یه کی ئاسنی سارد ده کوتی ، و هکو نه و فه رموده بیهی (کیتس) ای شاعیر به ته ما ئا ناوی خوت له سه ره ئا و بنووسی ..!

قسه کهی وادیار بیو به لایه و ه گرنگ نه بیو ، بی واتایش بیو ، به کم ته رخه میه و ه نیگای بپیه تاریکیه کا لاه کهی ناو چیمه نه که ، له بر روشنا یی ناو وهی ثوره که ، پی وابیو نه ره شیکی تارما یی و ختیوی نه دیگر او

له گهلى دا سهره تاتکى ده کهن. (ههنا) يش يه كيک بورو له و تارماييانه و به رووتى و قووتى خۆى پى نيشان ده دات ، به هه ردوو دهستى جووته مەمكە خەرە توندە كانى خۆى دەگوشى و ، زمانى تامەزىقى لى دەردېنلەو، به چاوى تىيى دەگەيىنى، كە تامەزىقى دهستە زېرە كانى جارانى ئەون..

(سالار) ئەو تاقە براوهەرە بۇو، كە پەيوەندىيەكى نىمچە سوقيانەلى كەلدا كىرىدابۇو، ئەويش نقد خۆشى بەمدا دەھاتەوە، به تايىبەتى دلى بەسەر سەختىي وېتى پەروايى و بەلەسەيەكەي ئەو دەكرايەوە، ئەميش كەش دىيدەيى ئەوى لەبر دل و پەسەند بۇو، كەرچى ثيان وېرىو موش وفامى بە شىئوھ رەشبىنېك خۆى پېچابوھو، ئەمە يش هېيج پەيوەندىي ومامى ئەمى پېيۈ نەبۇو، وەلى بە ميراتى وپشتاۋېشت و بە رېچەلەك بۇي بەجىيمابۇو. زەحەمات بۇو لىتى خۆى قوتار كات، تا رادەيەكىش دلى پېي خوش بۇو، لە نقد لاپانى بېيوبىركەنەوە، راو بۆچۈن يەك رىرەوبۇو، هوئى ئەو پەيوەندىي نىمچە سوقيانە بۇو، (سالار) كورپە شارى بۇو، دەگەمنىش لەلارى ئىتابۇو، فەرەھادىش لەخانەوادەيەكى جووتىيار بۇو، تۈوك وڭاشى لابىي بەرنەدابۇو، كەرچى نقد دەمەنگىش بۇو لەشار بۇون، به تايىبەتى لە قەلائى شارى كەركۈوك نىشەجى بۇون. دواجارىش گواستيانەوە بۇ كەرپەكتىكى دىكە و بۇونە كرېچى مائى (ئاسكۈل) ئىدى ئەو دوا ھەوارگەيان بۇو تا كۆلچى تەواو كرده و چووه شاخىش. چونكە ئەوان وەكۆ پېشىلەيان لىتى ھاتبۇو ھەر شەھى لەشۈنیك بۇون. لەبىرى نايەت چەند خانوويان كەلېبۇو تاكۆلچى تەواوكرد... لەم بارەيەشەوە خۆى بە راست دەزانى ، وەلى ئەو لە بېيوبَاوەردا لە فەرەھاد شورشگىتىر بۇو، بۇيە بېبۇوە خاوهنى ئەو قەناعەتە ، كە سەرچاوهى شورشگىتىرىي وياخى بۇون پەيوەست نىيە بە كوندىشىنى وشار نشىنىيەوە ، بىگە پەيوەستە بەناخى مەۋەقۇ، ياخىبۇون وېرەنگاربۇونەوە زولىم وستەم ودەرلە سەرى و مەست كەن بە قورسايى ئەركى مەئۇسىي و بەلاؤ كارەساتەكانىيەوە.. ھەردووكىيان پېتىكەوە خوئىندى دوا ناوهندىيان تەواوكرد، ھەرييەكەولە كۆلچىتىك لە بەغدا وەرگىران، فەرەھاد لە كۆلچى ياساواو ، سالارىش لە كۆلچى ئەدەبىيات و بەرەبەرە لە كەل رۆزگاردا ھەر لە منالىيەوە ، بەلەم ئەو ھاوبىرى وەست و بۆچۈنەوە گەورە بۇون. كاتى خۆيىسى زۆرجار سالار دەبۇوە پارىزەرى فەرەھاد و ، لە كېچەل و بەلائى مندالە شارى رىزگارى دەكرد، ھەمۇو ھەفتىي جارىكىش دەھاتە لاي بۇ بەشى ناوخۆيى و شەۋىيى پېر دەمەتەقىي ھەمە جۈريان بەسەر دېرىد..

ھەركە فەرەھاد سەبىرى ناو چىيەنەكەي كىردى، تارىكىيەكە خەست بېبۇوە ، تارمايىيەكانىش رەوبىيونەوە و ، تارمايىيەكەي (ھەنار) يش كەوتىبۇوە تەكىيان وسەرى خۆى ھەلگەرتىبۇو، بۇ دواجاركە فەرەھاد بېپارى دابۇو واز لە (ھەنار) بەھينى، دەيان پاڭانەي بۇ ھەناربۇوە، دەيان ناخۆشى وەقى بۇ دۆزىيەوە، چونكە ھەنار دەيەويست فەرەھاد بىخوازىت و ، ئەويش نەيدە توانى و دەبىوت كەي ئەو بۇ ئىز و مەنال بە خىوکىدىن خولقاوه،

دوای نه و بزیاره (نه نار) به رگی رهشی پوشی و به ده گمن ده هاته وه بۆ کولیچ ، به لام کاسیتیکی مه لبزارده کانی (عه بدول حه لیم حافظن)ی وه کو یادگاریک پیی به خشی ، کورانیه کانیش مه موبیان ده زیری شکستی نه و دلداریه بود . به تایبەتی نه و کورانیه که ده لی: (نه مه نه سیبی من نیه به لام خوشەویستم).

- ته نانه ت ده رفته تی نه و شیان له بەردممان نه هنیشته وه که به کامی دله وه هرزه کاری لاوی خۆمان ببینه سه رو ، نایابترین رغذانی ته مه نمان به کاربیه بین! چاره نووسمان وا بود که له خوشی ژیان بی به ش بین ، نه منالیمان منالی بود، نه هرزه کاریمان هرزه کاری بود، نه لاویتیمان لاوی بود، ته نانه ت تامی دلداریه کی نه و تو شمان نه کرد و بود ، له ژیانی خومدا کەس دلی نه داومە ته وه ، ته نهان بۆ مه بستی ئاره نزوی خویان بوده ، چیزکی دلداریه کانیشمان جۆره سەرەر قیی و خۆسەر کەننیک بون ، دواویش چاوەرئی میچ سەرکەوت نتیک لەم بواره دا ناكه بین ، بگەر بەلای خراپە یشدا ده شکتیه وه و ده بیتە هەرەستیکی سیکسی رووت وقووت ، (سالان) وەک بلیتی ناگای لە قسە کەی فەرھاد نه بۇویت ، يان بە جۆزکی ساکارانە قسە کەی شى كرد بیتە وه ، يان گەش بینیکەی بود بوده هۆی نه و بۆ چوونەی ...

- راست نه کەی ، به لام مه ممو میثوویک و سەرده میکیش هەل و مەرجى خۆی مەیه ، بۆ مەسەلەی دلداری ، من شۇرش و دلداری پیکەوە نه بەستمەوە... مەسەلەکە لەلای من بپاوه ته وه ، لەوانە یه نهودی کە ئىستا بروامان پیی مەیه جۆرە دلداریک بیت !
(فەرھاد) بە خەم ساردی وە وەلامى دايی وە:

- نەشى مەروایش بیت ! نەمەيش نەگەرتیه وه بۆ نەوهى کە لە كۆمەلیکى مەزار و دواکەوتتوو لە دايك بۇوین ، بۆیە هېنیده دوور بین نە بۇوین . ته نانه ت زۆر جار بەر پیی خۆمان نابینین ، بۆیە کارە ساتى يەك لە دواي يەك دەستەو بەخەمان دەبیت ، ئىمەمانانىش ناتوانىش چاویان لىنى بنووقىنین و بە بىرئىکى بەرەلائى وە بروانىنە مەسەلەکە و کارە ساتە کانى ..

(سالان) لە سەر جىتكاکە راست بۇوەو بەکاوه خۇۋە دەستتىکى درېز کرد بۆ پاکەتى سەر مىزە بچىكۈلانە کەی نېیان هەر دوو قەرەۋىلەکە ، جىگەرە يەكى دەرمەنیاۋ ناي بە لېپەيە وە ، دواي دەمى تىرامان دايىگىر ساند وەندىكىش لە فەرەوە چوو ، لە پىرەللىد اتىي :

- دەسا بۆیە من و تو لە منالىيە بۇوین بە جىك و ، زۆر جارىش لە خۇرایى لە يەك لالۇوت دەبىن ، لە بەر مەندى ناتە بايىي فيكىرى ..

- بەلی .. بەلی .. بەلام لەوانە یه تو لە جىي بە جىي كەرنى بىرۇباوه رى خۇتقدا راستگۇتىرى ..

دیسان پالی لئی دایاوه وله گهان دوکهانی جگه ره که بیدا که وته گهه مه یه کی بیهوده وه، له پاشان چاوی بپیه
میچه له دووکهان زهد هه لکه راوه که، له بار ته شروع وئنهی شیوه کاری سهیری له سه رنه خشابوو، وه
بلتی وئنه کری نه و ثوره یه و رووداوه یهک له دووای یهکه کانی له سه رکه فمالی میچه که تو مار کردوه،
له گهان کورانی تیشكی ثوره که دا یهک یهک نه و وئنانه ده شورنه وه..

سالار وته:

- چون؟ ته ناکه مه؟

- منیش له سه ره تاوه وه کو تو بق مه سه له که ده چووم، یان نه توانم بلتیم نیستا ههندی شت هه ن ریگام لئی
نه گرن، تو نه ته وته له ریگای تونده تیزیه وه، واتا له ریگه که وه بیره باوهرت جنی به جنی بکه بت،
منیش له ریگای نوسین وبلاوکردنه وهی روشنبریه وه، چونکه روشنبریی و ده رونی مرؤفی کورد له
مه مه خلت و خوش و بیروباوه ری خیله کی پاک ده کاته وه.. من نالتیم نه وه تاکه ریگا چاره یه..!!
(سالار) به پیکه نینه وه قسه که مه پی بپی:

- چی یه؟ خوناته ویت وه کو (ماوتی تونگ) شورشی روشنبریی راکه یه نیت، نه و شورشهی که سه دان
بیرمهند و روناکبیری گهوره وزانا بونه قوربانی، به دهستی ماو خوی و هاوریکانی گولله باران کران، ده لین
له و شورشهی ماوتی تونگ حه وت ملیون چینی له ناودران!.

- به دوروی مه زانه.. چونکه میللته که مان چهندان قوئناغ له شارستانیه تی مرؤفایه تیه وه دواکه و تنووه و،
زقدیش پیویستی به شورشیکی وايه.. هه رچهندی نه مه بق تاکه که سیک زه حمه ته، نه مه یش خونیکه، بوبیه
ده لتیم تا نه م قوئناغه تو له سه ره استی و، چه کیش دوا نه علهت و دوا چاره یه.. ده توانین بلتین
(مارکس) (ولینین) (ماوتی تونگ) پیغه مبه رئاسا بون، به لام مه مه مه پیغه مبه ریک هه لهی خوی مه ببوو،
له و بپوایه شد ا نیم تازه مرؤفایه تی پیویستی به پیغه مبه رانی له شیوهی عیسا و موسا و مه مه هه بیت،
نه وه قوناغیک ببوو به سه رچوو. (محه مه) بیش به رله چوارده صه ده پیش بینی نه وهی کرد ببوو، ئیتر
مرؤفایه تی پیویستی به پیغه مبه رانیه، بوبیه رایگه بیاند که خوی دوا پیغه مبه ری خوابی!

- نه و کیفاراش..؟

- گیشارا بپوای بچاک مه ببوو، مهستی ده کرد به شیوهی سیاسی و ریگای مه سیحانه ناتوانیت میللته تان
رزگار بکرین، یه که م که س ببو خاوهن پله پای و کورسی ببو شهقی له مه مه مه ببوو دا وله گهان چهند
که ریلایه ک روپیانکرده جه نگهله کانی (پولیچیا)، نه نجامیش مه سیح ئاسا شه هید ببوو، نه ویش مه رچه نی
راست ببوو، به لام هه لهی خوی مه ببوو.

- به رای من به شهره فترین مروقی سه زه ویه تا نیستاش، پیغمه مبه ریکی راسته قینه بیو، سه رمایه داره کان ناویان زراند، نه و تا کومپانیا کانی دنیا له سه روئنه کهی که و توونه ته کی بپکتیه وه... تو همیشه شاعیرانه بق مه سله کان نه چی، زه حمه تیشه پیاوی شاعیر ببیت به سیاسی و پنه بخاته سه پیتکی تفه نگ، به لام له بیریشت نه چیت (هوشی منه) و (نؤگوستو نیتو) بیش شاعیر بیون و، ولات کهی خویان رزگار کرد..

- به لام، نه (بودلیز) و نه (رامبی) و نه (نه زرا پاوهند) و نه (عبدوللا کوران) بیون..!
(سالار) دوای نه و هی جگه ره کهی به که مته رخه میوه له نیو ته پله کی جگه ره کهدا به رقه وه کوژاند وه، ویستی بق ره واندنه وهی نه و رقه به ره فتاریک هتیورکاته وه و دهستی بق رادیو بچووکه کهی سه ره میزه که برد و پالی لیدابه وه، رادیوکهی له سه ر سنگی خوی دانا، هر که میله کهی بادا و سووکه چرکه یه کی لیوه هات، قاقای پیکه نینیک له پریکا ثوروه کهی ناوس کرد و کپ بیو، هر که ناوردیدایه وه تیکه بیشت له رادیوکه وه بیو، نه گینا فه ره امادی تاوانبار ده کرد.

لام پارچه زه ویه را، پارچه زه ویک به قورپختشی سه رجه م خورافتاه کان دیوار به دیواری هاچنرا بی. پی که نین و گریان له دوو سه رچاوهی جیاوازه وه ها لده قووایین، گریان هوو مه بهستی بونیه، همیشه وه کو برسیه تی و جنیو حازر به دهسته، و هلی پیکه نین ده بی هوی تاییه تی خوی هه بی، نه گینا به زه حمه ت له که رهو دیته ده ره وه ده نگ ده داته وه، لی ده ترسن و زهند قیان لی ده چی، نه گر هاتوو به بی هو پی بکه نن، دواجاريش په شیمان ده بنه وه و، ده چن له لای ها لاو جادوبازه کان دوعا و نووشتی بق ده که ن، یان دوو رکات نویشی بق ده کنه قه زاوه کتیپ خویشی یه کتیکه له وانه که نازانی پیکه نین هق و مه بهستی چیه، نه گه ریش پی بکه نیت لاسایی که سانی دیکه ده کاته وه و، ده داده بچریپنی ودانه زه رد داگراوه کانی ده باته ریچه وه.. سالار به ده سووپدانی میلی رادیوکه وه ناژاوه تیکی گه ورهی له ثوروه کهدا به ریاکرد بیو، کونه و دو درشتی دیواره کانی ده پهستانه وه. نه ویش زاوه زاوه کهی ده دایه دهستی تاریکی ناو چیمه نه که وه، تارماهیه کان له پریاسکه یان ده نا و به ره و شوئنیکی نادیار ده بیانده به کوآله وه ده نگیکی لرخن له رادیوکه وه به زیوه وه کردیه کاله کال و، به قیره و ده بربینه رازاوه کانی روزه هلات و روزه تاوای ده دایه ده دم یه که وه، نووشتی ده کرد به سه رکه وتن و، خوین رشتی و پیاوکوشتنی ده کرد به گه مه و سه ماو گوژانی، نالهی بومب و روزکتی ده کرد به تاوازی سه مفوئنیا و، په له قاژه هی مه رگیشی ده کرد به سه ماوی بالی..

- ده لین سوپای عیراق هیرش ده با و خه ریکه (خوروه م شار) داگیرده کات..

- مه سلهی شهری عیراق وئیران شیوه کاره ساتیکی ده ره کیه وهیج له میثوو ناگوپیت، وه کو جه نگی جیهانی دووه م کومه گلیک کاره سات ده نیته وه و، له وانه بیشه نه نجام بیش به هوی دابه شکردنی چهند زه وی و

ولاتئیک.. ياخود بیئی بے هاندھریک بۆ ئەوھى مرۆقى ئەم ولاتە مەتامەتايە ، تەنادهت رقى لە جەنگى پارتيزانىش ببىتىه وە، بپوا بەوهش بىننى كە ئىمپيرىالىزىم كەلى لە حکومەتە خۆمآلې كان چاكتەرە.. سالار، راديوكە كېپ كرد وبە سستىيە وە لە سەرقە رویلە كە دايىنا.

-ئەى تۆ قەت بىرت بۆ ئەوھ ناجىت كە ئەم جەنگە ئەنجامىتىكى راستە خۆرى ئاشبەتالى شۇرۇشى ئەيلوول بېت؟.

-لە راستىدا من و تۆ لە سەرەدەمى شۇرۇشى ئەيلوول ، تا رادھىيەك مەرزىكار بۈوىن، نە تامى شۇرۇش و نە تامى ئاشبەتالىش بە تەواوى نازانىن. مىنيدەش سەرمان لەكەم و كورى و دەرهاويشتەكانى دەرناجىت، تەنها لە دەمى كەس و كارمانە وە نەبىت ، هىچ زانىارىيەكى ئەوتۇمان نىيە. يان چاكتەر بە بىزىكى كارامە و فراوانە وە ئاڭدارى رووداوه كانى نەبۈوىن، ئىستاش وە كو مىثۇر ئەيكتىرە وە، بەلام مەست بە مەركە ساتىكى كەورە ئەكەين ،

چونكە مىثۇرۇيەكى سەختيان خستە ئەستقمان..

-رېستيان مەلە بە مەلە چاك بىكەن، كە ئەمەشيان مەحالە و لە دوای خۆرى مەركە ساتىكىي تىر بە جىلىلىي ، وە كو مالىي مەتىيۇ بەش كەن وايە و، ئەنجامىش بە بەركەس نابىتىت.، لە راستىدا مل ملانىي ئىتىمە لەكەن كەس و تاقمىك نىيە، بەلکو مل ملانىي نىيان دوو بىرۇ باوهرى جىياوازە ، بىگە لەوە دوور تىريش بېرۇ، مل ملانىي دوو مىثۇرۇ جىياوازە ، ئەما مىنيدە شوقىنىيىت ئەيانە وىست دەست بە سەر مىثۇرۇ مەمۇ مىلەتانى دراوسىتىدا بىكىن و، را ئەزانىن بۇيان ئەچىتە سەر..

- مەست ناكەيت ئەمە يان ئارەزۇرى تاكە كە سېتىك بېت؟

- نە خىر، چونكە مەمېشە تاكە كەس رەنگدانە وە بىرۇ باوهرىكى كۆنەو، لە تاكە كە سەدا سەر مەلە دا.. - مەبەستت وايە داگىركرىنە كانى عەرەب بۆ ولاتانى دىكە بەناوى ئايىنى ئىسلامە لەوە وە سەرچاوهى كەرتۇوه؟!

- بەكىن ، ئەوان ئەلتىن ئىتىمە ئىسلاممان بە زەبى شەمشىر بىلاوكىرە وە، كە لەكەن خۆيدا كەلتۈرۈ ئەرەبى لە ناوچە داگىركرىوھ كان بىلاوكىرە وە، بىگە بۇوە هوئى ئەوھى مەندى مىلەت ئاسەواريان بىرىتە وە وە بىن بە عەرەب! وە كو مىسىرە كان و ئاما زىفىيە كان و مىلەتانى باكۈرۈ ئەفرىقيا و فىنېقىيە كان و رۇمىيە كان لە لوپان و سۈرپا ..

- واتە ئىستاشيان بەر دوام دانە بەو بىرۇ باوهەرە !

- بەللى..

بُوپیان ناچیٰتھے سہر۔

—بەلام مىژووی مەندى لە مىللەتان تا رادەيەك ئەشىوين وکەلتورى بىبابان وحوشتەر تاماوهەيەك بەرقەرار دەبىي..

زۆر جار من و فەرماد بۆ پشودان لە کوندیک یان لە بارگاییک داده نیشتین و دەکەوتىنە دەمەتەقىٰ ئى كتىب خويندنەوەو بابەتە كانىيانمان باس دەكىد، فەرماد كەسىتكى روشنېرىو سەر بە تەۋوژمى بۇونكەرايى بۇو، مەرجى كتىبەكانى (سارتەر) و شىعەرەكانى (بۇللىر) و رۇمانەكانى (ئەلبىر كامو) مەبۇو، خويند بۇونىيەوە، بۇيە زۆر جار دەگەپشته تىپنى و دەمپوت:

- یه رویز، ته قهلای نئمه و هکو ته قهلای سیزیف وايە.

منیش چونکہ هر رزه یه کی مارکسی یووم، بیویه لیم ده یرسی:

سیزیف کی یہ؟

ئەویش بە زەردەخەنە يە كە وە وەلامى دەدایە وە:

کابرایه کی شاره زنودی بیو، له دئیر زه مان خوا سزای دابیو، بهوهی ده بی تاشه به ردیک به پالدان سه
بخاته سه ر پیره مه گروون، بهلام ئه ویش هر که تا سه ری ده خست بیو لووتکه لاهوی غل ده بیوه بیو ناو
دوله که و، ئیتیر تا روزی قیامه ته مه ئیشی ئه م کابرایه په..

منیش لیم پرسی:

—یو فرهاد تو بروات یه قیامهت و میامهت همه یه؟

—شته که هندی که س بو دلدانه و هی خویان خستو و یانه ته ده می خلکی، نه کینا کیان له بمنیه له م کونه را
بمنی و چارتکی دیکه زیندو و بتنه وه! خو دنیا فلیمی کارتون نیه..

ئا خر دوستو ۋېسىكى ئەللى، ئەگەر خوانە بى، ھەمۇو شىتى، حەللاھ ! !

- ترسه که لیره دایه ، خه لکی نه فام بپوایان به خواو قیامه تیش هه یه، که چی خراپه و توانی و ائه که ن زقد
قیزه ونه، به لام خه لکی رووناکبیر ئه گه ریش بپوای به ونه بی به قه رهی خراپه دا ناجیت ، چونکه یاسایه ک هه یه
له سه ر زه وی لیی ئه پیچیتھ و هو سزای دهدات. دواجار مسه لهی ویژدانیش گرنگه، مروشی ئاقفل و رووناکبیر
ویژدانی خوی بېر هه مموو شستی لد کانه حه که م..

لیسان په روئیز به وریا بونه وه په لهی کرد و وتنی:

-بابیم نه چیته وه، ئەو کابراى سیزیفه بۇ واژلەو سەریه شەیه ناھینىٰ وېچى لە مالەوە بۇ خۆى دانشى؟!

ئەوپىش وەلّامى داپەوه:

- ئەی بۇ من و تۈيىش واز لەم كاسېبىي ناھىئىن و يېچىنە وە ناو مال و كەس و كارى خۆمان باشتىرىيە؟!

بۇيىه پە روئىزلىقى و وەپۈز بۇو وەبۈوت:

- تۆ بە كەلكى پېشىمە رگايەتى نايىت، هەر بۇ جاشى باشىت!

ئەويش دەيدايە قاقايى پېكەنин دواجار بىدەنگ دەبۇو، نەيە زانى چى لەتك چەپەۋىكى هەرزەمى وە كورىوا بىلىتىت.

ئەوەتا لەو ئاۋىنە چۈڭلەرى بەردەمى تەماشايەكى سەر و رووخساري خۆرى كىردى، هەر وەها لۆچەكانى نىيوجەوانى و، ئەوانەمى كە دەوريى هەر دوو چاوه هەلزەپاوه كانيان داوه، تاك و تەراش مۇوىي رەش لە قىزو پەننە كەيدا ماوه، بىنايى كىزبۇوه، ماكى هەينىدە نەخۆشى دىيارو شاراوه سەرىلى ئى هەلداوه، ئەزىزكانى شەل بۇون، بەرلەختە تامى خۆشى زيانى نەكىردى، دەپرسىت دەبىن تامى چۆن بىت؟ ماجى شازىنەكى بىت، يان زەمىن لەوەرپاندىكى چەور بىت؟ يان بەرمەستى و درۆكىرىن بۇ كىيىرە حەيشەرى و ئەنە قەيرە و بىتىۋەزەكان بىت؟ تەنانەت لە لاي (ەنار) يىش راستىڭ بۇو، بەر لەوەي (ئاسكۈل) بخوازىت لە كۆلىج پەبىوهندى خۆشەويسىتى لە گەل (ەنار) دا هەبۇو، ئەو درۆلى بۇ دەكىردى و (فەرھاد) يىش پىيى نەدەزانى. تازە زەھەمەت بۇو درۆ فىئىر بىن، چەندىن سال كىتىۋى بۇو، هەننۇوكە راست و درۆلە يەك جىا ناكاتەوە، (لە ئاۋىنە كە هەينىدە لە خۆت وورى مەبەرەوە، نەبا ئاۋىنە كەش رقى لېتىت هەلسىت و خۆتى وورىو خاش كات و چەند پېرىشكىكى بەرت كەۋىت و خەلتانى خۆتىن بىت).

(ەنار) راستى دەكىردى و دەبۈوت: (ئايى كە سەرسەختى، ژيانىت سەختە و لە گەراندا دەمەيت). ئايى كە سەرسەخت و بىن دەربەست بۇو، خۆيىشى نازانى بىچ كلۆجى ئەم تەمنەى بىرلەتە سەر، هەر بۇ خۆخلاقاندىن و فيزىز، مرخى لە چەند كىيىركى كۆلىزە كە يان خۆش كردى بۇو، يەك دوو كىيىش دىيار بۇو مەربىان لەو خۆش كردى بۇو: (ەنار) يىش بەوەي دەزانى و خۆتى ئى كىيل كردى بۇو، وەك بىلەيى دەلنىيا بۇو، كە هەر بۇ ئەو بەرگەشت دەبىتىلە، مەست ببۇو، مەستى شتىك لە سەرەوە خۆزگە و هوشىيە و بۇون، بەشەو و بەررۇز جەستە و مەيشكى كوشار دەدا، وەك كرم بېرە دەيکرماند، ئۆقرەى لىتى بېرىپىو، مەستى بە مىچ ئازارىكى دىكە نەدەكىردى، جىڭە ئازارى تلانەوە نەبىت. ئەشقىكى سەمير و دانسقە بۇو، كېرى لە ھەنارى بەر دابۇو، نەشىدەپرسى ئەم ئەشقە لە پايى چى و بەرەو كويىن دەبات؟! لەچ مەلدىر و مەزار بە مەزارىكدا دەيكتە خۆراكى قەل و دالاشان.

تاجارىكىيان (ەنار) پىيى و تىزىزلىقى بىرلەشەقى بىرلەشەقى خۆتى، هەينىدە تۈوندرەۋىش مەبە! تۆزۈك ئاۋىر لە خۆت بەرەوە، لاۋىتى و جوانى خۆت بەمەدەرمەدە، دواجار پەنجەيى پەشىمانى دەگەزىت)..

له بەرئە و قسەیە زۆر تۈورە بۇو، دەھرى بۇو، مەستى دەكىد كوفىئىكى گەورەسى كىرىدۇ، چاۋىكى بە دەھرى خۆتىدا گتىرا. لە ناو چىمەن و باغانە تەرىكەى پايتەخت، مەستى دەكىد كاسىيان لىيە دىيارنىيە، مەتا خۆى بىكىت شەقازىلە يېكى كىشىا بە رۇومەتە خرىپەكەى لاي چەپىيە، (مەنار) سووکە لە تىرىكى دا، پېچەكەى لە بەرئە و تەكان و لە تەرە بە سەر دەم و چاۋىدا پەرىشان بۇو، سۆزى ئەشقىكى شىتىانە راپىچى كرد، كە بە جىوتىنى چاۋى ئەبلەق و پەشىۋاكاوهو ئاۋپى لىيى دايىە، گلەيىكى خەستى پېپەزەيىانە وەكۇ عەقىق تىيا دەدرەوشىايە، هېنندەيى دېكە قەشەنگىيەكى خوداونىدىيان دەنواند، قەدەرىيىك تىرىاما، ھېچى نەووت. وەك بلىڭى دلى بە سەرلىشىۋاوايەكەى دە سووتا، وەلى ئېنندەيى زانى (مەنار) لە پېمەيى گىريانى دا و، سەرى خۆى ماويىشتە سەرسىنگى (فەرەمان)، بە كۈن مەنيسىكى دەداو ھېچى نەدەووت. ئەويش بە سوزىكى سەرەر قىيانە وە بە تۈوندى سەرى گوشى بە سنگى خۆيە، لە وى بۆ جارى يېكەم تامى پەشىمانى چەشت، لە كەلى دا دلى بە خۆى سووتا، بۆ وا دەك؟ تولەمى ئەشقىكى دە روېشانە بۇو، خۆزىيە دەكىد ئەو دەستەي بېرىيەتە وە بەلام جورئەتى نەبۇو، تا دەمە و ئىوارەيەكى درەنگ لە وى مانە وە مەتقىيان لىيە نەھات، نەيانزانى بىر لە چى دەكە ئاوه، يان مەمۇ بېرىكىدەن وە يەكىيان لە بېرىچوو بۇھو، جە ئەو نەبىنى گوپىيان بۆ جووکە جۇوكى پاسارى لە سەرما ھەلنىشىتۇرى سەر دەختە كان ھەلخىست، سەمفونىيەكى دەلتە زىينى ئەبەرى بۇونىيان جوش دابۇو، بۆيە لەناخىشە وە نەفرەتىيان لە بۇونى خۆيىان دەكىد، نەيزانى ئەو ئىوارەيەش چۈن لە يېك دابىان . ئىدى ئەو دواجار بۇو (مەنار) ئى بىنى. لەوانە يە ھەنۇوکە بىبىنېت نەيناسىتى وە. ھەر رۆژىك دواى ئەو، گەرچى لە مېئىبۇو بىيازى خۆى دابۇو، وەكۇ شوئىن پېسى رېبوازىكى شەكەت، كۆمەللىك حەسرەتى بە دواى خۆيە وە بە جىئىشت و، بەرەو ھەواركەى مەبەست رېڭىڭى مات و نەھاتى كىرتە بەر . تەنانەت مالىتىاىي لە كەس و كارىشى نەكىد. جا مالىتىاىي ئاوها سەرەر قىيانە ج پېپىيەت دەكتا؟. مەمۇ كەس و كارىشى تەنبا پېرىزىنەكەى دايىكى و باوکە پېرەكەى بۇو، دايىكى ژىنلىكى كلۇان بۇو، نەك لە مېرىدەكەى بىگە لە مېش زداوى دەپڑا، كراسىكى ترسى لە بەر كەر دابۇو، بە سالىش بۆشۈوشتن لە بەرى خۆى دايىنە دەمالى. باوکىشى بە سووکە تەقاوۇتىيەكەى شارەوانى دەيانجار سوپاسى خواى دەكىد، ماوهى بىست سالى رەبەق، بەگەرمەوسەرما شەقام و گەرەكە لەوتاوه كانى كەركوكى بە دەم قەتار و ئەلاوه يىسىيە وە ، بە دەنگىكى نىزم دەمالى. زۆر جار شەوان ھەركە لە ژمارىنى رۆزىانە پارەكەى دەبۇھو، كە لە سەنۇوقىكى بچووكى ئاخنى بۇو، دەستى دەنایە بىنە گوئىيەكانى و، وەكۇ (سەرى عەلى ئەزغەن) تىيى دەچىرىكاند. پۇلى لە سەر پۇول دادەنا و ئەو دايىكى دەچەوسانە وە : (نېيمە، لە كۈئى بېئىم؟ رىئى مآلى خوام لە بەرە...! !). وايىھەزانى حەج كىرىن بۆ (مەكە) لە فەرزەكانى ئىسلامە و، لە وى گوناھەكانىيان دەدەنە دەم كەردەلۈولى بىابانى دووركەى عەرەبەو،

نه یاده زانی که سه دان سالان پیش هاتنی ئیسلام ، بىپەرسەتكانى عەرەب لە چۈون لە دەورى كەعبە دەسۈرپانە وەو ، پىيان دەدۇوت حاج. پىيغەمبەرى ئیسلامىش بۆ دل راگرتنى بازىگانەكانى قۇرەيش و بىپەرسەتكانى عەرەب ، ئەو حاج كىرنەئى ئاواھلىي كرد بۆ سەرەتەمى خۆى ئیسلام. زيارەتى دۇو بىتى سەرەتەمى جامالىيەتى، وەكى (ئاساف) و (ئائىلە) ئىگورپى بە ماراستۇنى سەفا و مەروا. باوكى پارووئى لە دەتە ئەمان دەگرتە وە داي بە كەشىدە يەكى رېنگ مەيىكە ورۇنى. وايدەزانى لە رۇنى قىيامەت ئەو كەشىدە يە دەكتە فەرشىبىا و بۆ بەمەشت پىيى دەفرىت! .

خىزانە كەيان ئەو دەمەى لە گەرەكى قەلا بۇون، لە دۇو ئۇورۇ بەردىانىك دەزىيا، پەنجەرە كانىيان دەكەوتە سەررىيگا تەرىكەكەي قەراغقەلاكە وە، پەنجەرە كانىشى لە جۆرە پەنجەرانە بۇون، تەمنىيان دەگەپايىه وە بۆ دۇو سەد سال لەمەوبەرتىن لەوانە يە وەستايىكى جولولەكە يان وەستايىكى عوسمانى درووستى كەربن، مەر بەو دارو بارەي خۇيان مابۇونە وە، زۇر شتى سەير و سەمەرە بە سەر دىوارى ئۇورە كان وەوشە كەدا مەبۇون، يان نەخش كرابۇون، يان مەلۋاسرا بۇون. دنیايەكى پېلە خورافاتىيان دەخستە بەرچاو، لە بەردىم مەر ئۇورىيەك يان سەرى بىزە كىتىوييەكى شاخدار، يان سەرى كەمتىيارىيەكى مەيىنە مەلۋاسرا بۇون. سەرى بىزە كىتىوييەكە واتايى وەحشەت و بەمەيىزى و زۇر نەھىنەتىرى ژيانى ئەو خەلکە سادەيىھى دەبەخشى. سەرى كەمتىيارە مەيىھەش وەكى باوكى دەبىوت كەمتىيارى مەيىنە واتايى ئەوھىيە، گوايىھەركەسىن بەھاتبایە ئەو حەوهشە وە مىچى لە دل نەدەما ، دلى لېيان نەرم دەبۇون:

- ئەي نەتبىستۇرۇ دەلىن فلانە كەس ئەوەندە زۇو بەگىرت ئەمەنەت مەر ئەلىنى قوزە كەمتىيارى پىيىه!

يان مەندى وېنەى دەستكىرد بە دىوارە چىكەكانە وە مت بىيون. وېنەى پىاۋىتىكى زەبەلاح و قەوى و قولن و سەروبەست سەوز، تا ئەزىزى بە پىستەي پلەنگ پىچرا بۇو، بە دەستى راستى شەمشىزىكى مەلگەرەتىبۇو، كەللەسەرى زەلامىيەكى سەربرپاوش بە دەستى چەپىيە و بۇو، بە جوامىتىرىي و لە خۇبایى راوەستابۇو، جەستەي كابرا سەر براوه كەش لە زەوييە كەدا لە خۇئىنى خۆى كەۋازابۇو، مەندى ژىنى جانوبازىش دەورى تەرمە كەيان داوهو حەيشەريانە دەترىقىنە وە ..

ئەمە مېڭۈرى دۇورگە يەك دەگىرىتە وە، بە ناوى ئیسلامە وە پىاۋىيان دەكوشت و ژىنە كەيان مارە دەكىرد، خالىدى كورپى وەلىد ، مالىك كورپى نوھىرەي كوشت بۆ ئەوھى ژىنە كەي داگىر بىكەت، چۈنكە ژىنە كەي زۇر جوان بۇو. خالىد لە شەۋو روژىكدا لە پىاۋىكۈزىكى سەرەتەمى بىپەرسەتكانى عەرەبە و بۇو بە

غەزاجچىيەكى سەرەدەمى ئىسلام، دواى ئىسلام بۇنى خىلايىكى قەتل وعام كرد، چۈنكە لەسەرەدەمى بىت پەرسىتىدا مامىتىكى ئەويان كوشت بۇو، كەسىش پىئى نەرووت بىر قەسەر چاوتە وەبە! .. ئەو وېنە يە مىثۇرىيەكى رەشى مەتا مەتايى سۈورگەسى عەرەبان دەكتىرىتە وەبە!

يان چەند وېنە يەكى پىياو وۇنى بالدار، لە قولى چەند پىياو وۇنىكى رووت وقۇوتىيان گرتۇوه، بۇ ناو ئاڭرىكى سۈور شۇقپىان كردىبۇونەوە. مەندى كەسىش بەدەم نالەو گىريانەوە لەناو ئاڭرە سۈورە كە مەلەمە قۆييان بۇو، دەست بۇ پىياو وۇنى بالدارەكان درېئىز دەكەن، ئەمە وېنە ئەو دۆزە خەبە كە خەلگى نەفامى پى ئەترەش دەبەن، مەرەشەسى مەموو ئايىنېكە بۇ ئەوانە ئە باڭكەشەو رېنمایيەكانى ياخى دەبن ولە قىسە كانى دەرلەچن، مەموو ئايىنېك سیاسەتە. يان لەبەرە سەخسى چەند چاۋىكى زەق مەلکەنراپۇن و، لەسەر پەنجەرەكان داکوتارابۇن، بۇ ئەوهى چاۋى پىس خۆى لە پەنجەرەكانە وە نەكاتە ئۈورە وە..

لە ناوه راستى حەوشە كە دا دارتۇو يەكى چۈپپەر وېبىز وپوازىكى ئەستۇرە وە بە ئاسمانا مەلچوبۇو، سى چاھركى ئاسمانى حەوشە كە ئەنلى بۇو، مەركە شەوانى ماوين دەھات چەندان رەوە پاسارى لە نىيولق وپۆپە چېكەناني خۆيان دەشارىدەوە، تا شەۋىكى درەنگىش بە جووكە جووكىكى خەمناك حەوشە كە يان كاس دەكىر، بە زستانانىش دەبۇوە دالدە ئەشەنە ئەشەنە ئەشەنە ئەشەنە زستانيانە دەبۇوە بېزم وەهرا. دانىشتowanى حەوشە كە دەكەوتتە راوكىرىنى رىشۇلە، بەشى چەند رۆژىك كۆشىتى رىشۇلە يان مسوگەر دەكىر، يان بە ماوینانىش مەرواييان دەكىر، ئىدى بە جۆرە بەرإوي سەر دارتۇو كە، تىير سكى خۆيان كۆشتىيان دەخوارد. مەركىيان بە وەش بۇو..

دايىكى نقدلىقى پارابۇو وە: ((فەرەمار، عمرى بىزنى پىرىيكم ماوەو دەستم دامىتىت بە جىيمان مەھىيە)). ئەو كە ئىبىرى لەو جۆرە پابەندبۇونە كردىبۇوە، دايىك وباوکى بەو سووکە مۇوچە يە ئەشەنە وە دوا ساللە كانى تەمەنيان دەگۈزەرېن. ئەو مەست بۇو، مەست! ئاڭكاي هيچى نەما بۇو، پارانە وە نزاى دايىكە پىرەكانى دنیا پاشكەزىيان نەدەكىرەوە، مەموو ئامىزى ئىنلى دنیا نەياندە توانى سەعاتىك كۆت وىنجىرى بىكەن، كە چى ئىستا بە عەززەتى بولالە بوللى قەميرە كەچىكە وەبە، دايىكىشى دواى يىك دوو مانڭ زانى خۆى كەياندۇتە ماورى دەرەپەشە كانى و گەردىن لە چەقۇرى چارەنۇرسىكى سەخت و دىۋار دەسۈون، دەرەپەش ئاسا چىا و دۆلەيان كرتۇوەتەر و خۆيىنى خۆيان لە مشت مەلگەرە وەبە، ئىدى ئەو پىرىيەنە مەشىبەسەرە بە قەلەندەرىي بەسەر خەم و خەسرەتە كانى خۆيدا نۇوشتا يە وەو، دواى چەند ساللىك لە

چاوه روانی ئەودا سەرى نايىوه، چەند نىدىن ئەو زنانەي لە چاوه روانى روڭلەكانىيان يىان مىرىدە كانىيان
سەريان نايىوه..

ئەوانەي (فەرھاد) بۇيان كەرابۇوه نىرىبەيان لەناوچووبۇون، يىان مۇبىعون. يىان لە داخانە بەملا و بەولادا
سەرى خۆيان مەلگەتىبۇو. مەركە تۈتۈمبىلەكە لەلای پىرە كۆنەكە وەستا، تەماشايىكى ئاقارى قەلەكەي
كىرىد، تەلارەكەي سىنەما (خەيام) ئى بەرچاۋ نەكەوت، جەكە لە شوئىنەكەي مەندى درەختى قەلەم تۇزۇ
سەنەوبىر قۇوت بېبۇنەوە. ئاۋىرىكى لە شوقىرەكە دايىوهولىنى ئى پرسى :

ئەرىئى سىنەما خەيام كە بەرامبەر قەلەكە بۇو دىيار نىيە، چىلىتىھات ؟

شوقىرەكە بەخەمسارىيەكەوە وەلامى دايىوه:

- كە منىش مەتمەوە مەمان پېسىيارم كىرى. وتىيان حکومەت رووخاندۇيەتى، چونكە بەرامبەرى يەكتىك
لە بارەگا حىزبىيەكانىيان بۇوه! .

ئىدى فەرھاد لە خىرى و شۇقىرەكەو دىنلىكى دەرەوەش دابىپا، كەپايىوه بۇ سەردەمى مەرزەكارىسى و
لاۋىتى خۆرى، كە مەموو رەقىتىكى مەينى خۆرى و (مەجىد) ئى بىرادەرى يەكسەر روويان دەكىدە ئەم
سىنەما (خەيام)ە، بە تايىبەتىش كەوتىبۇه سەر رىگاى قوتا باخانەكەي . مەر تابلۇقى فلىيمىتىكى خۆشى
فلىيمىتىكى عەرەبى، يىان فارسى يىان مەرقىل و ماجستى دىبىاپە، ئاگادارى دەكىدەوە، تا رەقىتى مەينى
پارەيان كۆدەكىدەوە تا بچن فلىيمەكان بېبىن. تا ئىستايش بۇ ماوەسى سى سال دەچىت بابەت و ناوى
ئەو فلىيمانەي لە بىر ماوە. جوانترىن سۇزۇ يادگارىسى پى دەبەخشىن، جارى يەكمە كە ئاشنای ئەم
سىنەما يىه بۇو، بە فلىيمىتىكى عەرەبى بۇو بە ناوى (ملوانكەي) مەوارى لە نوائىنى (سەباخ) و (فەمد بلان)
بۇو، دواجارىش كۆمەللى فلىيمى دىكەي عەرەبى و فارسى بۇو يادەوەرلى ئەو فلىيمانە سۇزىيان جوش دا،
بە تايىبەتى فلىيمىتىكى فارسى (هاوارىكە لە نېيوه شەودا)، لە نوائىنى (ئارمان) بۇو، كە پىيمان دەووت
(مە حمود ملىيچى) ئېران، مەروە ما ژىنە شۇخى ئەكتەرى ئېرانى (پەروينى غەفارى) و (فەردىن) بۇو،
چۈزۈن بۇ تەماشاي ئەو فلىيمە، لە مۇلۇپىشاندۇنەكەي مەاوینەي سىنەماكە بۇو، كە لە سەر رەخى (خاسە)
بۇو، (پەروينى غەفارى) گۈرانىيەكى بۇ (فەردىن) ووت، بۇ ئەوەى لە خىشىتى بەرىئى و سېيكسى لەگەلدا
بىكەت، ئەو گۈرانىيە بە دەنگى ئەو شۇخە ژىنە، لەو كېپى شەۋى سەر رەخى چەمە زىستانىيەكەي (خاسە)
دەبۇوه دەسمالىتىكى نەبىنداو و، سەرجەم ئەو ناوەى دادەپقۇشى. مەستت دەكىد دارو بەرلى چەمە
ووشكەكەپىش بە دەنگى لەو دەنگە فرىشتە ئاسايى دەگەن . ئىستايش بۇ سى سال دەچىت ئەو
دەنگەكەي شۇخە ژىنە لە گۈنيدا دەزرنىكتەوە، دەشى ئىستا توزىشى نەمايت! . (عانتەرى

حهمه لاو) یه کتیک بیو له ئاشقەکانى سینەما له كەركوک، هەمموو رۇزىك مەنجەلىك توکاوىي دەفرقشت و ئىدى سینەماکانى ئەوبىر خوتان بىگىن عەنتەرەات. مەركە دەھاتىشەوە بۇ گەپەك بۇ كورپانى كەپەك، چىرىڭى فلىيمەكەى بەدەم نواندىنەوە بۇيان دەكتىپايدىو. زۇرجار مەلەى ھونەرى لە دەرمەتىنانى فلىيمەكان دەگرت. ژىتىكى زقد جوانى ھەبۇو، كەچى دەچۈو بۇ سینەما دەسېپەپى بە (بىزىت بارىق و ئافا كارنى) ھە دەگرد، تەنانەت بە تامى دەسېپەپەك يىشى بۇيان دەكتىپايدىو..

دواى ئەمەيش فلىيمى (سوارەى كىرىستان) كە خۆى ناوى (تەلەسمى شىكستە) بیو. خاوهن سینەماكە ھەرچەندى تۈركمان بیو، برايەكىشى لە ھەراكەى سالى 1959 بە دەستى كوردە شىوعىيەكان كۈزۈپايوو بەلام بۇ راکىشانى بىنەرانى كورد، ناوهكەى كىرىپۇو بە كوردى. پاڭلەوانەكانى (فەردىن) و (ويدا قارەمانى) بیوون، چىرىڭىتىكى كۈردىيان بەرجەستە دەكردو، جل و بەركى كۈردىيان لە بار بیو. يان فلىيمى (جەمەنەمى ژىر پاي من)، كە دىسان فلىيمىكى دېكەى ھېندي دېبۇو، بە ناوى (كەنگا و جەمنا)، چىرىڭى ھەردوو فلىيمەكە يەكبۇون. يان فلىيمى (شەيتان دەر مىزەنەل)، يان (يەك قەدەم تا مەرك)، يان فلىيمى (حەسەن كورد). يان فلىيمى (ئەبو جاسملەر) كە بە عەرەبى و بە لەمچەى بەغدادى دويلاڭ كرابۇو. ئەو فلىيمە فارسىيانە تەنها لەو سینەمايەدا نمايش دەكرا، چونكە ئەو گەپەكانەى دەكەوتىنە سەر ئەم سینەمايە سەرجەم كورد بیوون، بەدەگەمن عەرەب يان تۈركمانيان تىيا بیو. خۇشتىرين فلىيمى فارسى كە دەستى جولاندىن فلىيمى (كورگى بىابان) بیو، بەدىتنى خەيال بىرىيەوە بۇ گوندەكەى خۇيان، كە بەسەرداش ھەمۈو سالىتىك دەچۈوهە بۇيى. بە تايىبەتى بۇ ئەو دۆلە قۇولەى مەتا چاوشپەتەنەن بەرەز و باخ و باغانات بیو، ئۆلىتىكى تەنگەبەر، ناۋىشى (ناوتەنگ) بیو، پانىكەى پانزە مەترىتكە دەبۇو، قۇولايەكە يىشى سەر و پەنجا ياردە دەبۇو، رووبارىكى بچۈوك بە درىزايى كىلۆمەترىتكە سەرچاوهە تەنگەكەوە ھەلەدقۇولە، بە نىيۇ تەنگەكەدا رىيەكەت، ئەمە جىكە لە تاڭكە بچۈوكەكانەى كە لە ھەمموو لايەكى لېپوارەكانى ھەورازەكەوە دەرپۈانە ئەو رووبارەوە، تا دەكەيشتە ئاوايىيەكە يان ئاش كەپىك ئاوى ھەبۇو، كەچى رووبارەكە دوو ئاشى يەك لە دواى يەكى لەسەر بیو، خەلکى ئاوايىيەكە يان و، ئاوايىيەكانى دەرووبەر لە رۇزانى سەخت دا گىيانيان بە دوو ئاشە بیو. ئەم دۆلە مەتا چاوشەتەر بەكەت، بە چەپ و راست دا ھەر رەزو باخ بیو، ھەزاران دەختى جىا جىايى تىبابۇو، بەردار و بىي بەر.. قۆخ.. ھەنار.. ھەرمى.. گۈيىش.. بەي.. بەلآلۇك.. چۈوالە.. ھەنجىر.. بەپۇو.. گۈيىز.. دار كەز.. دار تايىلە.. بەوز.. چىارو شىيلان.. بىي.. زەرىپەي ئەو پۇوهك و دەختانە بە دىوارى ھەردوو لاي تەنگەكەوە شۇرۇپبۇونەوە، بەزە حەمەت ئادەمە مىزىدەھىچى لېيان ھەلەدەكپان، بە چۇپاڭكەو پلۇوسكى ئاوهەكان خۇ بە خۇيان پاراولو دەبۇون. جارىكىيان بە رىيەكەوت لە كەن

کچه شاریبیک که رغذی هایی بتو سه یاران هاتبیو و بتو نه وی په بیوهندیان در هوست کرد، ناوی (سنه عادهت) ببو، جاریکیان هاتوو شه ویک له مالی ناسیا ویکیان مایه وه، که در اوستی مالی خالی (فرهاد) ببو، نه ویش نه وهی به همل زانی و نه گه رایه وه بتو کارکوک و شهوله مالی خالی مایه وه، هرچه نه خالی خوی نه ببو، به لام خالی دایکی ببو. شهوله کاتی چوو بتو نوستن له سهربیان که به ده سهربانه کهی خانه خویکه یوه ببو. کاتی چووه سهربوشه کله که راکشا، جار ناجاریک ته ماشای سه ساعته کهی دهستی ده کرد، نه استیره کانی نه و شهوله ده بیونه چهند وورده خالیکی تیشک و، به شووشهی سه ساعته کهی یوه ده چریسکانه وه، سه ساعته که ش به گالته پیکرده وه ده که وته پیشبریکی له گله نهودا، میله دریزه که وه کو نیشانه په کی وه پزی به بیزاریه وه بی ووچان نیزگهی ژماره کانی ده شیلا. نه م وه پز ببو، له سهربوچوک دانیشت و، هردوو نه ژنی له دوشه کله که

توبوند کرد، ته زویه کی خهست زهره بینی کلینه خه والوووه بی نارامه کانی لیسته وه. جگه ره یه کی ده رهینا، وه کو ملی چوکه که یه کی مردو هه لکیشی، فلتهره کهی بچراند، تاوه کو دووکه له کهی خهسته هه لمشیت، ته له شقاته یه ک، گرپیک، به دووکه لی بارووته سووتاوه که گه رووی که رخ ببو، یه ک دوو نه رمه کوکهی بتو کرد. شیعره کهی (شیخ ره زای تاله بانی) بیرهاته وه و بزه یه ک گرتی، شیعره که ده لی :

پیر نه گه رکوکی و نه تری دووره له مردن
وورده ئاهه نگی دوای کوکین نیشانهی مردن ..

له گله په که م مژی جگه ره که زمانی چووزایه وه، چهند جاریک به لینی دابوو، خوی له جگه ره کیشان ببریتیه وه، به لام نه یه وو به دووکه له چاوی کریت وه، رغذانه له گله خوینی ده تره کتین و، زاویتی ده که ن.. نه رخه وانی گورستانی گونده که له دووره وه ده بیووه دیویک و پیده که نی، لق و پوپه کانی ببیونه دوو به شهوله و تیلهی سه رنجه کانیان ده قوسته وه. موچپکیک جهستهی لیول ده دا، ناچار به ته ناف خه یان چهندین ژنی رهوت و قووتی له میشکی خویدا هه لدده واسی، به هه وه سیکی بی شه رمانه کاویزی ده کرد. ناره زوی خاموشی له سه ره تای شه ویکی ئاوسی ژانگر تیودا کرپتوشی ده برد، به تریفه تیک سه رزه نشستی شته ووورده کانی ده کرد. ده بیوانیه سهربانه بی شووره کانی ئاوایی، ته نهها گه لای شووه وه بیووه دره خته چرق رهوت و زه رده لکه راوه کان، که ده لی ای کتمه له مرؤفتیکی له برسا هه لترووشکا و بیون و، ببیونه ته میکی خوکه میشی ریزه کیوه کهی برامبهر ئاوایی. چاوی بزیبووه په بیزه کی خانووه کهی برامبهر بیان له و به ره وه. بزوتن و خشی جاجم و لیفه کان به ده زووی جالجالوکهی حه په ساویه کهی به ره و ناخی هه لدده کشنا، دلی ده بیووه ماسیه کی سرو به شه پولی خورپه کان تلی ده دا. به سه رینه کهی ئامیزی گرم

دەكىدەوە ، لە ئالى خۆيىدا دەيپوت: (تەمەنى مەرقۇ سەرإپا بېرگە يەكى چاوه روانىيە) . رادىيۇ كۈنە كەىخانە خۆيىكە خستە سەر سىنگى و، مىلىي رادىيۇكە بە راست وچەپدا سوراپانە و .. مۆسیقا . زەلە زەلە .. خشە خش .. نەپەرى كورانىيە كى رەذئاوايى دايچەلە كاند، خىرا پەنجەي تۈوند كىدە سەرمىلى دەنگە كەو، بە رقىكى شېپىزە وە دەمى كورانىبېتىزە كەى داخست. ترسا خەلکە خەوتۇوھە كەى دەوروبەرى خەبەر كاتە وە، سەرى بىرە دواوە، چاوى بېرىي ئاسمانە كۈنە كەى ملىيونە ما سال، پىنتكى تىشكى چەمووش خۆى دەگە وزاندو رەوتى ئەستىرە سىستە كانى راودەناو، لە سنورى تى روانىيە ستۇونىيە كەى گوزەرى دەكىد .. ئەولدەمەي منال بۇو جارىك نەنكى تىسى كەياند بۇو ، كە ئەو پىنتكە تىشكە _ قەمەر سەنانعىيە _ و وىنەي ئىتىمە دەكىت بۇ ئەوهى وە كە خۆيان كافرمان كەن! (ئىستا چەند كالتە بە ئەقلى ئەو خەلکە كەتكۈيە دىت، كە حۇن ئابىن سەركۈنىي كەرىپىوون!) .

دیسانه وه سه‌ری له دووقتی سه‌رینه که نووقم کرد هوه، تنه‌نگه نه‌فاس بیو، وای هه‌ست کرد خرچه خرچی قعومی تی و روئذایی پیلوه کانی دیته گوئی‌ی . له گوئیسه‌وانه و خشتی دیواره کان خیسیه‌ی ده‌کرد، له‌ناکاوه بـنجـی لهـشـ وـلـارـیـکـیـ نـهـرمـ وـگـارـمـ مـتـیـخـیـ لـهـ دـلـ وـدـهـ رـونـیـ دـاـکـوتـیـ . له بـپـرـپـهـیـ پـشـتـیـهـ وـهـ دـیـوـهـ دـهـ بـبـوـ وـ،ـ بـهـ زـهـوـیـهـ کـهـ دـاـ رـزـچـوـوـ . لـهـوـهـتـهـیـ خـوـیـ نـاـسـیـوـهـتـهـوـهـ رـیـکـهـوـتـ وـ نـاـکـاـوـیـیـ دـوـوـ مـهـ دـالـیـاـیـیـ گـهـرـنـیـ ئـاـواـتـهـ نـهـزـوـکـهـ کـانـیـ بـوـوـهـ،ـ بـهـرـگـهـ سـپـیـهـ ژـنـانـهـکـهـیـ لـهـ بـهـرـ تـرـیـفـهـیـ مـانـگـهـ شـهـوـهـکـهـ دـاـ کـرـدـبـوـوـیـهـ فـرـیـشـتـهـوـ،ـ مـهـتـهـلـهـ کـانـیـ نـهـنـکـیـ هـاـتـهـوـهـ بـیـادـ . موـچـرـپـکـیـکـیـ تـرـسـ دـایـگـرـتـ،ـ خـیـراـ لـیـفـهـکـهـیـ رـاـکـیـشـایـهـ سـهـرـخـوـیـ،ـ قـسـهـیـ بـوـ نـهـکـراـ،ـ لـهـ ژـیـرـهـوـهـ دـهـسـتـیـکـیـ بـوـ دـرـیـشـ کـرـدـ،ـ (ـسـهـ عـادـهـتـ)ـ خـوـیـ بـوـ،ـ چـمـکـیـ لـیـفـهـکـهـیـ هـلـبـرـیـ وـ نـهـوـیـشـیـ کـیـشـایـهـ ژـیـرـلـیـفـهـکـوـهـ .ـ مـهـنـاسـهـ گـرـاوـیـهـ بـهـ تـامـهـکـهـیـ دـهـ چـوـوـهـ گـثـیـهـوـهـ :

- میچ ریکہ ی پی نہ گرتی پت ؟

- ته نیا ترسی مه رگی ئەم خوشە ویستیيە نەبیت!

بے چریہ وہ:

- دنگ هلهمه بره .. حیریه که ت خوش، به حیریه وه قسه بکه ..

له هه مان کاتدا دهستی بدر بقو له ش ولاره خرپنه که هی ، به تایبەتی پاشه لە خرپە کەسی ، تىئىلىيە کانى مەزى ، نىزىرى لىنى دەكىد بىكەت بەزىن ، بەلام ترسا ، بىكە ئەم داواى لىنى ئى كىد پېيكە وە مەلبىن بىر كوندىكى ئىئران ، كەچى ئەو رەتى كىدە وە ، دەبۈيىست سەرى بىكا بەقورىا و ناچارىيى بىكەت بە زىنى خۆى . بىر يكە و تە وە دەبىي ئىستا مابىي يان شۇوى كىدېتت و ، خاوهن رەۋەلە يەك مندالە ؟ وە كو دوو مارى ئاشقە وماشقە لە يەك ئالان .. تەمن ، بىر كىرىنە وە ، دادىيە روهىرىي ، ئاسووەھىي ، ئىيان ، مەمۇ كۆتۈرە دوومەلىي جىلگ و كېتىن و لە

شانه‌ی سیه کانی گیر بعون و هله‌لده‌پین و شین و مور ده‌بنه‌وه.. لاریه‌ک ده‌بیته شهوه ثروانی خوش‌ویستیه کی کلّو:

- دلداریش هر لاله خوش..

لیفه‌که یان کتیشا به سه خویان ، تنهایا به هست سه روچاوی یه کتريان ده‌بینی و بونه ٹاشقه و ماشقه‌که ، به توندی به یه کوه نالان. پی‌ی ووت :

- هرکه موجرکی ژانه‌که م دامده‌گریت ، نازانی چ قله‌ره‌شیکی لاسار به سه رلاشی ویژدانمه‌وه باله‌فره ده‌کات و ده‌قیریپنی..

ده‌ستیکی به قره کاله‌که یه کوه هینا و سه‌رتاپای جه‌سته بجه سوز..

- بوده‌یه مین جار تو فه‌راموش ده‌که..

- با سه‌ری خومان هله‌لکرین و کونه نه‌شکه‌وتیک بکه‌ینه هیلانه و هه‌وار..

- ئای خواهی گیان ، چهن خوش ، تنهای دلداریی مرغ سپه‌ده‌کات و ئاگای له ده‌ردی سه‌ری نامنیش..

- ده‌ی با دوور ببریین ، دوور.

- ئه‌ی ناترسی له‌ویش له یه کتر بیزار بین و بیر له ناو خه‌لکی بکه‌ینه‌وه؟

- نازانم ، به‌لام ئه‌م خه‌لکه هیشتا به‌رماوه‌ی چاخه به‌ردینه‌کانن..

- خوش‌ویستی من و تقویش له‌ناو ئه‌م خه‌لکه‌دا تام و واتای هه‌یه..

هرک لیفه‌که هله‌لایه‌وه بایه تیزه‌که چاوه کانی سورمه‌لکه‌راند ، هه‌ندی په‌رده و کولله‌ی همه شتیوه له سه‌ربانه‌کان ده‌له‌رینه‌وه ، زودیه‌ی سه‌ربانه‌کانی دیکه بی‌په‌رده و و کولله‌ی لئی خه‌وتبون . ئه‌میش به‌رله‌وه‌ی ئه‌م بیت ، چاوی پتیاندا ده‌گتیرا و ، به چاوی پر ئاره‌زوه‌وه چاوی ده‌گتیرا ، به‌لکه ئه‌م ژنیک خوی هله‌لابیته‌وه..

- منت خوش ده‌ویت..؟

- ئه‌ستیره‌ش بق خوش‌ویستی ده‌سووتی.. دلداریش ده‌که ن بی‌ئه‌وه‌ی بزانن زه‌ماوه‌ند دوا قوناغی ئه‌و دلداریه‌یه ..

هر له‌زییر لیفه‌که یه‌وه هه‌موو جله‌کانی له‌به‌ر داکه‌نی . ماوه‌یه که ده‌ستی به جه‌سته خرپنه‌که یه‌وه ده‌هینا ، ئه‌ویش هه‌ناسه تمامه‌زدیی هله‌لده‌کتیشا ، ده‌م و چاوی خسته ناو مه‌مکه خبو تونه‌کانیه‌وه ، ئینجا به‌ره و خوارتر بجه‌وه ، تا گه‌یشته درزه خوش‌که ئه‌و سووکه حیلکه‌یه‌کی له‌زه‌تاوی بتوکرد. دوایش بونی قره چره‌که‌ی ده‌کرد ، ئه‌و شهوه نه‌یوییدا ، یان دلی نه‌مات بیکات به ژنیکی

ناشه رعی، گرچی (سنه عادهت) له کلپهی خوشیدا داوای لئی ده کرد ئه وه بکات. ئه وه دوا دیتنى (سنه عادهت) بیو، چونکه ئیدی له کتوایج و هرگیرا و کاوته شاخ و دوا جاریش مهنده ران..

ئا له ودهمه له پریکا که سیک له به ردهم نوقومبیله که په پیوه، نقری لئی وورد بیووه، نقد به شنیوه له ((قادره روسته م)) ده چوو، له خوی پرسی : تؤ بلیی برای ئه و بی؟! گه رچی له قادر روسته می بیست بیو که برایه کی له خوی بچووکتری هیشتا له شاره که یان ماوه و، کومه لئی خیزانی به سره وه یه. (قادره روسته م) نقد نه بیو هاتبیوه (سوئید)، به لام له ووه ببر له ئه لمانیا قهیره زنیکی ئه لمانی ماره کرد بیو، له گهان خویدا هینابوی بیو سوئید. کاره ساتی ژیانی (قادره روسته م) بیش بیو خوی کاره ساتیکی دیکه بیو، وه کو خوی ده گتیرایه وه، نه بده زانی کاس و کاری ژنه پیشووه کهی، چ بیانوویه کیان مه بیو تا ژنه که یان لئی سنه وه، بیدهنه به که لئیکی له و به گورپردازی ده کاوته سر ساجی عالی و، سه ری خوی هه لدھ گرتیت بیو باشوروی عیراق، تا له وی سه ری گوریستیک بگرتیت و بیونه به ناچاریه کهی خوی بپاریزیت، گه رچی سه ره لکرتنیکی نقد هملیش بیو، فرمانی دور خستنه وه بیشی له تهک بیو. له وانه یه شتیک هه بی مرؤفه مانبدات وئه و ژیانه که خاونی پیوه ده بینی، به چاوت روکانیک وه کو میلکه کی پاک کراول له به رده می داینین. نقد جاربیری له خوکوشتن کرد بیوه، هه میشه به خیلیشی بهو که سانه ده برد خویان ده کوژن، هه ستیشی ده کرد ئه وان له سیله کی مرؤف نین وقاره مانن، به لئی قاره مانن. بربیا پیکی سه بیه، له مردن ده ترسیت، که چی به سه ری خویدا ده سه پیئنی؟! ده بی ج نهیئنیک له و دیوی ئه م بربیاره وه هه بیت؟!

یاخود چ قاره مانیتیک له و دیوی ئه م بربیاره وه هه بیت؟ ئه وهی هه سنتی پی ده کات و هر پزی نیه، بکره شتیکی دیکه یه وناوی بیو نه دوزراوه ته وه، باوکیشی له سه ره تای شورشی ئه یلوول تیا چوو بیو. میتدھی پیلان و ته لکه بیو مرؤفی به شخوار او ده نریت وه، هینده بیو مرؤفی به ده سه لات نانریت وه.. ئیدی به بیزی ومه مر له زانگو و هرگیرا وله میثوو به کالوریوسی و هرگرتبیوه، داوا ئه وه وه کو نیمچه دور خراوه یه ک باروبنی ده ربکه ده ربی را گوییزرا، زه حمه تیشه مرؤف له ده ربکه ده ربی و ولاتسی نامودا خودی خوی بسە لمیئنی، به لام چار چیه؟! بلاشی وه جوزه تاقی کردنه وه یه ک بیو، ئه و تاقی کردنه وه یه کی که له شویز و رئی خویدا محل و ده رفه تی ره خساندنی نه مابیو، بکره دوا شخرا، ئه وه بیو به ماموستای میثوو دامه زرا له و باشوروی عیراقه. وه کو خوی ده بیوت: میثوویه کی ده ووت وه میثووی خوی نه بیو، میثوویه ک بیو به درقو راست شمشیر جوگه له و رووباری خوینی هله ستبیو، به فیل و ته لکه بازی و که لله سه ری مرؤف شارستانیه تیکی گهنده لیان هه لچنیبوو، ئه و شارستانیه ته ش به رداشیک بیو شه وو رقز ئیسک و پرووسکی ده هارپی، گه لئی جاریش هه رله خوی وه سه ربکه ده میثوویه کی داده مه زاند، یان میثووی خوی ده گتیرایه وه، تنهها بیو ئه وهی خوی

بخله‌تینی، یان میشکی قوتاییه کان بهوهی خوی دهیه وی تان وپو برات، که چی قوتاییه کانیش پیکه نینیان پیی دههات وله رووی دههستان، چونکه ئوهی دهیوت له کتیبی میثودا نه بورو، راستیشیان دهکرد، چونکه میثوو برتیبه له کاغهزو ماره کاب، هر بؤیه مولاكو کاتی به غدای داگیرکرد مه زاران کتیبی تورپادیه رووباری دیجله وه ..

بابپیره یشی چه کداریکی شیخ مه حمود بورو. دهشیووت دوای جوانه مه رگردنی (سمکوی شکاک) مه لاتووه و ئاوه دیوی ئام دیو بورو، هر لەو خواره بېسیخه ئاساییک بېیوه ژنیکی خواستبوو، بەتەمن زور لە خوی گەوره‌تر بورو، مەسەلەکە جۆره تەمەلیکى تیا بورو، کە چیدی وزهی ئوهی نه ما بورو خیزان پیکەوه بنیت، وەکو دهشیانووت کوشکی پاشه رۆز لە سەرقولەی قاف مەلچنی، ئیدی لە دوای دهیان سەرەپقیی و ئاواتى بەرز ببیت بە رئیومای، زەحمەتە پلانیکى لەو جۆره ئەنجام برات، زورجار تەنها بۆئەوهی مەستى بپوشىن پییان دووت بە دایکت دەشى.. ما.. ما.. ما.. ما.. کە چى دايىكى ژنیکى كولەپنەی دەم و چاۋ ئاولاوی مېندى رەشتالە بورو، سى وچوار سال دووايى مەركى باوکى تەمەنیکى درېشى بۇ بە جىھىشت، بەلام ئەو بېیوه ژنه لەو وىنە مەلواسراوهى سەر دیوارى ئۇرۇدە كەيان لە پۆزلىدانىشدا لاسایى- سۆفیا لورین- ئى دەکرده وە، قزىکى كاڭ، جووتى چاۋى رەنگ خورمايى، دەم ولىتىكى گوشتن، دەتووت دەلەكە و لە ناوه راستەوە بە چەققۇشەقکرابوو. ئارەزۈتىكى شېتانە دەختە دەلەوە، دىاريش بورو هەر ئەو ئارەزۇوه بورو مانيدابوو ئەو سەرچلىيە بەلەزەتە راپەرىنىت، لەلای ئەو دوو شىيە بىرگردنەوهى دەگەياند، بىنازبۇونى مەموو ياسایىكى مەلدەوەشاندەوە، دووه مېش، جۆره تولەسەندەوە يەك بورو، لە ناسكۈلانەيى كە شەوهەما ئەشکى گەرمىان پىيى رشتبىوو، مەركە پىيىشى دادەگرت ئەو دوانەش نە بورو، دەبىي شتىكى دىكە بۇ بېت، رەنگە شتەكە شاراوه نە بۇ بېت، خۇ ئەو شتە يىسى بىرگانايە كەس بېوايى پى نە دەكىد.. دەشیانووت بۇ چاۋى رەشى سامانەكەي بورو، سالىتكى رەبەق دەستى لە يەخەى ووتتەوهى ئەو مېثووهش بوهە كە مېثووی خوی نە بورو، شەو و رۆز بۇونە پرياسكەي خوارىنەوهەو قىسەى زل بۇ ئەوانى لە كەلىان دادەنىشت، ياز لە رېكەوبان بە زۆرەملى دېيىرىنە براادەر، مېثووی خوی بۇ دەگىرانەوە، مە بورو بودل نەشكاندى كۆئى رايەن دە بورو. مەشىبۇون بە بىزەيەكى گالاتە پىيىرنەوهە بە جىيىاندەھىيىشت و دەيانخستە بەر زىيانى وەرپىيى و سەرخۇشى. تا جارىكىان پياوريكى ئاقلىيان پىيى ووت:

-كاكە تو سەرى خوت دەيەشىنى.. ئەمەي تو دەيلەنی لەم وولاتە لە قووتۇرى مىچ عەتارىك نابىدۇزىتە وە... حەز دەكە م واقىعى بى، واقىعى ئىستاى ئىيمەش ئەمەي ..

(قادر روسته م) يش خوی له خویدا حکایه تیکی بار ناگردانی هه میشه شوه سارده کانی (سوید) بیو، نیدي شهوانه ددهاته لام و به ده خواردن و هوه، هر له شتیوهی زنجیرهی تله فزیونی سه ریبوردی ثیانی خوی له نوکه وه بؤ ده گتیرامه وه ، به ده پیک هه لدانه وه و هک بلتی بیره و هریه کانی خوی بؤ ده گتیرامه وه و منیش زورجار خومم بیرده که و ته وه ، (قادر روسته م) ده یووت : (من نازانم کهی و له چ سالیک له دایک بیوم . ته نانه ت دایک و باوکیشم به ته واوی شه و ورقشی له دایک بیونمیان له لا روون نه بیو، له بار نه وهی له لادی روزمیر نه بیو تا رقشی و مانگ و سالان بزمیین ، بؤیه تیستاش هر جارهی سالیک داده نیم بؤ سالی له دایک بیونم. من هینده چاوم کرده وه له شاروچکه یه کی نیوان که رکوک و سلیمانی ، له مالی حاجی نوری کافروشی ، ژوو ریکمان به کری گرتیبوو، دواجار بقم روون بوه وه که باوکم له دهستی با پیره مه لاتوروه و، له که ل دایکمدا له و شاروچکه یه گیرسا بیونه وه. له فهرمانگه یک و هکو گزگده دامه زرابیوو، باوکم له لاری کوره کویخا بیو، له نازو نیعمه تدا بیو، به لام گیانی سه ره ریبی و ثیانی خوشتر که ولی ختووکه دابیوو . مه رچانی

داوای له با پیره م کرد بیوو ، ده یه ویت بچیت بو شاری که رکوک نیش بکات ، به لام با پیره م لئی تووپه ده بیوو و پیی ده ووت (توله چیت که مه وکوپی کیت پی ده لین) . نیدی له شه ویکدا دره نگ وه کو دایکم ده بیووت ، من ته مه نم چوار سال بیوو به دزیه وه بوی ده رده چن ، به پی خویان ده گه بیهنه ئه و شاروچکه يه . به راستی نیدی نازانم ژیانم چون دهست پی کرد وه ، یان ژیان چون دهستی به من کرد وه . هر که ته مه نیشم بیووه شه ش سال منیان خسته بهر خویندن ، له قوتا بخانه ش زور شه من بیوم ، ته نانه روزیکیان زور میزم مهات وله رووم نه هات بچمه ئاوده است ، یان ده ترسام شتیکم لی بکه ن (مهندی پیکه نی) بیویه میزم کرد وه ناو پانتوله که م ، لوه ناخوشتر جاریکیان سکمه چوو ئه ویشم کرد وه ناو پانتوله که م ، (من دهستم کرد به پیکه نین ، به لام ئه و هیج مهستی به ته ریقوونه وه نه کرد و له سه ری به رده وام بیوو) . بو ئه وهی که س پیی نه زانی سه رکه و تمه سه دیواری قوتا بخانه و هه لاتم ، له چوله وانیک خوم پاک کرد وه و ، چوومه وه بو مال ، ته نانه نه مهیشت دایکیشم پیی بزانی ، چونکه ده مزانی له بیه وه و له بیه زوو هاتنه وهم بومان تانیک بیرازم ده کات . (مه ناسه یه کی مه لکیشا) فه رهاد ، پهت پهتی زورم به سه رهاتووه ، هه تا ئاوها له غوریه پیکه وه بین مه موو شتیکت بو باس ده که م ، دوای مردی عاره به ژنه که ش نیتر گیانیکم به ده سپه پ بیوو . توزیک وهستا و جورئه تی دایه خوی و تی کوره به خوا نیستاش هه رووه هام .

منیش نازانم چون بیوو لیم پرسی :

- ئه رئی قادر ، قهت بیرت به لای ماوره که زی خوتا نه چووه که لیره پیی ده لین (هقموسیکس) ؟

مهندی سه ری سورپماو وه کو خوی له پرسیاره که م بذیتیه وه ، به پرسیاریک وه لامی دامه وه .

- فه رهاد ، مه بهستت چیه ؟

- واتا بیرت له نیربازی نه کرد وه ته وه وحه زت بوی نه جوول اووه ؟

مهندی به تووپه بیی و سوور بیوونه وه و تی :

- راستیت ده وی فه رهاد تیووشی زور که سی قوند هر و حیز بیوم ، جاری واش مه بیووه ته کلیفیان لئی کرد بیوم که بیکه م ، به لام مه میشه رقم لئی بیوه ته وه ، یان حه زم پیی نه کرد وه .. له که ره که مان یان دراویتی کورپمان مه بیوو فیزی دان بیون ، ده یانووت فلان حیزه ، بو نمودونه (که ریم) ناویک مه بیوو نیدی بهم رقزگاره مندالبازه کان ده یانبرد بهم لاو بهو لادا وسواری ده بیون ، به لام لام دواییه ژنی هینابیو و ریشیکی به را بیوه و بیووه به نیسلامی .. یان (نه زمی) و یان کوریک مه بیوو ناوی (یالچین) بیوو ده یانووت فیعلی وايه ، خوم بیوام ناکرد ، به لام روزیکیان من و براده ریکم له برد هم سینه ما (ئه تله س) وه ستابو وین ، که چی ئه و (یالچین) هه مات لای براده ره که م و مه والی که سیکی لئی پرسی

نه ووتی نه مدیوه . دوایی که له سینه ما هاتینه دهرهوه یالچین هاته لامان و بهوی ووت
که (حهسهنه)ی دوزیوته و هو له ناو سینه ما که له کاتی تاریکی بتوی لیداوه . من نه وجای زانیم که خه لکی
ناما نتیر هه یه که باسی گاندانی خوی زور به رههاییه وه بکات . به تاییه تی له ناو تورکمانه کاندا
له وانه یه بزانی خه لکانی وهها نقدن . (یلماز) ناویک هه بیو که ده مبینی زهنده قم لئی ده چوو ، جه نتل
وقوز بیو ، دواجار زانیم نه م یلمازه پیاوی ده برد بتو دایکی و خوشکه کهی خوی ، ده بیوایه بهر له
خوشک و دایکه کهی سواری خوی بن ، نه مه مه رجی نه و بیو ، هه بیو قبیو ولیان ده کرد هه شبیون
ره قیان ده کرد ووه ، خوشکه کهی ناوی (فهوزیه) بیو به ریکورتیکی گورهندیک کونیان کرد بیو .
کابایپک هه بیو ناوی (خوله) بیو نه ویش وابیو که چی جاسوسی حکومه ده رچوو ..

ئىستىقا و ئەو سەرەدەمە دۇو ئىياني جىياوازنى لە يەك ناپازىن وە كۆ دۇو ئىنى چەقاوه سوو بە گڭىز يەكدا دەچن، پەلامارى يەكدى لەدەن، يان وە كۆ سەرەدەم مەرىيەك و ياسايى جىياواز بەرنىۋە يان دەبات، مەرقىتىك بۇ مەموو شتىك لە بەرچاوى تراوilyك و تارمايى بۇون، مەستى دەكىد زەمەن لە وىدا بە بىزمارىك دادە كوتىرىت، وئىدى دەوەستىت، كەرچى وانە بۇو قەتىش وانە بۇوە، لەم تەمەنەي ئىستاشىدا تارادە يەك تىن كەيشتم مەموو شتە كان نەوە كام وناكامىن، بە ژمارەي سالەكان ئە و سەرەدەمە و ئىستا ئەوەندە جىياواز نىن، تەنها كارەسات و دەردى سەرى و سالەكان كىرىۋىيە بە چەرخىكى تەواو. مەركە ماتەوە سەرخۆيى ترافىك لايىتە كانى سەرپىدە دېرىنەكە ئۆتۈمبىلە كانى راگىرتىبۇون، شوقىرەكە تۈورە بۇو، بە مەپوموجىيە و تەماشاي عەشاماتە مەلىزىاوه كەي سەر شۇستە و جادە كانى دەكىد، پۇل پۇل ئىن وپىياو و مندالى لاسار بە چاوقايىمى دەپەرىنە و خىتىسى بىانلى دەكىد، مەندى ئىن لە چەقى جادە كاندا مەر دەمەوەرە دەكەن، مەموو شتى لەم رۇزىھەلاتە نەگىرىسىدا رادە بەدەرە لە حەر دەرچۈرۈ و، بە ئىفرات جى بەجى دەكىت، تا رادەي ئىنتەلا بۇون. كۆمەلە ئىتىكىلىتىپە بار مەندىكىيان سىك وپىر و، بە بىزارىيە و مندالىتكىشىيان لە باوش گرتىوو، بە حەسرەتە و لە ناخەوە مەناسە مەلەكەكىشىن، كە لەم بارولۇخە ئىستايان چىيان زىيارى كىدوو لە ژيان جىكە بىزارىي نەبىت؟ . مىئۇوەكەسى بۇوەتە (سىزىيف) و، بە گابەرە كەي سەرشانى يارى دەكتات. دىسان دنیا لە سەرشاخى گايە وڭا لە سەرپشتى ماسى يە، ماسىش لە دەريايى دەرييا لە سەرپەشە بايىه، دايىكى مەمېشە دەمېووت و دۇوعا ولىووشەي دەكىد كەي ئەم تېرەكەلە كە دەرەوە خىتىت، تاۋە كە بىزانىن دواى ئەوە چى دېت! تەمەنلى دەرىيەم جۇوبىنە وى مىئۇوەكەسى دۇور و دەرىيەتى بىرسىيەتى و كۆمەلە دەلدارىيى كەردىنىكى سەرنەكە و تۈوبىوو. چارەنۇوس وائى نەخشە بۇ كېشىسابوو بەدەم فرمىتىك وەنېتىك و بىرسىيەتى و دەرەدە نە خۆشىيە و شەوان وىقۇدانى بە دەزۈرى ياردەكارىيەكى

نەزۆك دەدایە دەم يەكەوە ، دەلیشى هەر بەوه خۆشە كە دەلین (غەربىيان شار و وۇلاتىيان نىيە)

مەركىزىش حازى بەوه نەكرىدوه لە شار و وۇلاتىكدا بىسەرى خۆيەن بە خاوهنى بىزانن ..

ئەنەيدەزانى (فەرزەند جەمشىد) ئى كورپى پۇورى سەرى خۆى مەلكەتكۈبۈ، دواىي مردىنى (نەخشىن) ئى پۇورى كەسى نەما بىولە سووجىتىكى ئەروپا كىرسابوھو، چونكە كەمەندامىش بىو دەليان پىيى سووتا بىو، مەر زۇو ماف پەنابەريان پىيى داببو، لە ھۆلەندا لە كەلەرييەك بىبۇھ بەردىست لە شارىكى زەوييە نزەمەكانى ئەروپا، ئەو ولاتەمى ماست و مانگايى زورە، پۇورى ئىنتىكى بىالا مامناوهندى وگۇشتىن بىو، مەچەك ئەستور بىو، مەركىز لەكەل رۇوخسارە ئىنانىيە كەيدا يەكىيان نەدەگىرتەوە، چاوكال و ھېنىدى سوورو سېپى ولىتو تەنك ولۇوت خىر بىو . دەنگى كەلتى خۆش بىو، زۇرجار بۇ ئەو (فەرزەند) گۇرانى دەھوت مەركە لېش دەبۇھو دەبيوت:

- بە خوا بچە ئىداعە لە و كۇرانبىيە سەقەتانە خۆشتىرى ئەللىم..

لەمەشدا درقى نەدەكىد و دەنگى سۆزۈ جۆشىتىكى تايىبەتى مەبۇو، خەم و دەرىدى سەرى دەيان سالى لە خۆى لۇول داببو . دىيار بىو پۇورى وەختى خۆى كىرىۋەتى ئەشقىك بىو بىو، وەلى مەركىز نەيدەكەن بىو، كەسىش پىيى ئەزانى بىو، ئەو ئەشقە پاك و پىرقەز بىو كە ئاشقى راستىڭ دەرىنابىيەت و تامىدىن پىيەتى دەتلەتتەوە و كۇرانى خەم وەشقى بۇ دەلتىت . پۇورى ئىنتىكى لې بىو، دېپەتىيە كەى لە (پىرۇت) ئى باپىرىيە وە بۇيى مابۇھو، دەستى لە مېرىدە كەى نەدەپاراست و جىنلىقى دىنيايى پىي دەدا، تا خەلک و خواى ھەوشە كە ودرائىستىكان فەریا دەكەوتىن ، يەكىيان خەلتانى خۇئىن دەكىد، تا جارىكىيان (فەرزەند) يىش دەستى دايى چەقۇر و پەلامارى باوکى دا، كە چى بەو حالەشەوە مەيشتا بە ئىن و مېرىدەيەتى خۆيان پازى بۇون! جارى واش مەبۇو شەوان (جەمشىد) ئى باوکى بۇيى دەكشا و خۆى دەكىدە ئىتىلىقە كەى پۇورييە وە وكارەساتىكى دېكە دەقەوما، لە پاشان (جەمشىد) بە ئەسپاپىي و بىذىيە وە دەگەپاپىيە وە سەر نوينە كەى خۆى و خەودەپېرىدەوە، لەكەل بەيانىشدا بەدەم جىنلىقىانى مەرددووكىيانە وە بە ئاگادەھاتە وە ..

سەر گورشتەي (فەرهاد) وەكى قارەمانى ئەو چىرۇكەي (سۆمەر سەت موم) ، كە لەكتىيەكدا بىرادەرىتىكى عەرەبى پىيى داببو خۇئىندبويە وە بە ناوى (سۇورە) وە ، كە چۈن بەتۆپىزى لە شارە كەى خۆى دەبىيەن و، دواىي چەند سالىك كەرابۇھو و كەس نەيناسىبىوھو . وەكى سەر گورشتەي (خەسرەو) ئى كوندە كەى خۆيان كە بە ئىشى قاچا خچى چوو بىو بۇ ئىتىران و لەوئى كىرابۇو، دواىي ئەوهى پانزە سال لە بەندىخانە بەسەر دەبات لە كۆدەتاكەى خومەينى بەرەللا دەبىي و، دەگەرىتەوە بۇ ئەم دىيو، بۇ ئاوايىيە كەى خۆيان، ئەو رۇزە ئى كە ما تەوە ماتبۇھو سەر شۇوكىرنى ئىنە كەى بەكەسىكى دېكە ، چونكە پىيان وابۇو (خەسرەو)

نه ماوه وئىدى شۇو دەكەت، مەرچەنى ئەو زىنەيىش كاتى خۆى لە گوندىكى شارەزۇرۇر پەلۇوی خستبۇو، خواستبۇوی، مەرۋەكۈ ئەو زىنانەي كە مېرىدەكانىيان ئەنفال كرابىوون ويىن سەرۇ شوين بۇون . مەركە دېتىه ناولىا يىسى كەس خەسرەو نانانسىتىه وە ، بۇيە بىيار دەدات سەرى خۆى مەلگەرىت بۇ ناولىچە يەكى دېكە، دواى ئەوەش ئىنى مەيتا بۇو . دەيانووت چەند كورىكى كەورەي مەيە، تەنانەت يەكتىكىان بۇوە بە پىزىشىك . ئەم بەشەي چىرۇكە كەى ، بە دوا بەشى چىرۇكى ثىيانى (زۇرپا) دەچوو، كە چۈن دواى ئەوەي (بۇبۇلپۇن) دەمرىت و، مەموو پېۋىزەكانى شىكىت دەھەتىن و، (كېپت) بە جىدەھەتىت و سەرى خۆى مەلگەگەرىت بۇ رۇمانىيا بۇ ئەوەي لە كانەكانى ئىش بىكەت. دواجار گەيشتە (سايپرپا) ولەوئى لە بەر سەرما ئىن دەھەتىن و، دىيارى ئىنەنەنە كەى ئەو ئەنگوستىلە يە بۇو ، كە لە بۇبۇلپۇن بۇي مابۇھو، دواجارىش لە گوندى (سوئىكلى) لە سايپرپا سەرى ئايەوە. وەكۇ دەيانگىتىرايەوە خەسرەويش لە ئىياندا مابۇو، ئەوېش وەكۇ (زۇرپا) رقى لە مەلاكان بۇوە، وەسىيەتى كىرىبۇو مەلاكان نەيەن تەلقىنى بەدەن.. كوايى لەو سالانەدا لەلائى خزمىكى كوندەكەيان خۆى ئاشكرا كىرىبۇو و، بەسەرھاتى ئەو رۇزەي بۇ كېرىابۇھو كە ھاتەوەسەر زەماوهندى بە شۇوادانى (نازەننەن) ئى ئىنى بۇ فەتاحى مامە زەشە، ئەم خۆ ئاشكرا كەنە گەيشتىبۇو گۈئى (نازەننەن)، ئەوېش لە بەر ئەوەي مېرىدەكەى دېكە ئەنفال كرابىوو ، بۇيە مېنەدە بە لايەوە گۈنگ نەبۇو ..چونكە خەسرەو ئىنى هېتىابۇو منالى بېبۇو (پېرىوت) كە باپىرەي دايىكى (فەزەند) بۇو، لەتاف لاۋىتىدا مەركە سوپاى عوسمانىيەكان دواى شىكىتى لە شەرى جىھانى يەكەم پاشەكشەي كىرىبۇو بەرەو توركىيا، ئەوېش مىچ چارەتكى ئابىي وەكەويتە تەكىيان . ئەمېش وەكۇ بەسەرماتەكەى (خەسرە) وابۇو، كەرچى مى ئەم دلتەزىنتر بۇو. بەچاوى خۆى شىكىتى دەيان ئەرتەشى دېبۇو ، ئەو ئەرتەشانەي كە بە مەموو جۆرە بىيانووېيك ولاتەكەيان داگىر دەكىر، دواى ئەوەي كە بېزاز دەبۇون ، يان دەبەزىن ولاتەكەيان بەكاولى بە جىدەھەتىت، بۇيە زۇرى پى خوش بۇو، كە ئەو ئەرتەشەي بەشق و شىرىپ و پاشەلى خۇيىنايەوە دەبىنى، بە چاوى خۆى رووخان و تەفروتوونابۇونى دەيان فەرمانپەوابىي و فەرمانپەوابى دېبۇو. ئەوانەي ويسقىيان خاكەكەى بە بۇمبابو چەك بېكىلىن، كە چى ئەوانە بە حەسرەتى لەناول بىرىنەوە سەريان ئايەوە، كەل و خاكەكەى ئەمېش تادىتىت وەكۇ دارگۈزىز و داربەرپۇ مېنەدەي دېكە پەگ لەزەوى دادەكوتىت، دواى سالانىكى دوورودرېز بە كولەمەركى لە توركىيا ئىيانى بىرىسىر ، بەرۇز كەلگەشى دەكىرلۇ، بەشەوېش لە خانەكاندا دەخەوت، ئەنجام بېپاريدا بەقاچاخى خۆى بىزىتەوە و بىگەرەتەوە بۇ ولاتەكەى خۆى.. كەرچى ترسى ئەوېشى مەبۇو ئەگەر كەپايەوە لە (پېرىوت) كەى جاران نەچىت و نەيناسنەوە، ياخود بېۋايى پى نەكەن، چونكە بەدەگەمن

که سلله و کاره ساته‌ی (سله‌فر بـرـلـک) قوتار ببینن. هـرـکـه گـهـرـایـشـهـوـه خـهـلـکـیـهـتـیـهـیـ لـتـیـهـیـ بـهـگـومـانـ بـعـونـ کـهـ پـیـقـوتـ خـوـیـ بـیـتـ. بـهـتـهـ وـاوـیـ گـوـرـاـبـوـ، چـونـکـهـ ئـهـ وـهـمـهـیـ رـوـیـشـتـ تـازـهـ مـوـوـیـ لـتـیـهـاتـبـوـ.

وـمـلـیـ هـرـکـهـاتـهـوـهـ تـاـکـ وـتـهـ رـاـ سـکـهـیـ سـپـیـ کـهـتـبـوـوـهـ سـهـرـوـ رـیـشـیـ، بـهـلـامـ بـهـوـ نـیـشـانـهـیـ کـهـ لـهـ پـیـیـ چـهـپـیـ بـبـوـ نـاسـیـانـهـوـهـ، کـهـوـهـخـتـیـ خـوـیـ پـیـیـ چـهـپـیـ کـوـیـ شـهـقـیـنـ بـرـیـنـدـارـیـ کـرـدـبـوـ. یـاـنـ خـوـیـ زـوـرـجـارـلـهـنـیـوـ کـوـرـوـ کـوـمـهـلـیـ کـهـنـجـانـیـ دـیدـاـ بـوـهـختـ بـهـسـهـرـ بـرـدـنـ وـحـهـ وـهـوـهـیـ دـلـ وـهـنـاـوـیـ لـاـوـانـ، ئـهـ وـسـهـرـیـهـورـدـهـ سـیـکـسـیـانـهـیـ بـوـ دـهـکـیـانـهـوـهـ کـهـ بـهـسـهـرـ خـوـیـ هـاـتـبـوـوـنـ. ئـهـ وـانـیـشـ بـهـتـامـهـزـرـقـیـیـهـوـهـ گـوـیـیـانـ لـتـیـ دـهـگـرتـ،: (سـالـیـکـیـانـ لـهـمـ دـهـشـتـیـ کـهـرـمـیـانـهـ رـاـوـومـ دـهـکـرـدـ، ئـهـ وـسـهـرـدـهـمـهـیـشـ عـارـهـبـ دـهـمـهـوـهـاـوـیـنـ بـوـ تـاـژـهـلـدـارـیـ لـهـ گـهـرـمـیـانـ رـهـشـمـالـیـانـ مـهـلـئـهـداـ، لـهـوـهـرـپـیـانـ لـهـ ئـاغـاـکـانـیـ نـاـوـچـهـکـهـ ئـهـکـپـیـ وـ مـاـلـتـیـانـ ئـهـلـهـوـهـرـانـدـ. رـقـیـیـکـیـانـ دـیـمـ عـارـهـبـ ژـنـیـکـ کـوـلـیـکـ چـیـلـکـهـ وـ چـیـوـالـیـ خـرـکـدـوـهـتـهـوـهـ، شـانـیـ دـاـوـهـتـهـ بـهـرـیـ وـنـایـتوـانـیـ لـهـ ژـیـرـیـاـ رـاـسـتـ بـیـتـهـوـهـ، هـرـکـهـ چـاوـیـ پـیـمـ کـهـوـتـ بـانـگـیـ لـتـیـکـرـدـمـ لـهـ دـوـوـرـهـوـهـ (کـاـکـهـ کـاـکـهـ)، بـهـ زـمـانـیـکـیـ عـارـهـبـیـ بـانـگـیـ لـتـیـکـرـدـمـ تـاـ یـارـیـدـهـیـ بـدـهـمـ.

هـرـکـهـ دـیـمـ لـنـگـیـ لـتـیـ بـلـاـوـکـرـدـوـهـتـهـوـهـ دـهـرـپـیـیـ لـهـ پـیـیـ نـیـهـ، ئـیـتـرـ شـهـیـتـانـیـ ئـارـهـزـوـوـ گـپـیـ تـیـ بـهـرـدـامـ، بـهـکـسـهـرـ پـیـمـ دـایـهـ هـرـدـیـوـ قـاـچـیـ وـهـلـمـبـیـنـ. نـوـرـ هـوـلـیـدـاـ وـ کـوـشاـ هـیـجـ سـوـوـدـیـ نـهـبـوـوـ، دـیـارـبـوـوـ ئـهـنـجـامـ خـوـیـشـیـ نـاـوـگـهـلـیـ گـپـیـ گـرـتـبـوـوـ، خـوـیـ دـایـهـ دـهـسـتـهـوـهـ. خـیـرـاـ خـیـرـاشـ سـوـوـکـهـ جـنـیـوـیـ ئـهـداـوـ، دـاـوـیـ لـتـیـ دـهـکـرـدـمـ کـهـ زـوـوـ تـهـوـاـوـیـ کـهـمـ. دـوـاجـارـیـشـ گـهـلـیـ مـهـمـنـوـنـمـ بـوـوـ، وـهـکـوـ لـهـ چـاوـهـ گـهـشـهـکـانـیـاـ دـیـارـبـوـوـ، ئـهـبـرـیـسـکـانـهـوـهـ. پـاشـانـ کـوـلـهـکـهـمـ دـاـ بـهـکـوـلـیـهـوـهـ، هـهـتاـ لـیـمـ دـوـوـرـ کـهـوـتـهـوـهـ ئـاـوـپـیـ ئـهـدـایـهـوـهـ وـ بـزـهـیـ لـتـیـوـهـ ئـهـهـاتـ. دـیـارـ بـوـوـ ئـهـمـ عـهـرـهـبـانـهـ گـانـکـرـدـنـیـشـ نـازـانـنـ بـقـیـهـ وـهـمـاـ ژـنـهـکـانـیـانـ لـاـکـوـتـ ئـکـهـنـ؟ (مـهـبـهـسـتـ خـیـانـهـتـ لـهـمـیـرـدـهـکـانـیـانـ دـهـکـانـ، لـهـ گـهـرـمـیـانـ پـیـاـوـ یـاـنـ ژـنـ خـیـانـهـتـیـ ژـنـ وـمـیـرـدـایـهـتـیـ بـکـاتـ، پـیـیـ دـهـلـیـنـ لـاـکـوـتـ دـهـکـاـ). هـرـ بـوـ شـایـهـتـیـشـ لـهـوـ شـوـیـنـهـ بـهـ خـرـکـهـبـهـرـ وـوـشـکـهـ کـهـلـکـیـمـ هـلـچـنـیـ، تـاـ ئـهـمـ سـالـانـهـیـ دـوـوـایـشـ وـوـشـکـهـ کـهـلـکـهـکـهـ وـهـکـوـ خـوـیـ مـابـوـوـ، شـوـانـهـکـانـ ئـهـیـانـکـرـدـهـ شـوـیـنـیـ حـوـانـهـوـهـیـ خـوـیـانـ وـ، بـوـنـیـ نـاـوـگـهـلـیـ ژـنـهـ عـارـهـبـهـکـهـیـ لـتـیـهـهـاتـ. بـهـ خـواـ ئـهـوـ سـالـانـهـ بـهـ پـیـتـ وـبـهـرـکـهـتـ بـوـوـ قـهـتـ پـهـکـمـ نـاـکـهـوـتـ). یـاـنـ دـهـمـیـوـوتـ (لـهـ بـهـغـدـاـوـهـ تـاـ دـهـرـیـاـ چـهـنـدانـ نـهـوـهـیـ نـاـشـهـرـعـیـمـ خـسـتـوـوـهـتـهـوـهـ، ئـهـمـانـهـ کـهـ دـنـیـنـ وـکـیـچـهـلـمـانـ پـیـ ئـکـهـنـ لـهـسـهـرـ نـیـوـهـیـانـ تـوـخـمـیـ هـاـپـقـتنـ). یـاـنـ دـهـیـکـتـیـرـایـهـوـهـ: (لـهـ یـهـکـیـکـ لـهـ رـهـشـمـالـهـکـانـ، هـجـ شـهـوـیـکـ مـانـگـهـشـهـوـ بـوـایـهـ تـاـ دـرـهـنـگـهـ شـهـوـیـکـ لـهـ سـهـرـ گـرـدـهـکـهـیـ بـهـرـامـبـهـرـ رـهـشـمـالـهـکـانـ خـوـمـ مـاتـ دـهـداـ. هـرـکـهـ رـهـشـمـالـهـکـانـ کـپـ وـبـیـ دـهـنـگـ ئـهـبـوـوـ، چـراـکـانـ ئـهـکـوـزـانـهـوـهـ، هـرـوـهـکـوـ رـهـشـمـارـ بـقـیـ ئـهـکـشـامـ، هـرـ لـهـ دـوـوـرـیـ دـوـوـ سـهـدـ شـهـقـاوـیـکـهـوـهـ تـاـ بـگـهـمـ رـهـشـمـالـیـ ژـنـهـ دـوـسـتـهـکـهـمـ، بـهـ چـوارـ چـنـگـلـهـ ئـهـرـقـیـشـتـمـ وـ، وـهـکـوـ کـلـکـهـ سـهـگـیـشـ قـاـچـیـکـمـ هـلـکـهـبـیـ، بـوـ ئـهـوـهـیـ هـرـکـهـ فـهـرـقـیـشـ بـکـهـنـ وـابـزـانـنـ سـهـکـهـ . کـهـ

له ره شمآلیش نزیک ئەبۇرمۇوه لوستەكەپىش مەر بە هەست و بۇن ئەمېزانى كە منم. بۇ ئەو مەبەستەپىش كەلتىيىكى لەرەشمآلەكە كىرىبۇرۇھە، تا لەناو قەدەھە پاشەلى خۆى بخاتە دەرەھە، منىش ئىشى خۆم ئەكىد. لەزۇورەھە سەرى لەسەر سەرىيىنى مىئىدەكەي بۇو، سمت و پاشەلى لەدەرەھەش لەباوشى من بۇو كەرچى زمانە عارەبىيەكەم دووكەلى ئەكىد، زمانى نىۋانمان كلىپەي ئارەزۇوي مەردۈوكەمان بۇو. ئەوه بۇو جارىكىيان دېقىم سكى پېپۇو، زۇر بىي شەرمانە پېيمى ووت: پېرىت ئەم مىنالەم بىي لە تۈيە، زۇرىش دىلم پىي خۆشە .. كورپىنە بىرلاتان ھېبىي ژنەكە راستى كىرىبۇو، بۇ سالى دوايى كە ھاتنەھە ھەوار، جارىكىيان بە رۇذ چۈچۈم بۇ رەشمآلەكان و مىنالەكەي پېشانم دا ، بە عمراتى خۆم مىنالى عارەبىم نەدىبۇ سفت وسىپى بىي، چاوېشى ئەتتۈوت چاۋى منه. دىيار بۇو كوردىش بۇو، مەر بەو ساوايىيەھە لووتى وەكى لووتى خۆم بەرانانە مەلکە وتبۇو).

زۇرجار پېرىت لەكەن خۇينەوارەكانى دېيىكە كىرىپى دانىشتنى كەرم دەكىد، ئەوانىش حەزىيان بە دانىشتنى ئەو دەكىد. لەرۇوخساري دا سەرىبەورىدى رابرۇوي سەختى مىليلەتىكىيان دەخۇينىدەھە، بەخەتىيىكى نەبىنراو مەلکەنراپۇو، بۇ ھەتامەتايە چاپ بېبۇو، مىشىكى كەشكۈلى مىئۇدۇيەكى سەخت بۇو، مەركەساتى جەنگى جىهانى و سەدان جەنگ و، دەيان جەنگى ناخۆى دېبۇو، بەشدارىيى دوا شۇرۇشى شىيخ مە حەممۇدى كىرىبۇو، بەتابىيەتىش پەتر ھۆگىرى (كامەرانى حاجى رەحىم) بېبۇو، كە قوتابى كۆلۈز بۇولە بەغدا دەيخۇيند. دواي قىسەوباسى و سەرىبەورىدى مىتبازى، مىئىندى لەمەرزەي دېيىكەش دەورىيان لى ئەددا، بەۋاق وورມاىي و تامەزىزىيەھە گۇتىيان بۇ دەمەتەقى ئى ونەستەقەكانىيان شىل دەكىد. جارىكىيان (كامەران) سەرىبەورىدى خۆى گىتىرايىوھە:

- لالە پېرىت، جارىكىيان چۈچۈم لاي ژنېك، ئەزانى مەركە بەسەرىيەھە بۇوم، چىم لى ئى پرسى؟
پېرىتىش لە كۈچى بىزانى چى لى ئى پرسىيە؟ بەلام سەرەرای ئەوهېش پېرىت ھەوھەس كەوتە ژىيرەدانەكانى و كاژىيەكانى دەدا بە يەكەوھە و، بە پەلە وتسى:

- ئَا، بەقوربانە خىراكە، چىت لى ئى پرسى؟

كامەران بە بىزەيەكەوھە وتسى:

- بىۋاناكەي..

پېرەمىىدەكەپىش كەتىچ كەوتە كەولى و خۆى دەخوراند و وتسى:

- پېيم بلىي، دېقىم كردى..

كامەران بە بىزەيەك و مىئىندى شەرمەھە وتسى:

- پیم وت رات چیه برامبهر بے کنیشەی کورد؟

پیرۆت و ئوانەی دەوریشیان لى دابۇون دايىنه قاقاى پىكەنئىن، كامەرانىيىش مەينىتى سوور مەلگەرە، وەلىنى داواى لى كىد قىسەكەسى تەواو كات:

- مەركە وامۇوت ئافرەتى تايىن داچەلەكى و خۆرى راپسکان تا خۆرى لېم دەرياز كرد. وەك بلىنى ناوى دەعبايدىكى ترسناكت مەينابى و ماتبىتە بەر چاوى.. بە هەزار نالى عەلى ئىشى خۆم تەواو كرد. لە ئىرىشە وە مەر خوتە و بولەسى بۇو. مەربە پەلەيش پارەكەى لېم وەرگرت و بە (ئىتەلەع ئىتەلەع) بە پالان دەرىكىردىم دەرەوە، مەرەشە ئەويشى لى كىد كە جارىكى تر بە قەرەيا نەچم ئەكىنا ئەمداڭە دەستە وە و بە گىتنىم دەدات!

پیرۆت بە بزەيەكى تەوساوى مەلیدايى:

- رووى سېپى بىي، بەس نەبۇو بەگىتنى نەدایت؟ مەتييۇ ئەكىنا پېستەتىيان بۇ دەباخانە ئەبرە. تومەتى ئەوەيىشىان ئەخستە پالت، گوايى پەلامارى نامۇسى ئومەتى عارەبت داوه..!

دىسان (قادىر رۆستەم) لە يەكىك لە شەوهەكانى (سقۇيد) بەردىۋام بۇو لە كىيغانە وە سەربۇرۇھەكانى خۆرى و ووتى:

(فەرەدار، باوكم كابرايدىكى تۈوندۇتىيىز و مىباز بۇو، باش بۇو لە شۇرۇشى ئەيلۇول تىياچۇو، ئەكىنا سەرى خۆرى بە فتارات ئەدا. زۇر شەو ناھاتە وە يان لە بەر ئىشىكىن دواى ئىشى بەردىستىيەكەى بە رۇڭ، شەوان لە كەلەندىجامبازى خزمى خۆمان ئىشى دەكىد، يان دەچۇول سلىمانى و كەركوك ناھاتە وە، كەرچى تاقانە منى مەبۇو، بەلام لە كەلما نەرم نەبۇو. سەرەرای ئەوهى خۆشى دەويىستم، بەلام دەرىي نابىرى، ئىدى مەچ شەۋىيەك نەماتبایي وە، دەبۇو دايىم بچى (ئامە) كچى خاوهەن خانووھەمان بەھىنى و، شەولە كەلما نى، كەرچى دايىم كومانى لەوە نەبۇو كە (ئامە) قەيرە كچىكى بە ئالقۇش بىت و خۆرى بە من تاقى كاتە وە، مەربىيە مەرسىكىمان پىكەوە دەخەوتىن، من لە نىيوان دايىم و (ئامە) دا دەخەوتىم، ئىدى (ئامە) يىش لە ئىتىرىجىكە وە لە دەستى دەگىرم و دەيختە سەر كەل و قىنگە خىپنەكەى، يان دەيختە سەرتۇوکە بەرەكەى و، مەندىجارىش بۇ شەقەكەى خوار تۇوکە بەرەكەيە وە، منىش نزىكەى دەگىرمە وە، دواى ئەوهى دەبىزانى دايىم پېرىخەي خاوى دەيت، سنگ و مەمكى خۆرى رووت دەكىد، منى بە خۆيە وە دەنۇوساندۇ، حەسرەتى تامەزىرىيە مەلەتكىشىا. ئىدى چەند جارىك ئەمە روویدا. ئەوە بۇو شەۋىكىيان ناخەزانى باوكم ئاگرىيان لە ثۇورەكەمان لە دىيى كولانە وە تى بەردا. چونكە باوكم

په بیوهندی خوشه اویستی له گهله قهیره کچیکدا هه بیو ناوی (حه لاو) بیو، که خاوهنی خانووه که مان بهم که بین و به بینی زانی بیو، بؤیه هر دوای نه وه به باوکمی ووت بیو، ده بئی بارکه بین و تاقه تی کتیچه لئی بر اکانی (حه لاو)ی نیه. هر نه وه نه بیو هر که له ویش گواستمانه وه ، که وتمه دوای نالوشہ کانی کیثوله یه کی وه کو (نامه) که له مه و بهر باسمان کرد بیو. نیستایش باجی نه و هه لس و که وتهی (نامه) ده ده مه وه، که توروشی لادانی کردم و ، منی خسته ناو دنیای ژنه سوزانی و به دبه خته کانه وه . دوای رووداوه کانی ته مموزی سالی 1959 له که رکوک، نیدی له و شارز چکه یه بارمان کرد بق نه وی. دوای چهند سالیک ژنیک یان مییه کی دیکه م ناسی ناوی (خه جاو) بیو، به راستی سوزانی بیو، نیشی بهره واله درووست کردن و فرق شتنی توپی گه نمه شامی سوره بیو ، خوت ده زانی نقد خیزان نه م نیشه یان ده کرد . یه کیکه له و ژنه سوزانیانهی ، که دوای سوزانیه کانی (عه فه ج) له بیرم ناچیته وه، هیشتا قوتابی ناماوهه بیو، له ریگای براده ریکمه وه که پئی یه فیئر بیو ناسیم و، منیش به شداریم کرد له که لیدا ، ده مانبرد بق چاله به رده کانی دووری که رهک، له وی سواری ده بیوین. نیدی دوای ماوهیک ونن بیو نه مزانی چی لتهات ..

پیم ووت:

- قادر، له نه وروپا نه گه ر شاریک سوزانی خانه ، یان سوزانی لئی نه بئی به شاری له قهله م ناده ن! سوزانی بیون واتای کراوهی خه لکه کهی ده گه یه نتیت.. گه رچی له شاره ئایینی و داخراوه کاندا قه حپه رفتین . بق نموونه هر دوو شاری (نه جهف) و (که ربلا) له عیراق ، یان (مه شهد) و (تاران) له نیران.

به لام تا راده یهک دا پوشراون ، چونکه به دزیه وه قه حپه یان پئی قبوله ، که چی به ئاشکرا نا. نه مهیش دووفاقی کومه لگا ئایینیه کانی روزمه لات ده گه یه نی.. تو ده زانی شاری که رکوک کم نیه له رووی شارستانیه وه؟ . بؤیه ته ماشاده که یت هه مهو شته شارستانیه کانی دنیا له شاری که رکوک هه بیون و ، دواجار له شاره کانی دیکه په بیهه و کراون. بق نموونه ده لین له سالی چله کانی سدهه بیست سه ماخانه هه بیوه (نایت کلاب) له که رکوک، که چی له شاره کانی دیکه کی کوردستان سفوور بیونیشی کفر بیوه!

قادر روستم له سه رکیانه وهی سه ریبورد هکهی به رده وام بیو: (دوای نه وهی هاتینه که رکوک ، له مائی خزمیکمان ثوویکیان دایینی، له ویش چوومه پولی سی، بیگومان قوتابیه کی ته مه لیش نه بیوم، به لام نازانم بق رقم له خویندن بیو ، دیار بیو هه لس و که وته قوتابیه کان ئاوها له خویندن بیزاریان کرد بیوم. نازانم نقد له که لیان ناته بابووم، رقم لیان ده بیوه وه، چونکه زوریان حالیان باش بیو ، منیش خاوهنی باوکیکی

دەستکورت و دەرەق بیووم، مەرچەنی وتم کورپى كويىخا دىئى بیوو، بەلام تقدىرىمەرەق بیوو، حەزى بە ژيانى لەدىنى نەبیوو، مەمىشە حەزى بە كورانىيەكانى (له مىعە توفيق) و (زمۇره حسین) و (ئە حلام وەھىي) بیوو دواجار بۆم دەركەوت كە كەسىكى عەدەمى بیوو، مەرچەنی ترە خوينەوارىيەكى مەبیوو، ئە ويىش سالىك لەلای مەلای كوند خوينىدبووی، ئىدىي وازى مەتىنا بیوو. تقدىرەزى لە كە يېف وسەفا بیوو، شايى و زەماوهند نەبیولە كوند وشارولارى ئەو سەرچۈپىيەكەي نەگرىت. بۇ مەر شوينىك بچووايە دۆستە ئىنى پەيادەكرد.)

مىشىش پېيم دەپوت:

- قادر، گىيا لە سەربنجى خۆى دەروىت.

ئائى (فەرزەند)، بە دەگەمن بەو ناوهەوە بانگى دەكرد، پېيى دەپوت (خولە چە خماخە)، تاواى لىتەت ئەوانى دىكەش بەو ناوهەوە بانگىيان دەكرد. پېيى خوش بیوو، پېيشى ناخوش بیوو، ئەگەر پىرى خوش نەبوبوايە چاۋىيىكى زىيت دەكردەوە، تەنبا خىيىسەپەكى بە مۇرەپى دەكرد.. لەو سەرسەختر بیوو، بىزىيوبۇ، سرک و ورياش بیوو، مەرۇھما قۇشمەو نوكتە بازىش بیوو، دنبايى بە پۈولىك نەدەكري، مەرکە دلىشى تەنگ بوبوايە، (زۇربىا) ئاسا بە دەنگە خوشەكەي كورانى دەپوت. ئەو دەنگ خوشىيە لە دايىكىيە وە بۇ ما بوبووە، دەكەوتە سەماو سىتى پىرى كىرن، باوکى لە شۇرۇشى ئەيلۇول سىتى جار بىرىندار بیوو، دوا بىرىندار بىوونى دەستىكى گوج بیوو، مەرۇھكە خۆى دەپوت: (ئىمە بە بنەمالە دەرۇيىش بوبىين، مۇولىمەن بوبىين لە سەر پېيشىمەرگا يەتى و شەرى خۇتىپىن.. ئى بۇ كورى لە شەپى خۇتىپىن بە ولاوه چى كىرىدۇ؟ لەوەتەي مەيە شانازى بە شىكستىيەكانىيە وە دەگات، ناوىي پەك شۇرۇشى كورىم پىلىنى سەرگە ووتوبىت؟ مەر لە شۇرۇشى خانى لە بىزىپىن و سەتكۈرى شەكاكە وە تا دەگاتە شىتىخ سەعىدى پېران و شۇرۇشەكانى شىتىخ مە حەممود، تا دەگاتە شۇرۇشى ئەيلۇول و، لەوانە يە بگاتە ئەم شۇرۇشە نوئىيەشمان! .شىتىخ سەعىدى پېران بە درق و دەلەسەي تۈرك خۆى و ماورىيەكانى دايى دەستەوە، ئەو وىنە يەت بىنیووە كە دوايى خۆبە دەستەوە دانيان بە جل و بەرگى پىس و پۇخىن و دېشداشە و كەواو سەلتەى درپاوهەوە لە سەر زەھىيەكى خۆلە پەتنانى دانىشتۇرون و سەر شۇرۇپو داماو، لە پشتىيانەوە كۆمەللىي سەربىازى تۈرك بە جل و بەرگى سەربىازى خاۋىنەوە و بە فىزەوە وەستاون، ئەمە وىنەي مەموو شىكستىيەكانى كورىدە! . كورى مىللەتىكى بىي بەمەرەيە، مىللەتى بەمەرەمەند ئاواها بە ئاسانى خۆى ناداتە دەستەوە. بەس نەگبەتىيەكەي پېيى ئىمەي گرتۇوەتەوە، بۇ راستى خىابان و شارستانىيەت نەخۇلقابووين، كىتىي بوبىين، بەشىكە و خوا داوىيەتى، بەشىك باشە خوا بىدا...!). ئەنجامىش بە تەوسىتكەوە دەپوت(وانىيە؟!). بەلام ئىستا بۇيى دەركەوت كە قىسەكانى ئەو سەردەمەي (فەرزەند) بىي

ئەوھى پىئىتى بىزانتىت پېشىپىيەك بۇو بۇ ئىستا. ئەوھتا ئەوانەسى ئەو ووقى راست دەرچۈن، دەبیوت: (لەوانە يە ئەنجامىش ئەگەر ئەم جارە سەركەۋەتىن وەکو ئەوھى لىنى بىت، كە دەلىن گا دەيىكا و كەر دەيىخوا). بەلنى ئەوھتا بە چاوى خۆيان دەبىن، شۇرۇشە نوييەكەى ئەمانىش بەشى شىكىسى بۇو، سەرەرای ئەوھى شەرى دووبەرەكى و خۆكۈژىشى ماتەسەر ..

(فەرزەند) تەوەزەل وېئى هېچ بىنەمايىكى فىيىرى بۇو، وەکو خۆى دەبیوت ھەرۇھ كو مەسەلە يەكى وېراسى بېبۇھ پېشىمەرگە، لەو كەسانەش بۇو، لەناو دەيىخوارد و لەپەر دەنۇوست. ، تەنانەت قوتا بخانە يېشى نەبىدەسەر، تا پۇلى سىئى ناوەندى خۆيند بۇوى، ئىدى لەوئى چەقى بۇو، سەربازى پېر بەپېستى خۆى بۇو، كەرچى ماوهى سىئى سال سەرباز بۇو، زور جارىش لەوئى ھەلەھات، دايىكى بە زور دەيىنارەوە، يان دەستگىريان دەكىد و بە بەندىكراوى دەيانبىدەوە.. زور شىتى بۇ (پەروپىز) كىتابقۇھو، لەوانە، لەگەل مالى (نەخشىن) ئى پۇرى لە ھەوشىك پېكەوە كەرچى بۇون، خاوهەن خانووھ كە قەيرە كەچىكى ھەبۇو، لە (فەرزەند) گەورەتر بۇو، ناوى (خەرامان) بۇو، دىياربۇو لەوەتەي ھەبۇو دەستى نىرىنەي پى ئەگەيشتىبۇو، زىدبەي دەرەسەرەيە كانى لەگەل مىيىندا دەگەرپايدەوە بۇ سەرەختى زارقۇكى، ھەست و نەستى مەۋقۇش لە تەمەنى زارقۇكى دا، وەکو كاغزىكى سېپى و بېكەردە، ھەرچەندى خەت خەتىن و لىنى رووشانى لەسەر بىكىت، تا تەمەن دەبېتىوە جىڭىزى ئەو خەت خەتىن و لىنى رووشانانە دىياردەبن. ھەربەسقۇن، دەبىن ھەۋىن و ماكى ھەموو رەفتارىكى ئائىنەدەي، يان چەشىنى كۈنە بىرىنى تىراوە وەختاۋ وەخت ھەودەكەتەوە دەتىتە سق، تۇقىرى لىنى ھەلەكىتىت. ئەو رەفتارانەش چ دەستىكى ئەوانان تىيا نەبۇو، لەوانە يە بەرىكەوت لەدا يك دەبۇون، يان ئەوھتا دەستى كەسانى دېكەي تىيا بۇو. زور جار ژنى زور لەتكارا و كلۇن و بىن بەشكراو، دەبۇونە كلىلى ئەو رەفتارانەي، تا ئىستا تام و چىز و ئازارى و ئىزدانى ھەرىيەكتىك لەو رەفتارانە، لە قۇزىنى ماسۇواكە كانى مېشىكىدا خۆيان شارىدۇھتەوە. لە كاتى پېيوپىستى بىن ئاكاپى دا خۆيان دەخەنە بەرچاو، ئالۇش دەخەنە جەستە يەوە ..

ئەو دەمەي وەکو دەلىن ھېشتا بۇنى شىرى خاولەزارى دەھات، (خەرامان) ئى خىرت و كەورە كەچ، چەشىنى زورىبەي ژنانى كۆمەلگا يەكى زور لەتكارا و دواكەوتۇو، كەچىنى خۆى بەو تاقى كردىوە، دىيار بۇو پەنجەي ئەفسۇوناوى پېر لەزەتى نىرىنەي پى ئەگەيشتىبۇو، بېبەشبوون و كلۇلى ئەوھنە ئازار و ئەشكەنچەي تفاندۇبوو گەرروپىيەوە، ھەركە دەگەيشتە كلىپەي خۆشاوى پېيەندى قەدەغەكراو و نائاسابىي، نىيان مېرىمندالىيکى وەکو ئەو وەكەورە كەچىكى تامەزىق، بە چېپە يەكى پېر ھەۋەسەوە خىرا خىرا دەبیوت: - حەزت لىنى دەكەم بۇت دەمەرم، بابە راستى بېينە ئىز و مېرىد ..

دواجاريش دهيدايه پرمدي گريان، ئوهويش له ترسان دهستي به زوره زوره گريان دهكرد ، ههستي دهكرد ثذ و ميردايه تى تاوانىكى گاوره يه، خوداوهند له دنيا توروپى دهدا نتىو لوزه خه ووه، قورقوشمى تعواوهش دهپژينه نتىو كتيريه وه . (خه رامان) يش گهرم و گورپى نتيرينه يېكى ميردىمندال ، ئوهوي له بيربرلوجه وه ، كه ئاميره كهى هييشتا ئازهلىكى تەمهل و نووستووه ، تەنها ئركى ميزكىن ئەنجام ده دات... ئىستايىش خوشاوي ئو تەمهنى ، وەکو دەلتىن تام و ئازاره دەرۇونىيە كەرى لە بۇ شايى نتىوان دانە كانى خۆى مەلاس داوه ..

(خه رامان) هەموو شەۋىك دەيان خه ونى بە نتيرينه وە دەبىنى، ھەركە رقز دەبۈوه وە چاوى لەرىي بۇو ، كەس نەدەمات تا قىلى داخراوى بەختى بكتا وە، ئەنجامىش وەکو گولىكى تىنۇو ، خۆزگە كانى لە نتىو سىنكىدا پەزموورى دەبۈون . دواجاريش ناچار بۇو پەنا بەرىتىه بەر ھەموو ھۆيىك ، بۇ ئوهوي هەستى مەتىنەي خۆى بىسەلمىنى . جا ئەگەر ئەو ھۆيىش ميردىمنالىكى بەلەسەو چەتونۇن و دەمشىرى وەکو (فەرزەند) بېت بەلايە وە گىزگ نەبۇو ، كە لەلای ھاوري ميردىمنالە كانى خىرى باسى ئەو پەيوهندىيە قەدەغە وېلەزەتە بكتا.. هەستى دەكىد خەرېك بۇو كانىياوى كچىنى ووشكى دەكىد و تاقە رېبوارىكىش نەبۇو مۇنى تىنۇو يەتى پىيە نىت . (خه رامان) لە رىي و رېيشىندا مەندى دەلەنگى ، زىاتر دەيويىت بە لەنجه و خۇبارانە نائاساسىيە كەرى، ئەو لەنگىيە بشارىتىه وە، كە چى بېسىوو بۇو، بەلام لەلای ئەو داڭىرىتى بۇو : (پەروئىز، ئەزانى ئەو لايە لەنگە كەلەتكە لەلام ئازىزىتىبۇو، لە لايە ساغە كەرى ! چونكە بەزەيم بەو لايە لاۋازە ئەمات و ، تارادەيەك حازم لە لايە ساغە كەرى ناكىد، ئاي چ كېپىكى تى بەرنەدام، دەم لستەر و دەمۇنى ، هەستى ئەكىد بەو كاره دىنەوابىي كەمو كۈپە كەرى ئەكم و، ئوهويش كەلەتكى پى خوش بۇو، ئەوهندە ئەرى ئەستى زنابەتى لەلای بەرز دەبۈو. زورىش لەو هەستە ئەترىسام، وەك بلىيى بەلاسەنگى لە دايىك بۇوم ! بۇيە حازم لىنى يى بۇو، دىيار بۇو ھەر ھۆي ئەو كەمئەندامىيەش وەما ئالۇشاوى كىرىبۇو. هەستت ئەكىد شەوانە لە خەوو خەيالدا ، دەيان پىاوا لەكەلى ئەخەوتىن و سكىيان پى ئەكىد. ھەركە رقزىش ئەبۈوه مايەپۈچ ئەبۈو. پەروئىز، ھەتىيو زور حازم لە ثىن و وكچىوابىي، وەکو (جەمە)ي دايىكى ئەيىوت: (لە سالى ھەراي كورد و توركمانە كە، خەرامان كچۇلە بۇو، دوانزە يان سىيانزە سال بۇو، كاتى توركمانە كان دەسەرەيىز لە فازىلى حاجى عەلى) ئەكان و ئەيكۈشىن، ئوهويش لەگەن باوكىيا بۇو، ئەو لاقە ئەرگۈللە كەوت. دۇو مانگ لە تۈرى جى كەۋىت ، چونكە كوردىش بۇو، توركمانە كانىش لە خۇشخانە كان زور بۇون ، بۇيە ئەوهندە بە تەنگىيە وە نە ئەھاتن ، بۇ دكتورى كوردىيان لە كەركوك هييشت بۇو ، هەموويان بە فىيت و بەرتىيل بۇ شارە كانى تر گۈزىرابۇونە وە. ئوهوي ما بۇونە وە توركمانىرق لەكورد و عارەبى ئەم لا وئەلا بۇون،

ئەترساین لە خۆرایی لاقى بېپەوه، بۇيە (سلیمان) دەرىپەينا و ھەرلە مالاھو تىمارمان ئەكىد، زۇويىش چاڭ نەبوهە، بىگە لىتى پىس كرد و ناوايان نا نەخۇشى تىراوه. پىپەپەپەن ئەۋەندە دەرمانى لادىيانە بۇگىتەوە و تىيان گرت، لىتى پىس كرد و خەرلەق بۇ قاچى بېپەوه، ئىتىر خوا رەحمى كرد و دىكتور ئەحمد، مەرچەنى تۈركىمان بۇو، بەلام دىيار بۇو بە ئەسلى كورد بۇو، بۇيە عەمەلىياتى بۇ كرد و چاڭ بۇوهە). پەروىز، ئەو قەھپە يە دەسخەرقى كردىم. چونكى چەند سالىك لە حەوشەكەيان پېكەوە بۇوين، مەتىيۇ خۆى پى كون كردىم، چونكى بە چاڭى ئامادەي كردىبۇوم.. سەرەتا زور ئەترسام سكى پېپەيى، بەلام جارىكىيان پېيم ووت:

- ناترسىنى سكت پېپەيت؟!

ئەويىش زۇد بى باكانە وەلامى دامەوە ووتى:

- نەخىر، مەترسى، يەك دۇو روژ پېيش بى نۇيىتى ئەوهمان كردىوە..

ئەويىش زۇدزانى خۆى بۇو سەرم لىتى دەرنەچۇو. ئىدى حاجى سلیمانى باوکى بەزۇرەملەن داي بە خزمىكى لادى ئى خۆى، كە كىرى خۆى و كىزىھەرى لە يەك جىيانا كردەوە. بۇ مەسەلەي نەبوونى پەرلەي كچىنپەش بە سەلامەتى تىپپەر بۇو. زۇر جارىش ئەچۈوه ئىتىر كلىشەمەوە تا رەدووى بخەم. گالتەم بە داواكە ئەھات، من لە تەمەننەك بۇوم كە ئىن و مالىم بۇ بەرىيە ئەچۈوه؟ ئىستاپىش بۆم ناكىت. دوايى سىن مانگ لە شۇوكىرىنى بەو خزمە ئى خۆى، بىيارىكى دابۇو، بىيارەكەش دىيارە ئەنجامى دەست شۇقىن بۇولە مەمۇ شتىك، مەوالى بۇ نارىم كە ئەگەر فرييى نەكەم و رەلوى نەخەم، خۆى ئەسسووتىنى، منىش قىسەكەيم بە فشەو گالتە وەرگەت و خۇم لىتى بى ئاكا كىد. مەتىيۇ ئەۋەندە كەرىش بۇو، بە خالى ناۋىي مەنى لە سەر مەچەكى راستى نۇوسى بۇو، دىياربۇو (خەرامان) بى ئومىت بۇو بۇيە دەمەو عەسىرى روژىكە مەوالى سووتانى (خەرامان) گەيشت و بىلۇ بۇوهە..

رۇچىكى تۇوش بۇو، خەستەوە بۇوى سەرجەم روژە تۇوشەكان بۇو. كە (فەرەماد) و (فەرەزەند) لە يەك دابپان، يان قەدەرىك وەكى تەلە بۇيان نرابۇوهەو پېياندا تەقى. مەرك و دابپانپەش مەيندە ئى خوئىن و بىرىن تەبان، دەمەۋىئىوارەيەك بۇو، وەكى دەمەۋىئىوارە كەيشتنى مەوالى خۇسووتاندىنى (خەرامان)، مەتاوى زەردەپەر لە نشىيەكان خۆى دەلۇزىيەوە، بەرھە دوندەكان وەكى مەلتىكى بالىشقاو و تەرىپۇو مەلەدەكشا، تارايەكى خۇلەمەنىشى شىنائى بەھارى لەدوايى خۆيەوە كالى دەكرىدەوە، لە دىدى ئەماندا دەيشاردەوە، (فەرەزەند) بۇ مەملەنتى خۇرلەزەردە پېشىكەوتىبۇو، بەدەم مزەمىزى كۈرانىيەوە كلاشنىكوفەكە ئى بۇ فىز خستبۇوه سەرشانى، مەر مەيندە ئى زانى وەك لە بەرزايىيەكەوە بەرىپەتەوە، لەدوا كلەكى يالىكە ئاوه دىبۇو، ئەۋەندە ئەنەن بەك دۇو جار چاۋ بېرۇوكىتىت، مەيندە ئى زانى نالىيەكى ئىيچكار نزىك بەرز بۇوهە، دەسبەجى

له گلن خوییدا گه رده لولولیک تقدیزی به روئی اسما را پیچ کرد، پلوره‌ی بست، همه موهه‌سته کانی له سه‌ر پی بیون، له وه زیاتر خوی پی نه‌گیرا، ناله‌ی دیکه‌ی به دواوه نه‌بیو، ویستی بیربکانه‌وه که (فه‌رزه‌ند) چی به سه‌ره‌مات؟ له پرگوئی به هاواییکی ناشنا داخورپا (فه‌رماد... فه‌رماد)! و گه‌یشته سه‌ر یاله‌که واقعی وورپما، چاوه‌کانی نه‌بله‌ق بیون، بیکردن‌نه‌وهی له‌کوچوو، نه‌یزانی چون له شوینه‌که‌ی خوی ووشک بیو، بیکردن‌نه‌وه و ته‌گبیرکردن بیونه دووزاراوه‌ی بی‌وانا، وه کوتیشکی کوله نه‌ستیره هه‌لبیون وکوژانه‌وه:
- فه‌رماد... نه‌که‌ی، مه‌یه‌ره پیشنه‌وه، نه‌نم ناوه هه‌مومی مین‌ریزه..

ده‌سبه‌جی سه‌ربووردکه ناشکرا بیو، هه‌ستی کرد مردن ده‌سه‌لاتیکی عاجباتیه و هیچ ده‌سه‌لاتیکی دیکه پی‌ی ناویزیت..

- فه‌رماد... بیله هیچ مه‌که‌ره‌وه، ته‌نها پیاوه‌تیکم له گلن بکه و هیچی تر.. چونکه هیچ ده‌رفه‌تیک نیه بتو رنگار بیونم. فیشه‌کتیک بنی به ته‌وقی سه‌رمه‌وه‌ولی‌ی ده‌و برق. ده‌بینی که نه‌سپ ده‌گلیت و نئیتر ناتوانی مه‌لستیته‌وه، خاوه‌نه‌که‌یشی بتو نه‌وه‌ی نه‌سپه‌که‌ی له وه زیاتر نازار نه‌بینی، کولله‌یک ده‌نی به ته‌وقی سه‌ری‌وه.. منیش نیستا نه‌سپه‌که‌ی توم و چارم فیشه‌کی ره‌حmate.. من سالانه‌که نه‌سپیکی چه‌تیونم.. نه‌سپی ره‌سه‌نیش له مه‌یدانا نه‌گلی..

بیکومان نه‌نم ووشانه‌ی به‌ریکی و پیکی نه‌ده‌هووت، بگره به‌دهم نووزه و نازار و بچرپچر ده‌بووت.. ترس و خوش‌هه‌ویستی به ته‌واوه‌تی شانه‌کانی میشک له خلت و خه‌وش پاک ده‌که‌نه‌وه‌وه و ته‌گبیری بتو سازده‌دهن، بؤیه ملی نا له مرگتیکی چاوه‌روان کراو وده‌ست ویرد، هات و نه‌هاتی هه‌لبزار، له برى نه‌وه‌ی فه‌رمایشتنیکی نه‌هریمه‌نانه نه‌نجام برات، نه‌گینا تا مردن ژیانی ده‌بیووه نیلنج و خرخواردن‌نه‌وه، له لایه‌کی دیکه‌وه به ج رعو نه‌مانه‌تیک هاویه‌ی سه‌نگه‌ری و پورزایه‌کی له‌وده‌شته به‌جیبه‌یلی بتو قهل و دالاشان؟ نه‌و شوینه‌ی پیا ملی نا ج ناسه‌واری مینی پیوه نه‌بیو، بؤشی بیون بوه‌وه که (فه‌رزه‌ند) پی‌ی نابیو به‌سه‌ر یه‌که‌م میندا، باشی بیر نایه‌ت چون قووتاری کرد، به‌لام نه‌وه‌ی له‌بیر دیت که چون که‌وته هه‌لپه‌ی چاره‌سه‌ر کردنی بینی قاچه له خوار نه‌زنق په‌ریوه‌که‌یوه. خیرا پشتوینه کوتاله‌که‌ی خوی کرد‌وه، له زیور نه‌زنقیه‌وه رانی تیوند جه‌راند، تا خوین به‌ربونه‌که‌ی که‌م بیت‌وه، دواجاریش باوشیک چیلکه و چیوالی خرکرد‌وه، ناگری کرد‌وه، هر دوو مه‌خرزه‌نی کلاشینکوفه‌که‌ی خوی به‌تال کرد‌وه، خستنیه سه‌ر ناگره‌که، هر زنده‌ش راخ ده‌بیون یه‌کتیکیانی هه‌لده‌گرت و خیرا ده‌یخته سه‌ر پارچه گوشته‌کانی قاچه بپاوه‌که‌ی، (فه‌رزه‌ند) یه‌ک دوو جار هاوایی ده‌کرد، به‌لام نه‌نجام کپ و بی‌دهنگ بیو. تومه‌زله هوش خوی چوو بیو، به ناسته‌م مه‌ناسه‌ی تیا مابیو، بؤیه نه‌و له هوشخوچونه‌ی به مه‌ل زانی، چونکه هیچ همیه‌کی به‌نج و سرکردنی پی

نه بیو، له کوئی له و ده شته چوں و همچون و دهور له ئاوه دانیه شتى واهه بى، بؤيیه له ژودری ئەزتویه وه قاچى گرت و برينه كەي خسته سەرگپى ئاگرەكە، قرجە قرج و بىنلىكى گوشتى ئادە مىزاز ئىلنجى پى دەدایە وە. يەك دوو جاريش رېزايە وە، دانى بە خۆيدا گرت، تا ئەركىتكى پېرىزى مەرقانە ئەنجام بىدات، پارچە گوشتەكان مەلىپووكان و گۈزبۈنە وە، خۆين بەرىبۈنە كەيشى دەيدا له كەمى، ھەركە دەنىاش بۇ كەمە مۇر سەرە دەمارە كان سووتاون و قەتماغە يان گرتۇوه، بە پشتۈنە كەي (فەرەزەند) خۆى برينە كەي تۈوند شەتك دا، له پاشان گىريتە كەلە وە، بەرەو گۈندىكى نزىكى بىر، ئىدى لەويى بۇ دواجار مالئاوايى لېكىد.

لېرەدا بەسەرهاتى (نەجىب گەرميانى) بېرەتە وە، كە باپيرەي بۇي گەپىرا بۇوە. (نەجىب گەرميانى) لە كەل باپيرەي (فەرەدار) پېكە وە چەكدارى شىيخ مەحمۇد بۇون، لە يەكتىك لەو شەپۇ پېكىدا دانەي دەستە وېخە لە كەل ئەرتەشى ئىنگلىزدا گوللە تۇپ لە ئەزتووە قاچىكى (نەجىب گەرميانى) قىرتاند، ھەر ئەوهندە فرييا دەكەۋىت و، لە سەر ئەسپە كەي لە پاشى خۆى دەنتىت و بەرەو دىيەكى نزىك دەپەپقىنى، تا چارە سەرىيکى بىكەت و لە مردىن قۇوتارى كات . لە خۆين شەلائى بۇو، بە ئاستەم نۇزەسى لېيە دەھات، بە باپيرەي ووتپۇو: مەقت نەبىئ ھەر ئاوهندە بىمكە يەنە ئاوه دانىيەك خۆم چارە سەرى خۆم ئەكەم. بە نىو سەعاتىكى گەياندىيە ئېيى (ئاودارە)، بەلام ھەستى دەكىد كە (نەجىب گەرميانى) لە گيانەلائى، ھاسات نا ساتىكى دېكە گيان باتە دەستە وە، خۆينىكى تۇرىش لە بەرى رۇيىشت بۇو، خۆيىشى ھەر دەسبە جىزىرە كانە لە ژوور زرانىيە وە بە خەپىنە يەك، تۈوند تۈوند رانى شەتك دابۇو، بە پالقۇ شەپىكىش ئەزتوى پېچا بۇوە، كە چى بەو حالە شەو سەيرى زامە كەي خۆى دەكىد، كە چىن خۆينى لى دەچۈر، قەت بېرىسى نەدەھات ئەو زەلامە ئەوهندە خۆينى زۇر بېت، كابرايەكى مامناوهندى بۇو، لەش و لارىشى ئەوهندە قەلە و نەبۇو، تا بلىرى خۆينى زۇرە، جار ناجارىكىش ھەركە سەيرى ئەو خۆينى خۆى دەكىد، دەيدايە قاقاىي پېكەنин، وايدەزانى (نەجىب گەرميانى) لە بەر ئېش و ئازار ئەقلى تىكچۇوه، وەك بلىرى و دەبیووت، - پېرۇت، تىرىت نەبىئ وە كو دارى بېشىت وام تا بېشىتاوى لى بېۋات پوازە كەي ئەستۇور ئەبى ؟ ! .

ھەر بەدەم رېڭاپىشە وە قىسى بۇ دەكىد و دەبیووت:

- ئاخۇلە دېر زەمانە وە چەندىن تەنە كە خۆين لەم زەھىي رېزابىت و، ھەزاران سوارى وە كو من و تۇيىش بەم دەردە چوپىن ؟ ! سەيركە ئەم خۆينە كە لېم ئەروات، نەخشە بۇ دۇزمانان ئەكتىشىت، بۇ ئەوهى زۇو بە زۇو بە جېڭاكە مان بىزانن..

ئەوיש بىي باكانە جىپتىكى بۆكىشا و ووتى:

- خوینی کورد و هکو تیزاب وايه بەر کئي بکه ويit ئەيسووتىنiet و، زوویش بە زەويىا رۆئەچىت و ئەبىتە
گولالە سورە .. ئەي نابىنى ئەم خاكە ولاتى گولالە سورە يە؟!

ەركە گېشتىنە دېيىكە، لە پايىن ئاوايى بەلزىيەوە خۇيان كرد بە مالىكدا ، كابانەكەيش بە سەرسوورپماوى
دەرگاى لىنى كىرىنەوەولە بەر دەرگا وەستا و فەرمۇسىلىنى نەكىرن ، ترسا پىياو خراپ بن و، (نەجىب) يىش لە
رېگاى خراپەدا خەلتانى خوين بوبىتى، بۆيە باپيرەي لەسەر رەروى خۇى لېيىھاتە دەنگ ووتى:

- خوشكى پىياو خراپ نىن، ئېمە چەكدارى شىخىمە حموودىن ..

ئىدى ژنهكە خىرا لە ترسا بوبىتى ، يان لە بەر دەلسقزى بوبىتى فەرمۇسىلىنى كىرىن ، دەسبەجى
(نەجىب گەرميانى) داوايى لە كابانى مالەكە كرد، كە تاوه يەك رۇنى كوردى بخاتە سەر ئاگر ، ھەروەكو
خۇى پېشىنيازى كرد ، ژنهكەيش ھەركە بەو حالەوە ئەوانى بىنى واقى وورپما، نەيزانى چى بلىي، سەرى دنیاى
لىنىھاتەوە يەك، بۆيە بە نىمچە تۈورپەيەك ئاودپىلىنى دايىھەو، نەجىب پىيى ووت:

- خوشكى تۇنەو كارەمان بقى بکە و ھەقى مېچت نەبىي، پاشان تى دەگەيت.

ئىتىر ژنهكەيش دەسبەجى تاوه يەك رۇن دەخاتە سەر ئاگر، باپيرەي نەجىب دەباتە ۋۇدۇيىكى دېيكەو، لە
سەر شىپەو پېرەيەك دەكتەوە ، بەلام ئەوھەمەمۇسى تەگبىرى (نەجىب گەرميانى) خۇى بۇو .
باپيرەيشى سەرى سوورپما بۇو، كە تاوه رۇنى داخكراوەي بۇچىيە؟! پىيى ووت:

- پېرۇت، دان بە خوتا بىگە، ئىستا ئەزانى ئەم رۆنە داخكراوەم بقى چىيە! !

ھەركە كابانى مالەكە تاوه رۆنە داخكراوەكەي مەتىنا ، لە بەر دەميان دايىنا ، مېشىتا رۆنەكە قىچە قىچى
بۇو، وتنى:

- براينە ناننان بقى بىنەم؟

(نەجىب) بەبزەيەكى كال و بە دەم ئازارەھاتە قىسە:

- نا خوشكى كاكى، نان و رۇن ناخوين، بەلام دوايى ھەركە نەجاتم بۇو و نەمرىم ، ھەرچىيەك ھەبىي خوا
نەيېرىي.

باپيرەي (فەرماد) ھەروەكو (نەجىب) چۇنى ووتىبوو ئاوهماى كرد ، پەپو پالەكەي ئەزىزى كىرىدەوە،
رۆنەكەيش مېشىتا قىچەي دەھات، پېشىكى بەم وېلادا دەھاوېشىت پەنجەيلىنى بىدەپەي دەتىرى، باپيرەي
بزەيەكى هاتىن ، چونكى تېپنەكەي پۇورە (شەمسە)ي بىرکەوتەوە، جارىكىيان شەكرى دەكۈلان بقى
دېزەلمە، ھەركە پەنجە دەخاتە شەكرە كولاؤھەكەوە، لە تاوا تېپىك بەر دەدات. (نەجىب) راست بۇوهو و
يەكسەر قاچە بېپاوهكەي خۇى خستە ناوتاوه رۆنە قىچاوهكەوە، تەنها دانەكانى بىرە جىزەوە نىركەيەكى

لئیوه هات ، وه کو نرکه‌ی قه‌لیبه زه‌یه کی دووره ده‌نگ ، ئینجا يېكسه‌ر بې پشتا که‌وت ، باپیره‌ی ترسا خه‌ریک بیو ببوریتیه‌وه ، وايزانی (نه جیب) مرد.. بېلام دواى قه‌ده‌ریک ته ماشای کرد بې ئاسته مه‌ناسه ده‌رات ، ئامنیکی پیاریتیه‌وه ، ئیدی ده سبه جئی خوین بېربوونه که‌ی ده ده‌ستیت و ، گوشته براوه که‌یش مه‌لقرچابوو، خیرا بې پېرقی پاک و خاوین ئه ئتنقی ده پیچیتیه‌وه .. مه‌رگیز زه‌لامی وه‌های له ژیانی خویدا نه دیبوو..

ئیتر (نه جیب که‌رمیانی) له و رووداوه بې دواوه پېکی که‌وت و ، له ھاوریتی ئه و سه‌ردەمەی داده بېتیت . ئه وه بیو له سالى ره شبکریی سالى 1963 دا بېر چنگی سوبای عیراق ده که‌ویت و ، هر له وی بېبى سوچ و گوناح گولله بارانی ده که‌ن . مه‌ندیک ده بیانووت گوایه جنتیوی بې ئه فسسه‌ره که‌یان دابوو ، بېدار شەقەکه‌یه وه پېلاماری دابوو ، ئه ویش بېر ده مانچه‌ی ده دات و ده یکوژیت ، گارچى (نه جیب) ئه و ده مەنی گاوره ده بې ..

(فه‌رهاد) دواى ئه وهی له (فه‌رزه‌ند) جیا ده بېتیه‌وه ، سەرى لئی ده شئیوی ، نه بیزانیو بېپاری چى بات ، ئه وهی دلی پې خوش بیو (فه‌رزه‌ند) بیو ، دواى کوژرانی (پېروئیز) ئه ویش لاقنیکی لە دهست دا ... (فه‌رزه‌ند بېر له وهی بچتە شاخ ، سەربازی عیراق بیو ، ئیدی زقد وەرس بیو ، تا جاریکیان بۇی مەلده که‌ویت ئه و مەدالیا نیكلەی که ناوی خوی و پله‌ی سەربازیه که‌ی لە سەر نووسرا بیو ، دەیخاتە سەرتابوتویی يېکیک لە سەربازه کوژراوه کانی عیراق ، له و بەرهی جەنگەی که ئه وی لئی بیو ، دواجار بېرهو شاخ تى ئەقاند بیو . دواى ئه وهی تەرمە درۆکەی (فه‌رزه‌ند) ده بەنەو بۇ دایکی ، بې يېکجاری ناوی گوم ده بېتیت .

جاریکیان (فه‌رهاد) بې (فه‌رزه‌ند) ئى ووت:

- کاول بیوونی نیشتیمان لە کاول بیوونی خود و کەلتوری ناوه‌وھی مەرققە ، بۇ نموونه دواى کاول بیوونی نیشتیمان ورزگار کردنی ، دروست کردنی ئاسان نیه ، يان مه‌رگیز کارنە کرده يه ، سەرلەنۈي خودى گشتى وه کو جاران بنیات بېنیتیه‌وه ، بەرای من خودى مەرققى ولاتى ئىمە زور جیاوازه لە گەلن خودى مەرققى ئەلمانى ، سەپەرای ئه وھی تۇوشى دوو جەنگى کاولکارى گەردونى بیو ، کەلتۈورە کەی يارىدە دا خودى گشتى بنیات بېنیتیه‌وه . بنیاتنانى خودى تاکە کەسى ، يان خودى گشتى ده بې بې رووخانى کەلتۈورى پېشىنە دهست پې بکات ، مەبەست لە کەلتۈورى كۆمەلایتىيە ، نەك کەلتۈورى روشنېبىريي مەڭزۇويى ، کە پەر کەلتورى ئايىنیه ، ئەگىنا زەحەمەتە دواى ئەم مەموو کاولکاريانەي ولاتەکەمان ، خودى تاکە کەسى بنیات بېنیتیه‌وه ..

(فه‌رهاد) نه بیزانی و مەرلە خویه‌وه دهستى کرد بې گېرانە وھی سەربوورلەتیک بۇ شوققىرە کە . ئه ویش سەبىرى بەر دەمى خوی دەکرلو ، پېكەنى و نه بیزانی بۇ لە ویوه دهستى پې ئى كرد:

- جاریکیان هر که له به ندیخانه لیتیان پرسیم ناووت چیه؟ ده سبجی ناوی خوم نا (زقدیا). بیگومان له لای زیندانیه کان، نه له لای گارد و دیوہ زمه کان! ئەگینا حسیر مهیدانیان ده کردم، ئەوهندەش حسیر مهیدان کراوم، هر که سیکی تربوایه ئیستا توزی نه مابوو. (شوغیره که پیکنی).

- پئی مه کانه، ئیتر له وزه مدا نه ماوه، دلنياشت ده کم که ئەم ناووه پرپ به پیستی خوم ببوو، به لام با ناووه راستیه کهی خومت لى بشارمه و، پیویست ناکات بیزانی. ده لین و وەکو دایکیشم به رەحمەت بى ده بیفرمۇو کە (خولەپیزە) ئەو ناووه لى ناوېبۈرم، بیگومان خولە پیزەیەکی مزهور ببوو کە دواجار ده رکەوت ببوو، نەك ئەسلەکە کە بەرلەوهى بە دەستى نامەردى بیکوئىن، بە گوندەکەماندا تى دەپەرى و، شەو دەبىتە میوانى مالى ئىمە. دایکیشم ئەو شەوه لە ترسى ئەو جەردەيە، زۇو بەرەکەی فەپە دەرات، ئەوان وايان زانېبۈو ئەسلەکە يە، هر کە خولە پیزە لە كەين و بەين کە دەبىتە و، کە ئىرە يان مەيی؟ ئەوانىش راستى رەگەزەکە مى پئى دەلتىن. ده سبجی ناوېکم بۇ دەلزىتىه و، تا بەنیکیش ئەو دەمەی مېشىتا نە خرابووم بەر خویندن لە دېدا بە ناوی کورپەکەی خولەپیزە بانگیان ده کردم و، توانجیان لى دەدام بەر بەختىيىش لە وەدایە کە باوهەمان بە مىڭۈرى خۆمان نە ببوو، مىڭۈو بىگانەمان پەرسىوو. مىڭۈرى خۆشمان وەکو خولەپیزە بەر تف داوه و بەردە بارانمان كردوه. هەربۆيە ئەو قسە يە چووبۇوە كونە لۇوقەمەوە (کورپەکەی خولەپیزە)، هەرچى كاتىكىش بۇ گوندەکەمان بگەرپامايەوە، لە لۇولە قامىش تەنگىكىم ساز دەکرد و دەمکردە شان و بە سەر چياكەی بەرامبەر ئاوايى دەکەوتم و، ئاوايىم دەدایە بەر سېرەتى دەسەرېتى دەزىنەن، تاوايى لىتەت دايىك و باۋىكم ترسى ئەوه يان لى دەنىشتى كە (جىتكە) دەستى لى وەشاندېم و ئەقلم تېكچۈرە! . ئەو ببوو بىزەيەك دوعا و قەزمە نۇوشە يان كرده مەلەم. منىش هر کە بەرەو شار بۇ خویندن دەگەرپامەوە، لە رىگا مەمۇوم بە تف سوواخ دەداو، بۇ بەردەم تۇتۇمبىلەکەم تۈرپە دان. بە رىكەوتىش پېچكە كان كاغزە جووراوه كانیان پان دەكردە وەو، شوئىن پېيىكى ھاوجەرخيان لە سەرەت دەنە خشاند. ترس و، بىرلا باوهەپى باوانىشىم تېكەل بە قورپەلىتە ئىر پېچكە كانى تۇتۇمبىلەکە دەبۇون. لەوانە يە بېرسى چ كارەم و، لە كويىوھ ماتۇوم سى سالە ئەم خاكەم بە جىتەتىشتوو، لە سوئىد بىزى و مەمر دەژىيم، دوايى ئەوهى ژنەكەم و مەندا لەكەي سكى بۇونە ئىر دارووی و پەردووھ، ئەو كاتەي پېشىمەرگە بۇوم. شوغیرەش ماتە قسە و وتى:

- بۇ نازام ؟ لەو شاخە پېشىمەرگە بۇوین، مەندى كەس لەوئى بۇون هەرقسەى قورپىان بۇ دەکردىن، ئەيانووت گوايە كورد بە شىعەر رىزگارى ئەبى، دە بەشەرە فەم شىعەرە كانى ئەوان نە بۇوايە ئىمە ئاوهامامان

بەسەر نەئەمات، هەركە شەرگەم بۇوايىه، هەبۇو سەرکردەش بۇ خۆى نەخۆش ئەخست. هەشبوون نەيانقۇچان يېزەندەران..

- بهلی، ته مانه له ویش هه روابوون و له ویشهوه دهیانه وی کورد به شیعر رزگارکەن.. دهسا به شهره فم و به کوری شه میدانیش هه موو کورک ببئی به شاعیر ئه وجا چش.. یه کتیک له و شاعیرانه ده ناسم ئیستا بووه به یه که شاعیری کورد، هه رجارتی له ئاشتیکی ده کا. جاریک له سالی هه زار و نوسەد و شەست و شەش، کومەله خەلکیکی به جاش له قەلەم دهدا و شیعیریکی بۆ هەلبەستن، هەرکە ئەوانه له سالانی هەشتاكان بیوون به دەسەلات له کوردستان له و شاخانه و دەستى کرد به مەدھکردنیان و، جاریکیان یه کتیک له و سەرکردانهی کوردى کرد به قاره مانی زه مانه. بەلام له رووداوی 1996دا له 31 ئاب دا جنیونامە یه کی به خۆی بنەمالەکەی را بڵاو کرد ووه. هه رجارتیش له سەر ئەو جۆره شیعرانه پارهی مۆلی وەردەگرت.. تۇو شەرەفت ئەمە شاعیرە پان پازرگانه؟ ..

که چی (زوربا) نه یده ویست ناوی خوی لە سەر ئاوا بىنۇسى، يان سوارى پېشى رەشە با بىي، ئاواتە كانى زۇر سادەوە زىان بىعون، ئىن و مەی خوارىدە وە، قىسەي زل و لە ئاوا جەركەي كارەساتە كاندا سەماي دەكىد و پى دەكەنى، سەرەرای ئەوهى داۋىئىن گىرى ژيان بىو، بۇيە لە مرلىنىش دەترسا، ئاڭرىيىكى لە دەررووندا بىو بەشى ئەوهى دەكىد سەرپاڭى قەشە و پىياوانى ئايىشى پى بىسۇوتىئى، خۇشە هەمۇو كەسىتىك وە كۆئە و بە پېيىدە كىانى دەرچىت..

له سه رزه وی و زار کوشت بیو. هر بقیه ش باوکی تا مرد خوشی به چاره‌ی دایکیدا نه دههات و، فه رهادی به زاده‌ی کی نقره ملی دههاته پیش چاو، بقیه (فه رهاد) به ری هاله‌ی کی میثویی بیو، له نیوان ئو دوو قوبه ناکوکه که سایه‌تی و بونی هره زانه‌ی ده کرد.

ئمه دووهم جاری بیو دههاته وه، دهمهو نیویه رق بیو فه رهاد له شار ده سوورایه وه، به ئومتی ده وهی کونه براوه ریکی بدوزیته وه، یان کونه ناسیاوتیکی، به لام بتیهوده، دهه و چاوه کان له لای نامق بیون و نامقش نه بیون! ههندی که س به گه رمی روویه روویه ده بیون وه و بگه رمی چاک و چونیان له گهان ده کرد، به لام نه یده ناسینه وه، نقره جار خوی ده پرسی (تقو کی ؟)، ئه ویش موره‌یه کی لئی ده کرد و به تووپه بیه وه به جی ئی ده هیشت.

ئیدی له دههدا ناله‌یه کی گه وره سه راپا شاری ته‌نی، ئیدی له و ساته وه (فه رهاد) سو راغی نه‌ما. شار مینده شپزه‌ی کوژراوو بینداه کان بیو، که س ئه سله‌ن له سو راغی نه بیون، چونکه ئه و کی بیو؟ که سی دلستوز و نادلستوزیشی نه بیو تا به دوایدا بگه رین. تنهها بالیوزخانه‌ی (سوید)ی له به غدا رایکه یاند که ما وو لاتیه کی به ناوی (فه رهاد) له ناو قوریانیه کانی ته قینه وه که نوزراوه‌تله وه، به پیی ئه و پاسه پوره‌تله که سویدیه له باخه‌لی نوزراوه‌تله وه، به لام له سو وتنانی پاسه پوره که له ههندی جتیه وه، ناوی باوکی فه رهاد نه مابیو. بقیه تنهها ناوی خوی مابیو وینه که بیشی ره شه هه لگه را بیو..

فه رهاد بره له وهی به و چاره نووسه بگات، رومانیکی خویند بوهه، که ئیمه‌یش وه کو فه رهاد ناوه که یمان له بیرچووه‌تله وه، به لام ههندی په ره گرافانه کوتایی پی ده هیتین:

((هه موو شتی به شان توکراوه، که له لایه ن ده هیتین ریکی نادیاره وه پیشتر ئاماده کراوه، ئه ویش دووفاقی کومه‌لایه‌تیه. نیمچه ریکه و تنتیک له سه ر بنه‌ما و ههمیه کانی و یاسایه کی موزه‌یه ف که له هه لبزاردنانه سه رکه و تنوو بیو که میثوییان نه بیو. هه موو روزیک روزی ده نگدان و هه لبزاردنه به به لئی بیو به رژه وهندی رو خسارکه لایکی بیش و روشنبیری نا روشنبیری، روشنبیری لاسایی کردن وهی شتکه لتیک که رچه‌له کیان نیه، هه رزیک کوپی کراوهی رزیکی دیکه‌یه نه ک کاغه‌زه ئه سله که بیت. پیاوان وه کو بیو که شووشه وان، پیسته ناسک، ناسکتر له پیسته‌ی زنه کانیان، پرتوکوله بیش و به تاله کان و خونوشتاندن وه بی تامه کان. زه رده خنه کان، زه رده خنه قیزه وه کان له سه ر رو خساره زه رده لگه راوه کان، فه رهه نگه کان ده هه زین، واتا کان ده که ونه خواره وه و تنهها ده رگا کان ده مینه وه. هه موو چه مکه کان ده گوپرین له پیتی خاوه، خوشه ویستی له ده رگای سوزه میر خاسه کانه وه ده رکایه ده رهه وه، خونیش چووه ناو پیخه ف شته

بە دەیلە کانە وە، وەلىٰ جەنگ بىلەپۈوهە لە ھەمۇو جەلەدە کاندا بە ناوى تىرە وە، يەكە مىيان ئازادى و ديموکراسى، پاشان يەكىرىتىنى نىشىتىمىانى . پىناسەتى نوتىيى كۆمەلەتى نەخوئىنەوارە پىسپۇرە كان لە كاروبارى زمان بىيارىيان لىٰ داوه، ھەلاوسانى واتاكان ، تىرەپۈونى تەئوېلەكان، ئەمەيش قىچقۇكى زمان و، كەمى ئامازە يە. دەربىرپىن لە شتە نىمچە ھەبۇوهەكان بە شتى كە لەوانەتى بۇونىيان ھەبى لە سەر بەلكەتى نەبۇو. وەك ئەوهى نىشىتىمىان بە پەرەمۇوجىچى وەفادارى لە سەر دەلمان وىنەتى بىكىشىن. وەك ئەوهى وىنەتى خۆشە وىستى بە پەرەمۇوجىچى دەسىزىي لە سەر جەستەمان بىكىشىن. وەك ئەوهى ئاۋ بە پەرەمۇوجىچى خۇل لە سەر ھەوا بىكىشىن، وەك ئەوهى نىمايشى شانقۇگەرە كى بىن دەنگ بىن لە سەرتەختە يەكى تارىك لە ۋەبىيى دەيارە وە. ئەمەيش بىن واتايىيە (ئەمەيش كارەساتى واتايىيە)- ۋان بۇرۇيار- كشانە وەتى شت بۇ سۇوودى دەزەكەتى. نەمانى ناوه رۆك بۇ بەرژە وەندى شىئوە، نەمانى شىئوە لە بەر بەتالى لە ناوه رۆك. ھەمۇوان ئەفسانە درووست دەكەن، تا بە درېڭىزى ۋىيانى تىيا بىزىن، پاشان بەر لە مرىنى لىٰ دەكە وىتە كۈومانە وە. جىهان دادەتەپىي، ھەمۇ دە سېرىدە ئۆلى خۆيان بۇون، تىرەر لە ئارامتىرىن ناوجە روودەدات و، لە كۆئى شەر ھەبى خەلگى لە وىي بە ئاشتى دەزىن)).

(فەرەدار) بەتە ما بۇ دواى نىيەرۆ بىروات بە لاي مالە كۆنە كەيانە وە و ياردگارىي پېرى كۆئەرە وەرى و تالى دايىك و باوکى ياردگاتە وە. ھەركە لەو سەرە وە گەرپايدە بۇ ئەو مەبەستە، خۆيىشى نەيزانى بۇ بە بەرەم ئەو دەركايدا رەت بۇو، دەشىي رېكەوت بۇوبىت ! لەۋىدا لەو خانووەدا مائىيىكى لىٰ بۇو ژنە كە ناوى (سەبرى) بۇو، مېرىدە كەيشى ناوى (فەتاح) كەبابچى بۇو . كەچى دواى دوو سىئى منالى ، دلى چوو بۇو لە لاۋىكى دراوسىي خۆيان ، چونكە رېزانەش مېرىدە كەى لە سەركار بۇو شەوا و شەو دەھاتە وە، بە رېشىش دۆستە كەى دەھاتە لاي ، ھەرجى پارەتى كەباب ھەبۇو دەبۇو مەى و پاکەتە جەگەرە بۇ دۆستە كەى. تا مېرىدە كەى پىي ئى زانى و تەلاقىدا و، ئىيدى لەوە بە دواوە دۆستە كەيشى وازى لەپەتىنا بۇو ، ناچار بۇو سەرە خۆى ھەلگرىت كەس نەزانى بۇ كۆئى. دەيانووت چوو بۇو بۇ (بەسرا) و لە وىي بە داۋىنپىسى دەزىيا، ئەم بوختانە يەكتىك بۇو لەو دەيان بوختانانە بۇيان ھەلبەستبۇو، كى دەللى لە سەرە لەكىرنە كەيدا نەمرىبۇو؟ ئەم بە سەرەتە بە سەرەتە ئى خۆى بە ياردەتىنەيە وە لە (سويد). لە وىي ژىتىكى عەرەب ، كە ناوى (حەنان) بۇو، دواى ئەوهى مېرىدە كەى ، كە ئەفسەرە سوپای عىراق بۇو ، لە شەرى عىراق ئىران كۈزىدا بۇو، شۇوى بە كەسەتىكى دېكە كەرىبۇو، ماتبۇونە سويد. دىيار بۇو مېرىدە كەى لە ئۆپۈزسەتىنى عىراقى بۇو. دواى سالىك لەو ئاپارتەمانە كە پېكە وە لىٰ بۇون ، چەند جارىك يەكىيان دېبىو، ئەنجامىش بۇوە دۆستى و لە ژۇورە كەى خۆى سېكىسى لە كەلدا كەرىبۇو ، ئەگەرچى مېرىدە كەى پىي ئى زانى و، ئىيدى (حەنان) يېش لە ترسان كەرپايدە بۇ عىراق و

نههات وه، ههندئي قسهش ههبوو كه گوايه حکومه تى عىبراق گرتبووی دواجاريش به ريان دا بولو. ئه ويش بورو بازنه يېك له زنجيره‌ي مه رىگه ساته کانى (فه‌رما) . كه رچى ئه واي دانابولو به سرهاته‌كى خوى و (حهنان) يش، وەکو چىرۇكى ئه و فلىمەي لىنى بىن كە ناوه‌كى لە بىر نەماوه، بەلام دەزانى لە نواندى (كلينت ئىستۇرۇ) و (ميريل ستريپ) بولو. چىرۇكە كە يش (رۇبېرت) ناوىك كە (كلينت ئىستۇرۇ) رۇلى دەبىنى، پياوئىكى وئىنەگرى كە رېدە وېنىڭ دەن و مال و بىكەس و كار، تەمەنى لە سەروى شەستەوە دەبىت، بە رېكەوت لە كوندىيى كەشت و گۈزارى، چاى بە (فرانشىسقا) دەكەۋىت، كە (ميريل ستريپ) رۇلى دەبىنى، ئه ويش مېرىدى هه بولو كورۇكچىكى كەورەشى هه بولو، بەلام تەنھايى واي لىدەكتات، پە بىوهندىيەكى خوشەوستى زۇر تۇوندو توغان لەگەن (رۇبېرت) دا بېبىتتىت، تا دەگاتە سېكىس كىرىن لەكەلەيدا، چونكە زوربەي كات مېرىدەكەي يان مەنلاكەنلى لە دەرەوە بولۇن. دەگاتە ئەوهى تا بىر لە هەلاتن بگاتەوە لەكەل پېرە مېرىدىكى وەکو رۇبېرت و مېرىدو منلاكەنلى بە جىيەتلىقى. وەلى دواجار پەشيمان دەبىتتەوە. دواى ماوه يەكىش پۆستىكى لە (رۇبېرت) دوھ بۇ دېت، كە مەوالىي مەنلىي و دەفتەرەتىكى يادەوەرە كەنلى و هەندئى شىتى تابەتى تىيادەبىت، كە وەسىيەتى كەردى بولو بىرىن بە (فرانشىسقا)... كە چى (فه‌رما) هېچ مېراتىيەكى لىنى بە جىن نەماوه، ئەگەر هەشى بوبىيى، كە سېكى ئەوتقۇي نەبولو بۇيى وەسىيەتى كات.

2007-2008 سليمانى